



Werkinstructie SUA

Intern

Aan	Directeuren IND
Van	Hoofddirecteur IND
Nummer & Titel	WI 2020/15 Procedurele werkwijze met betrekking tot artikel 1F Vluchtelingenverdrag
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel / Nederlanderschap / Regulier
Relatie met	IND-werkinstructie nr. 2005/22 (AUB)
Publicatiedatum	10-11-2020
Geldig vanaf	10-11-2020
Geldig tot en met	10-11-2021
Bijlage	Geen

1. Inleiding

Artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag bepaalt dat personen niet in aanmerking komen voor bescherming van dit verdrag wanneer er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat zij zich schuldig hebben gemaakt aan een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf, een misdrijf tegen de menselijkheid, een ernstig niet-politiek misdrijf buiten het land van toevlucht, dan wel handelingen die in strijd zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties.

In 1997 heeft de Staatssecretaris van Justitie in een brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer de uitgangspunten neergelegd van het beleid aangaande dit artikel (TK 1997-1998, 19638, nr. 295). Deze Werkinstructie betreft een overzicht van de procedurele aspecten van het uitsluitingsartikel 1F van het Vluchtelingenverdrag en vervangt [Werkinstructie 2005/22](#).

2. Inhoud werkinstructie

Deze Werkinstructie betreft de procedurele werkwijze van zaken waarin 1F-indicaties spelen. Dit betreft de werkwijze voor asielzaken, nareiszaken en overige zaken waarin verlening of verlenging van een vergunning voor (on-)bepaalde tijd of verzoek tot naturalisatie aan de orde is.

3. Asielzaken

Het is van belang dat in asielzaken in een zo vroeg mogelijk stadium een 1F-indicatie wordt onderkend. Hiervoor wordt verwezen naar de 1F-indicatorenlijst en specifieke landentabbladen op de [Sharepoint pagina van 1F](#). De 1F-indicatorenlijst en landentabbladen geven een overzicht van situaties waarin 1F-indicaties aan de orde kunnen zijn. De genoemde indicatoren zijn echter niet uitputtend, ook in gevallen die niet voorkomen op de 1F-indicatorenlijst of specifieke landentabbladen kan sprake zijn van 1F-indicaties in individuele zaken. Hieronder wordt toegelicht hoe te handelen bij een mogelijke 1F-indicatie.

3.1 Hoe te handelen bij een mogelijke 1F-indicatie die volgt uit de screening

Indien er sprake is van een mogelijke 1F-indicatie die volgt uit de screening, dient dit door de screeners in de handhavingsaantekening te worden opgenomen en als uitkomst in

BS048.7 opgenomen te worden. Deze indicatie dient reeds door de screener zo snel mogelijk te worden gemeld aan de unit 1F, zodat zij al direct eventuele vragen kunnen toevoegen aan de handavingsaantekening en het format melden signaal 1F.

3.2 Hoe te handelen bij een mogelijke 1F-indicatie in de aanmeldfase

Indien een mogelijke 1F-indicatie naar voren komt in de aanmeldfase, wordt in de eerste plaats verwacht dat de asielmedewerker die het gehoor afneemt zelf zo spoedig mogelijk de vragen uit het aanmeldgehoor stelt om een compleet beeld te hebben van de indicatie.

Nadat deze algemene vragen zijn gesteld, dienen de antwoorden op deze vragen zo spoedig mogelijk te worden teruggekoppeld aan de unit 1F. Ook als het vanwege tijdsgebrek of andere redenen niet mogelijk is om deze vragen te stellen in het aanmeldgehoor, dient de unit 1F in deze fase van de procedure alsnog op de hoogte te worden gesteld van de 1F-indicatie. De algemene vragen moeten dan in de AA-procedure alsnog gesteld worden.

3.3. Hoe te handelen bij een mogelijke 1F-indicatie in de AA-procedure

Indien een mogelijke 1F-indicatie pas naar voren komt tijdens het eerste of nader gehoor in de AA-procedure, dient zo spoedig mogelijk contact op te worden genomen met de unit 1F.

Aan de hand van de informatie die de unit 1F krijgt, beoordeelt de unit 1F of aanvullende vragen noodzakelijk zijn. Indien de unit 1F aanvullende vragen noodzakelijk acht, is het van belang dat deze vragen zo spoedig mogelijk worden gesteld en de antwoorden vervolgens wederom worden teruggekoppeld aan de unit 1F. Mede aan de hand van deze informatie beslist de unit 1F of er aanwijzingen zijn voor 1F-gedragingen die een onderzoek door de unit 1F noodzakelijk maken.

Ook als pas in de beslisfase een 1F-indicatie naar voren komt, dient contact op te worden genomen met unit 1F. Dan kan worden gezien of er nog eventuele mogelijkheden zijn om aanvullend te horen in de AA of VA-procedure.

Als de unit 1F beoordeeld heeft dat er geen aanwijzingen zijn voor nader onderzoek door de unit 1F, kan de zaak op gebruikelijke wijze door een asielmedewerker buiten de unit 1F worden beslist. Wel is het van belang om in elke fase van de procedure alert te blijven op mogelijke informatie en signalen waaruit eventueel alsnog (andere) 1F-indicaties naar voren kunnen komen.

Als de unit 1F beoordeeld heeft dat aanvullend onderzoek wel noodzakelijk is, neemt de unit de zaak over. Indien de unit 1F de zaak overneemt, zal de zaak VA gezonden moeten worden door de asielmedewerker middels het format van de brief hiervoor in Indigo. Van belang is dat dit pas gebeurt ná ontvangst van de correcties en aanvullingen op het nader gehoor, zodat het dossier compleet is. Vervolgens moet de zaak overgedragen worden aan de unit 1F. Voor alle praktische handelingen en handelingen die hiervoor vereist zijn in Indigo, wordt verwezen naar de proces- en systeembeschrijving.

Indien er sprake is van overname door de unit 1F, worden de zaken van alle gezinsleden van wie gelijktijdig een aanvraag loopt met de vreemdeling waarbij sprake is van een 1F-indicatie, overgedragen aan de unit 1F. Dit geldt ook voor de gezinsleden waarbij geen sprake is van (mogelijke) 1F-indicaties. Voor het beleid inzake de gezinsleden van een vreemdeling aan wie artikel 1F wordt tegengeworpen wordt verwezen naar C2/7.10.2.7 Vc.

Na overname door de unit 1F neemt de unit 1F alle vervolgstappen en handelingen in die zaak op zich. Dit betekent dat ook indien er geen tegenwerping op grond van artikel 1F plaatsvindt, de unit 1F de beslissing neemt op de asielaanvraag. Dit geldt ook voor zaken van gezinsleden van de vreemdeling waarbij 1F-indicaties aan de orde waren.

Eventuele vervolgaanvragen of overige procedures zoals herhaalde aanvragen en reguliere aanvragen van de betrokkenen die zijn overgenomen door de unit 1F, worden eveneens door de unit 1F afgehandeld.

3.4 Hoe te handelen bij 1F-indicaties in VA-zaken

Ook indien in VA-zaken 1F-indicaties naar voren komen, is het van belang om dit zo spoedig mogelijk kenbaar te maken aan de unit 1F; dit kan telefonisch of per mail. Ook in deze zaken wordt door de unit 1F beoordeeld of er aanwijzingen zijn voor 1F-gedragingen en of aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Indien de unit 1F oordeelt dat er geen nader onderzoek nodig is door de unit 1F en er geen sprake is van daadwerkelijke 1F-gedragingen, kan de zaak op gebruikelijke wijze in de VA-procedure beslist worden.

Indien de unit 1F concludeert dat nader onderzoek moet plaatsvinden om te beoordelen of er daadwerkelijk sprake is van 1F-gedragingen, neemt de unit de zaak over. Dan kan de zaak in Indigo worden overgedragen aan de unit 1F en neemt 1F alle verdere vervolgstappen op zich (zie hiervoor eveneens de systeembeschrijving). Ook hiervoor geldt dat de unit 1F de zaken van de gezinsleden met een verblijfsaanvraag overneemt en het van belang is om deze zaken gelijk te laten lopen. Vervolgens worden ook alle eventuele toekomstige aanvragen door de unit 1F behandeld.

3.4 Dublinzaken en zaken die niet-ontvankelijk worden verklaard

Ook in zaken die niet in behandeling worden genomen op grond van de Dublinverordening en in zaken die niet-ontvankelijk worden verklaard, kunnen 1F-indicaties worden gemeld aan de unit 1F. De unit 1F start echter pas een onderzoek indien de aanvraag inhoudelijk in Nederland in behandeling wordt genomen. Wanneer de aanvraag in Nederland in behandeling wordt genomen en/of de aanvraag toch ontvankelijk is, dient dan opnieuw contact te worden opgenomen met de unit 1F. Deze werkwijze is ook van toepassing op buiten behandeling stellingen in het geval dat de vreemdeling met onbekende bestemming (MOB) vertrokken is.

4. Nareiszaken

Voor nareiszaken geldt eveneens dat het van belang is om (mogelijke) 1F-signalen zo spoedig mogelijk per e-mail of telefonisch te melden bij de unit 1F.

4.1 1F-indicaties in zaken waarin de MVV nog niet is verleend

In nareiszaken waarbij de MVV nog niet is afgegeven waarbij (mogelijk) sprake is van 1F-indicaties bij een nareiziger, is het eveneens van belang om zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de unit 1F. De unit 1F kan in dergelijke zaken aan de nareismedewerker verzoeken om schriftelijk of via een id-gehoor vragen te stellen. Indien nader onderzoek nodig is in de nareiszaak, kan via videoconferencing een gehoor worden afgenomen door de medewerker 1F. In tegenstelling tot asielzaken neemt de unit 1F de nareiszaak niet over bij 1F-onderzoek. De zaak blijft in dit geval staan op naam van de nareismedewerker in Indigo. Indien uit het 1F-onderzoek blijkt dat artikel 1F niet zal worden tegengeworpen, handelt de nareismedewerker de zaak verder af. Enkel indien artikel 1F wordt tegengeworpen, neemt de unit 1F de zaak over en behandelt de medewerker van de unit 1F de aanvraag verder.

4.2 1F-indicaties in zaken waarin de MVV al is verleend

In zaken waarin de MVV al is afgegeven en er vervolgens alsnog 1F-indicaties naar voren komen – bijvoorbeeld uit informatie van gezinsleden in Nederland – is het alsnog van belang om de signalen bij de unit 1F zo spoedig mogelijk te melden. Hierbij is het belangrijk is om in duidelijk aan te geven dat het gaat om een SPOED-zaak. De unit 1F zal vervolgens beoordelen of er aanvullende vragen gesteld moeten worden door de medewerker van de aanmeldbalie.

Indien de unit 1F vaststelt dat er aanvullende vragen gesteld moeten worden, dient de beschikking/het verblijfsdocument niet te worden uitgereikt. De unit 1F beoordeelt op grond van de beantwoording van de aanvullende vragen of alsnog de ambtshalve afgeleide asielvergunning kan worden uitgereikt, of dat betrokkene dient te worden uitgenodigd voor een aanvullend gehoor 1F.

Indien de unit 1F beoordeelt dat artikel 1F niet tegengeworpen kan worden, verstuurt de unit 1F het rapport van het 1F-gehoor naar de klant en/of gemachtigde. Vervolgens neemt de unit 1F contact op met de Aanmeldbalie-mailbox, met het verzoek de zaak verder af te handelen. In deze gevallen zal de unit 1F de zaak dus niet verder behandelen.

In de gevallen waarin artikel 1F wel wordt tegengeworpen en de MVV zal worden ingetrokken, zal de unit 1F de zaken van de klant overnemen en verder afhandelen.

5. 1F-indicaties bij overige werksoorten

Naast de beschreven situaties is het van belang om ook in alle overige situaties ook zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de unit 1F per mail of telefonisch indien er sprake is van een (mogelijke) 1F-indicatie. Dit geldt onder meer voor zaken waarin er sprake is van een aanvraag voor verlenging, verlening voor onbepaalde tijd of naturalisatie en er mogelijke 1F-indicaties naar voren komen uit het dossier, bijvoorbeeld via de screening of informatie van derden. In deze situaties beoordeelt de unit 1F of mogelijk een intrekking van een verblijfsvergunning aan de orde is.

6. Behandeling door unit 1F

Als de zaak wordt overgenomen door de unit 1F, is de volgende procedure van toepassing. Indien noodzakelijk wordt geacht door de unit 1F, vindt er een aanvullend gehoor 1F plaats door de gespecialiseerde medewerkers van de unit 1F. De unit 1F beoordeelt daarnaast of eventueel overige nadere informatie nodig is, zoals informatie over de organisatie waartoe betrokkene heeft behoord. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van de informatie uit openbare bronnen, maar ook van informatie afkomstig van of verkregen via bijvoorbeeld het ministerie van Buitenlandse Zaken of andere hiertoe geëigende instanties.

Indien artikel 1F in een zaak van toepassing is, worden het voornemen en de beschikking opgesteld door de unit 1F. Voor het beleid inzake de bewijslast en -maatstaf wordt verwezen naar paragraaf C2/7.10 van de Vreemdelingencirculaire. Daarbij zal aan de vreemdeling in beginsel een inreisverbod worden opgelegd voor de duur van 10 jaar.

7. Wijze van contact met unit 1F

Het melden van (mogelijke) 1F-indicaties aan de unit 1F kan zowel telefonisch via de telefoonnummers die op de 1F- Sharepoint pagina te vinden zijn als via de mail: @ind.minvenj.nl¹ Van belang hierbij is om altijd het v-nummer, de nationaliteit, processtap en 1F-indicatie te vermelden in de mail of in het telefoongesprek. Ook is het van belang om te vermelden of er een ingebrekestelling of dwangsom in de zaak loopt en wat de stavaza daarvan is.

¹ In voorkomende gevallen kan het ook van belang zijn deze informatie tevens door te sturen aan de handhavingscoördinator op de asiellootatie.



Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	
Telefoonnummer	
Nummer & Titel	IB 2021/98 Afdelingsuitspraak Griekse statushouders
Kenmerk (digijust)	3459634
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a Niet ontvankelijk, Vw 30a.1a Internationale bescherming EU
Relatie met	IB 2021/56 asielverzoeken van bijzonder kwetsbare statushouders
Geldig vanaf	09-08-2021
Geldig tot en met	29-01-2022

1. Aanleiding

Op 28 juli 2021 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in twee zaken uitspraak gedaan over de situatie van Griekse statushouders ([Uitspraak 202006295/1/V3 - Raad van State](#) en [Uitspraak 202005934/1/V3 - Raad van State](#)). De uitspraken zijn negatief voor de staatssecretaris; geoordeeld wordt dat de motivering van de besluiten onvoldoende is.

2. Verwachting

De consequenties van de uitspraken worden nog nader bestudeerd. Op korte termijn zal dit informatiebericht worden aangevuld met nadere instructies.

3. Inhoud/Toelichting

Door nieuwe ontwikkelingen komt de Afdeling nu tot een ander oordeel dan in de eerdere uitspraken over statushouders in Griekenland. Daarbij heeft zij actuele informatie en rapporten over de situatie in Griekenland voor statushouders betrokken. Hieruit volgt dat Griekenland in de praktijk vaak niet kan voorkomen dat statushouders in een mensenwaardige situatie terechtkomen waarin zij niet kunnen voorzien in de belangrijkste basisbehoeften, zoals onderdak, eten en stromend water.

De Afdeling oordeelt daarom dat sprake is van een motiveringsgebrek:

Uit het vorenstaande komt het beeld naar voren dat de Griekse autoriteiten, ondersteund door verschillende ngo's, weliswaar niet onverschillig staan tegenover de situatie van statushouders, maar dat zij in de praktijk vaak niet kunnen voorkomen dat statushouders in een situatie terecht komen waarin zij niet kunnen voorzien in de belangrijkste basisbehoeften, zoals wonen, eten en zich wassen. De staatssecretaris heeft daarom, anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, niet deugdelijk gemotiveerd dat hij ten aanzien van Griekenland van het interstatelijk vertrouwensbeginsel kan uitgaan en dat de leefomstandigheden die statushouders bij terugkeer naar Griekenland te verduren krijgen niet de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid van het arrest Ibrahim bereiken.

De uitspraken betekenen dat de staatssecretaris óf beter moet uitleggen waarom de statushouders naar Griekenland kunnen terugkeren óf hun asielaanvragen inhoudelijk moet behandelen. De Afdeling maakt daarbij geen onderscheid tussen niet kwetsbare en wel (bijzonder) kwetsbare statushouders.

4. Hoe te handelen

Op korte termijn zullen de consequenties van de uitspraak besproken worden. Dit betekent dat asielaanvragen van Griekse statushouders tot nader order aangehouden moeten worden. De uitspraak zou immers tot gevolg kunnen hebben dat Nederland asielaanvragen van Griekse statushouders inhoudelijk moet behandelen. Vooralsnog blijven de zaken van Griekse statushouders in spoor 2 en worden deze dus niet overgeheveld naar een ander spoor.

Dit is slechts anders als het gaat om (bijzonder kwetsbare) statushouders waarvoor concrete individuele garanties zijn verkregen die afdoende zijn om schending van artikel 3 EVRM bij terugkeer te voorkomen. In die gevallen kan mogelijk nog wel tot niet-ontvankelijkheid worden geconcludeerd. Neem in deze gevallen wel eerst contact op met SUA.

5. Afstemming

JZ en A&B



Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s)
Telefoonnummer

Nummer & Titel IB 2021/74 Hofuitspraak 10 juni 2021 (zaak C-921/19) over niet-geauthenticeerde documenten bij opvolgende asielaanvragen

Kenmerk (digijust) 3445079
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Vw 30a Niet ontvankelijk, Vw 30b Kennelijk ongegrond, Vw 31 Ongegrond, Asielprocedure, Herhaalde aanvragen / Opvolgende aanvragen / Eindagstoets

Relatie met
Geldig vanaf 22-07-2021
Geldig tot en met 22-01-2022

1. Aanleiding

Op 10 juni 2021 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: HvJ-EU) arrest gewezen naar aanleiding van prejudiciële vragen van de rechtbank Den Haag (C-921/19, ECLI:EU:C:2021:478)¹.

2. Verwachting

Dit Informatiebericht zal op termijn worden opgenomen in een Werkinstructie. Tot nader bericht blijft dit Informatiebericht van kracht.

3. Inhoud/Toelichting

De door de rechtbank Den Haag gestelde prejudiciële vragen betreffen de handelwijze bij het niet-ontvankelijk verklaren van opvolgende aanvragen. Deze handelwijze houdt in dat documenten – kopie of origineel – niet als nieuwe elementen en bevindingen worden aangemerkt als de authenticiteit van die documenten niet kan worden vastgesteld.

In het arrest van 10 juni 2021 heeft het HvJ-EU geoordeeld dat documenten waarvan de authenticiteit niet kan worden vastgesteld of waarvan de bron niet objectief verifieerbaar is, niet automatisch en enkel op grond daarvan mogen worden aangemerkt als documenten die niet voldoen als nieuwe elementen of bevindingen. Tevens heeft het HvJ-EU geoordeeld dat het in strijd is met artikel 40 van de Procedurerichtlijn (hierna: Pri) gelezen in samenhang met artikel 4, eerste en tweede lid van de Kwalificatierichtlijn wanneer documenten bij een eerste aanvraag aan een andere beoordeling worden onderworpen dan documenten bij een tweede of opvolgende aanvraag. Een lidstaat is gehouden samen te werken met een vreemdeling bij de beoordeling van de relevante elementen van de opvolgende aanvraag, ook als de vreemdeling documenten overlegt waarvan de authenticiteit niet kan worden vastgesteld.

Het arrest ziet weliswaar op de beoordeling van documenten die in het kader van een opvolgende aanvraag worden overgelegd, maar het omschrijft ook in meer

¹ CURIA - Documents (europa.eu)

algemene zin op welke wijze het onderzoek naar de ontvankelijkheid van opvolgende aanvragen moet worden verricht. Daarmee raakt het arrest aan alle zaken waar een asielzoeker zich beroept op nieuwe feiten en bevindingen zoals bedoeld in artikel 40, tweede lid, Pri.

4. Hoe te handelen

Uit voornoemd arrest volgt dat als de vreemdeling in de opvolgende asielprocedure documenten inbrengt waarvan de authenticiteit niet kan worden vastgesteld door de KMar (reisdocumenten) of Bureau Documenten (brondocumenten) en de authenticiteit ook niet op andere wijze is aangetoond, niet direct en enkel op die grond tot de conclusie kan worden gekomen dat deze documenten geen nieuwe elementen of bevindingen vormen. Ook kan voor kopie-documenten niet worden overwogen dat enkel om de reden dat het een kopie is, het document daarom niet als een nieuw element of bevinding kan worden beschouwd. Dit geldt eveneens voor niet-objectief verifieerbare bronnen. Het niet kunnen vaststellen van de authenticiteit van een document of het niet kunnen vaststellen of het document afkomstig is van een objectief verifieerbare bron, kan niet rechtvaardigen dat het document *reeds daarom* wordt uitgesloten van de behandeling van de opvolgende aanvraag. De IND is gehouden aan de samenwerkingsverplichting en daarmee om samen met de vreemdeling vast te stellen of documenten kunnen worden aangemerkt als nieuwe elementen en bevindingen én of deze de kans aanzienlijk groter maken dat de vreemdeling in aanmerking komt voor internationale bescherming om zo tot ontvankelijk verklaring van de opvolgende aanvraag te komen.

4.1 Nieuwe elementen en bevindingen

Let op: het wordt aanbevolen om de termen 'novum' en 'nova' niet langer te gebruiken. Op de eerste plaats omdat deze termen zijn verbonden aan de toets in het kader van artikel 4:6 Awb die voor deze aanvragen niet meer wordt gebruikt. Daarnaast worden deze termen vaak gelijk gesteld aan 'nieuw(e) element(en) en bevinding(en)' terwijl het in de toets die volgt uit het onderhavige arrest voor ontvankelijkheid van de opvolgende aanvraag moet gaan om nieuwe elementen en bevindingen (én) die de kans op internationale bescherming aanzienlijk groter maken.

Artikel 40 Pri

Artikel 40 Pri bepaalt dat indien een vreemdeling een opvolgende aanvraag indient, hij hier nieuwe elementen en bevindingen die de kans op internationale bescherming aanzienlijk groter maken aan ten grondslag moet leggen. Om te beoordelen of dit zo is, wordt de aanvraag onderworpen aan een voorafgaand onderzoek. Indien de aanvraag compleet is, er nieuwe elementen en bevindingen naar voren zijn gebracht én die nieuwe elementen en bevindingen de kans aanzienlijk groter maken dat de vreemdeling in aanmerking komt voor internationale bescherming, wordt de opvolgende aanvraag ontvankelijk verklaard en inhoudelijk behandeld. Indien de aanvraag wel compleet is, maar er geen nieuwe elementen en bevindingen naar voren zijn gebracht of de nieuwe elementen en bevindingen de kans op internationale bescherming niet aanzienlijk groter maken, wordt de aanvraag niet-ontvankelijk verklaard en niet inhoudelijk behandeld.

Elementen en bevindingen

Het Hof stelt voorop dat voor de beantwoording van de vraag wat 'elementen en bevindingen' zijn aansluiting moet worden gezocht bij artikel 4 van de Kwalificatierichtlijn. Uit dat artikel volgt dat hieronder moeten worden verstaan: 'De verklaringen van de verzoeker en alle documentatie in het bezit van de verzoeker over zijn leeftijd, achtergrond, ook die van relevante familieleden, identiteit,

nationaliteit(en), land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumenten en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient’.

Nieuwe elementen en bevindingen

De vraag of elementen en bevindingen ‘nieuw’ zijn, zal volgens het Hof al snel bevestigend moeten worden beantwoord. Bepalend is of de elementen of bevindingen in de eerdere asielprocedure zijn betrokken en beoordeeld. Is dat niet het geval, dan zijn de elementen en bevindingen daarmee nieuw. Of een gedateerd of ongedateerd document eerder overgelegd had kunnen worden, maakt geen onderdeel uit van de ontvankelijkheidstoets².

Slechts als wat aan een opvolgende aanvraag ten grondslag wordt gelegd geheel identiek is aan wat in de eerdere asielprocedure is overgelegd of aangevoerd en beoordeeld, kan worden gesteld dat het element of bevinding niet nieuw is en dat de aanvraag reeds daarom niet-ontvankelijk is.

Indien het overgelegde document wel als nieuw kan worden aangemerkt, moet het tweede onderdeel naar de vraag van ontvankelijkheid worden beoordeeld.

Aanzienlijk grotere kans op internationale bescherming

Nadat is vastgesteld dat een document een nieuw element of bevinding is, moet als volgende stap worden beoordeeld of de nieuwe documenten de kans aanzienlijk groter maken dat de vreemdeling voor internationale bescherming in aanmerking komt. Pas als het antwoord daarop bevestigend is, is sprake van een ontvankelijke aanvraag die verder inhoudelijk moet worden behandeld.

Het Hof merkt hier over op dat het niet noodzakelijk is dat het nieuwe document leidt tot een inwilliging. Het volstaat dat het document de kans aanzienlijk groter maakt dat de vreemdeling in aanmerking komt voor internationale bescherming.

Deze formulering duidt er op dat niet te hoge eisen mogen worden gesteld aan de door een vreemdeling overgelegde nieuwe elementen en bevindingen alvorens wordt besloten de aanvraag ontvankelijk te achten en inhoudelijk te beoordelen. Waar de scheidslijn ligt tussen de beoordeling van de kans op internationale bescherming en een volledige inhoudelijke beoordeling, valt niet eenvoudig vast te stellen. Dat zal zich in de (nationale) jurisprudentie moeten uitkristalliseren.

Bij de beoordeling of een nieuw document de kans op internationale bescherming aanzienlijk groter maakt, kan ondermeer worden betrokken:

- Om welke redenen de eerdere asielaanvra(a)g(en) is/zijn afgewezen;
- De aard en inhoud van het document en de afgevende instantie/persoon;
- De wijze waarop de vreemdeling het document heeft verkregen;
- Of er (goede) redenen zijn te twijfelen aan authenticiteit van het document;
- Of er (goede) redenen zijn om te twijfelen aan de inhoudelijke juistheid van de in het document vermelde gegevens;
- Of sprake is van een authentiek bevonden document³;
- De relevantie van het document voor de beoordeling van het asielrelaas;

² Het Hof heeft zich in deze uitspraak niet uitgelaten over de toepassing van artikel 40, vierde lid, van de Procedurerichtlijn. Daarom gaat het Hof niet in op de vraag wat de consequentie is als bijvoorbeeld een document gelet op de datering ervan al tijdens de eerdere procedure had kunnen worden overgelegd. Dat staat los van de vraag of het element of bevinding ‘nieuw’ is.

³ Een document is authentiek als het origineel en onvervalst is en is afgegeven door een daartoe bevoegde instantie (paragraaf C1/4.6 Vc).

- De aanvullende schriftelijke of mondelinge verklaringen⁴ van de vreemdeling over het document en de relevantie ervan voor zijn aanvraag.

Als de authenticiteit van het document is vastgesteld, kan het nog steeds het geval zijn dat het de kans op internationale bescherming aanzienlijk niet groter maakt. Dat zal met name het geval zijn, als het document geen informatie behelst die relevant is voor de inhoudelijke beoordeling van de aanvraag of als het document geen steun biedt voor het asielrelaas of er misschien zelfs mee in strijd is.

Het is van belang om bij iedere opvolgende aanvraag de redenen voor de afwijzing van de vorige aanvra(a)g(en) goed te bekijken en deze redenen in onderlinge samenhang met de nieuwe elementen en bevindingen te beoordelen teneinde te bepalen of deze elementen en bevindingen de kans op internationale bescherming aanzienlijk groter maken.

Gelet op het arrest is het onvermijdelijk dat in voornemens en beschikkingen op opvolgende aanvragen een aanzienlijk uitgebreidere motivering moet worden opgesteld, waarin bovenstaande punten voor zover aan de orde kenbaar zullen moeten worden betrokken.

In de besluitvorming kan gelet op het vorenstaande tot niet-ontvankelijkheid worden geconcludeerd in twee situaties:

- Al hetgeen aan de opvolgende aanvraag ten grondslag is gelegd, is al in de eerdere procedure aangevoerd, overgelegd en beoordeeld. Daarmee is geen sprake van nieuwe elementen en bevindingen, of;
- Er is sprake van nieuwe elementen en bevindingen, maar deze maken de kans op internationale bescherming niet aanzienlijk groter.

Als niet tot niet-ontvankelijkheid kan worden geconcludeerd, zal de aanvraag inhoudelijk worden beoordeeld. In geval van een afwijzing, zal dan tot kennelijke ongegrondheid kunnen worden geconcludeerd (artikel 30b, eerste lid onder g Vw).

Het horen naar aanleiding van opvolgende aanvragen

Uit paragraaf C1/2.9 van de Vreemdelingencirculaire volgt dat onder meer kan worden afgezien van een gehoor indien de vreemdeling 'zich beroept op hetzelfde asielrelaas als in een eerdere procedure zonder dat er nieuwe elementen of bevindingen zijn, dan wel zonder horen kan worden vastgesteld dat de nieuwe elementen of bevindingen niet relevant zijn' en 'valse of vervalste documenten overlegt dan wel documenten overlegt waarvan de authenticiteit niet kan worden vastgesteld'.

In voorkomende gevallen kan de opvolgende aanvraag nog steeds zonder gehoor niet-ontvankelijk worden verklaard o.g.v. artikel 30a, eerste lid, sub d, Vw omdat het document geen nieuw element of bevinding vormt dat de kans op internationale bescherming aanzienlijk groter maakt.

Gelet op het arrest kan de enkele omstandigheid dat de authenticiteit van een document niet kan worden vastgesteld, niet rechtvaardigen dat zonder meer van horen wordt afgezien. Dat zal afhankelijk zijn van de weging van het document zoals hierboven puntsgewijs beschreven⁵.

⁴ Op basis van het aanvraagformulier M35-O kunnen alleen schriftelijke verklaringen worden meegenomen. Indien er een gehoor wordt gepland, dan kunnen ook mondelinge verklaringen worden beoordeeld.

⁵ De Vreemdelingencirculaire zal op dit punt worden aangepast. Het tweede deel van de zinsnede ('...dan wel documenten overlegt waarvan de authenticiteit niet kan worden vastgesteld') komt te vervallen.

Er kan onder meer van het houden van een gehoor worden afgezien als het document nieuw is, het aanvraagformulier M35-O voldoende informatie heeft verschaft, maar het document niet relevant is voor de beoordeling van de opvolgende aanvraag. Een voorbeeld hiervan is wanneer de vreemdeling met documenten zijn identiteit en nationaliteit wenst te onderbouwen, maar hier in de voorgaande procedure(s) niet aan is getwijfeld. De overgelegde nieuwe documenten zijn dan niet relevant voor de beoordeling van de opvolgende aanvraag en maken om die reden de kans niet aanzienlijk groter dat de vreemdeling nu wel in aanmerking komt voor internationale bescherming. Ook als een vreemdeling valse of vervalste documenten aan zijn opvolgende asielaanvraag ten grondslag legt en er daarnaast geen andere nieuwe elementen en bevindingen zijn aangevoerd, kan van horen worden afgezien. Een vals of vervalst document kan wel nieuw zijn, maar zal de kans op internationale bescherming niet aanzienlijk groter maken. Tenslotte kan bijvoorbeeld ook van een gehoor worden afgezien als het nieuwe element of bevinding een handgeschreven brief betreft zonder echtheidskenmerken, die is afgegeven op verzoek van de vreemdeling en afkomstig is van een niet-objectief verifieerbare bron. Deze informatie moet dan wel beschikbaar zijn uit M35-O.

Indien de aanvraag compleet is, het document nieuw en relevant is en de vragen op M35-O ten aanzien van het document zijn beantwoord, maar deze nog niet voldoende informatie verschaffen om te beoordelen of de documenten de kans op verlening van internationale bescherming aanzienlijk groter maken, voegt een gehoor wel iets toe en zal er een gehoor worden gepland. Ook in twijfelgevallen verdient het de voorkeur de vreemdeling te horen. De lat voor een gehoor in een opvolgende aanvraag ligt bij een nieuw document lager dan voorheen. Door de vreemdeling te horen, wordt voldaan aan de samenwerkingsverplichting. De opvolgende aanvraag kan ook als er een gehoor is afgenomen nog altijd als niet-ontvankelijk o.g.v. artikel 30a, eerste lid, sub d, Vw worden afgedaan. Dit is bijvoorbeeld het geval als het document wel nieuw is, maar het de kans op internationale bescherming niet alsnog aanzienlijk groter maakt.

4.2 Last minuteaanvragen

Voor last minuteaanvragen geldt dat toepassing kan worden gegeven aan artikel 3.1 van het Vreemdelingenbesluit en de uitzetting of overdracht doorgang kan vinden indien er kan worden vastgesteld dat er geen sprake is van nieuwe elementen of bevindingen die de kans op internationale bescherming aanzienlijk groter maken. Hier geldt onverminderd de tweetrap van (1) nieuwe elementen en bevindingen die (2) de kans op internationale bescherming aanzienlijk groter maken en de kaders die hierboven zijn omschreven.

In geval er bij een last minuteaanvraag een nieuw document wordt overlegd, is het niet noodzakelijk dat er onderzoek wordt gedaan naar de authenticiteit van het document indien dit tijdtechnisch niet haalbaar is. Er kan in dat geval worden gehandeld alsof het document authentiek is. Er wordt louter gekeken naar de overige punten die zijn genoemd in de vorige paragraaf (aard en inhoud, wijze van verkrijgen, etc.) om te beoordelen of het document de kans op internationale bescherming aanzienlijk groter maakt. Hiervoor is wel noodzakelijk dat duidelijk is wat het document behelst en moet op z'n minst moet een (ruwe) vertaling beschikbaar zijn.

Een uitzetting of overdracht kan nog altijd doorgang vinden wanneer bijvoorbeeld het overgelegde nieuwe document niet relevant is voor de opvolgende asielaanvraag of er goede redenen zijn om te twijfelen aan de juistheid van het document en het document om die reden de kans op internationale bescherming niet aanzienlijk groter maakt. Gelet op de tijdsdruk die gepaard gaat met asielaanvragen die op het

laatste moment voor uitzetting worden ingediend, dienen niet al te hoge eisen aan overgelegde documenten te worden gesteld. Het afgelasten van een uitzetting zodat meer tijd kan worden genomen om de stukken goed te beoordelen, kan het onvermijdelijke gevolg zijn.

4.3 Aanvragen die eerder zijn afgewezen

Vreemdelingen die van mening zijn dat hun eerdere asielaanvraag door het arrest een andere uitkomst zou moeten krijgen, kunnen een opvolgende asielaanvraag (al dan niet samen met een aanvraag tot heroverweging) indienen en zich daarbij opnieuw beroepen op de elementen en bevindingen waarvan in de eerdere procedure is overwogen dat deze niet kwalificeren als nieuwe elementen en bevindingen. Het zal naar verwachting vooral om zaken gaan waarin in de eerdere procedure documenten zijn overgelegd die toen terzijde zijn geschoven met als enig of voornaamste argument dat de authenticiteit ervan niet is komen vast te staan.

Het is van belang dat hierbij goed wordt bekeken of er in de voorgaande asielprocedure inderdaad (nagenoeg) enkel is afgewezen omdat het overgelegde document niet op echtheid kon worden beoordeeld, het afkomstig was van een niet-objectief verifieerbare bron of een kopie betrof of als het document enkel ter zijde is geschoven omdat het eerder had kunnen worden overgelegd. Indien dat het geval is, zal volgens bovenstaande werkwijze moeten worden bekeken of de overgelegde documenten gelet op het arrest wel als nieuwe elementen en bevindingen moeten worden gezien en of deze de kans op verlening van internationale bescherming aanzienlijk groter maken. Als wordt geoordeeld dat de documenten ten tijde van de eerdere aanvraag al niet nieuw waren of de kans op internationale bescherming niet aanzienlijk groter maken, dan kan opnieuw tot niet-ontvankelijkheid worden geconcludeerd. Zoals hiervoor aangegeven, zal dat een uitgebreidere motivering vereisen.

Ook is het denkbaar dat de eerdere afdoening als niet-ontvankelijk weliswaar niet enkel gebaseerd was op de omstandigheid dat de authenticiteit van het document niet is komen vast te staan, maar dat de overige reden(en) om niet-ontvankelijk te verklaren erg mager waren in het licht van de motiveringseisen die nu gelden. In dat geval is het raadzaam ook dan over te gaan tot het geven van een uitgebreidere motivering.

Als wordt geconcludeerd dat de eerdere afdoening als niet-ontvankelijk niet staande kan worden gehouden en destijds een inhoudelijke behandeling had dienen plaats te vinden, zal een dergelijke behandeling alsnog moeten plaatsvinden. Dat hoeft niet zonder meer tot een inwilliging te leiden. Afhankelijk van de omstandigheden van het geval kan de aanvraag mogelijk kennelijk ongegrond worden verklaard (artikel 30b, eerste lid, onder g Vw).

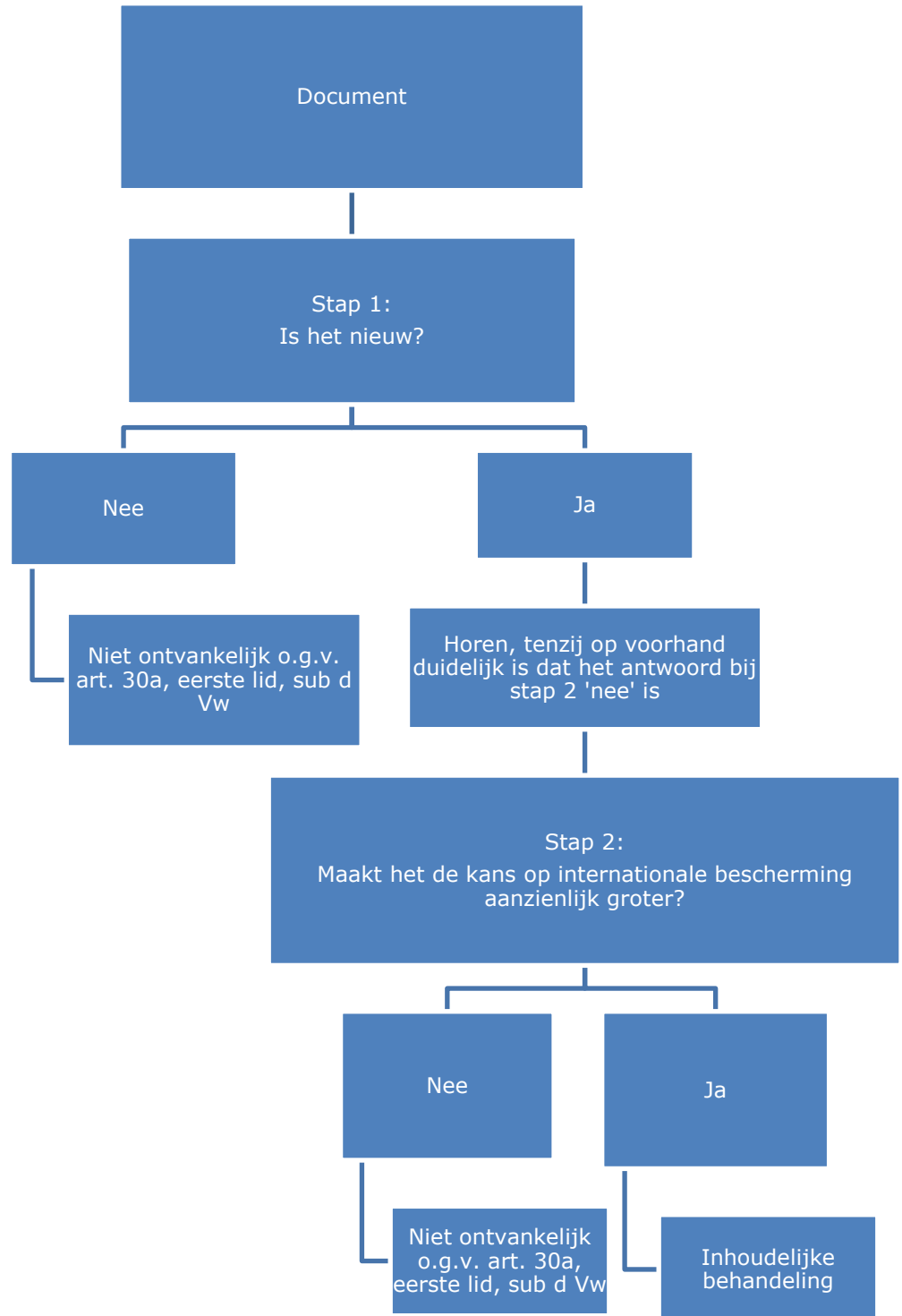
Indien wordt geconcludeerd dat de eerdere afdoening als niet-ontvankelijk gebaseerd was op een motivering welke (nagenoeg) geheel voldoet aan het arrest van het Hof zoals hierboven is uitgewerkt, dan kan de opvolgende aanvraag opnieuw als niet-ontvankelijk o.g.v. artikel 30a, eerste lid, sub d, Vw worden afgedaan. Daarbij kan korthedshalve worden verwezen naar de eerder gebezigde motivering, gevolgd door de conclusie dat daarmee is voldaan aan de eisen die het arrest van het Hof stelt.

Indien het voornemen bestaat in een opvolgende aanvraag met een beroep op het arrest van het HvJ-EU over te gaan tot een inwilliging, dient contact te worden gelegd met de dossierhouder van SUA.

5. Afstemming

SUA, JZ, A&B, DMB.

Stroomschema



NB: in zaken waarin wordt gehoord, wordt één gehoor afgenomen waarin zowel de ontvankelijkheid als de inhoudelijke aspecten worden bevraagd.



Informatiebericht SUA

Van IND/SUA
Auteur(s)
Telefoonnummer

Nummer & Titel IB 2021/88 Noemen van land van terugkeer in terugkeerbesluit

Kenmerk (digijus 3392333
Hoofdtak Regulier / Asiel
InformIND Thema **A2/2**

Relatie met IB 2021/71 en IB 2021/78
Geldig vanaf 11-07-2021
Geldig tot en met 14-09-2021

1. Aanleiding

Op 2 juni jl. heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) een voor de Staatssecretaris [negatieve uitspraak](#) gedaan en geoordeeld dat in het terugkeerbesluit het land waarnaar de vreemdeling moet terugkeren expliciet moet worden genoemd. Dit in navolging van de arresten van het Hof van Justitie (14 mei 2020 FMS e.a.: [ECLI:EU:C:2020:367](#) en 24 februari 2021: M. [ECLI:EU:C:2021:127](#)). In de procedure die bij de Afdeling voorlag stond de vraag centraal of in een terugkeerbesluit een specifiek land moet worden genoemd om als geldig terugkeerbesluit te worden aangemerkt. In IB 2021/78 zijn bouwstenen opgenomen waarvan een groot deel al in INDiGO is opgenomen. In dit IB zijn nieuwe asielbouwstenen opgenomen voor de situatie dat de nationaliteit ongeloofwaardig wordt geacht en waarin de asielaanvraag buiten behandeling wordt gesteld.

2. Verwachting

In die situaties waarin duidelijkheid bestaat en het land van terugkeer kan worden vermeld in het terugkeerbesluit, zijn bouwstenen ontwikkeld die gebruikt kunnen worden in nieuwe zaken als ook in lopende bezwaarprocedures. De nieuwe bouwstenen die in dit informatiebericht worden genoemd, zullen ook zo spoedig mogelijk worden opgenomen in INDiGO.

Met dit informatiebericht vervalt IB 2021/78.

3. Toelichting

In het kort komt de uitspraak van de Afdeling erop neer dat het voor een vreemdeling kenbaar moet zijn naar welk derde land hij zal worden verwijderd als het op gedwongen terugkeer aankomt. Dan kan hij namelijk eventuele bezwaren die aan terugkeer naar dat land in de weg staan, zo goed mogelijk naar voren brengen. Ook kan hij zich dan beter verweren in een beroepsprocedure.

In [rechtsoverweging 7](#) overweegt de Afdeling dat in een terugkeerbesluit een specifiek land van terugkeer moet worden genoemd, en dat het ook mogelijk is meerdere landen te noemen. Dit moet dus expliciet worden opgenomen in de beschikking. Verder is er ruimte om bij oude (dus eerder genomen) terugkeerbesluiten het land van terugkeer af te leiden uit de motivering van de meeromvattende beschikking. Dat kan als uit deze motivering ondubbelzinnig blijkt van welke nationaliteit wordt uitgegaan en naar welk land wordt verwacht dat de vreemdeling terugkeert. In de meeste asielzaken kan worden afgeleid naar welk land de vreemdeling moet terugkeren. Dergelijke beschikkingen hoeven dus

niet te worden hersteld door A&B, maar kunnen worden doorgezet.

De consequenties van deze uitspraak worden de komende tijd verder in kaart gebracht. De uitspraak heeft gevolgen voor reguliere, asiel- en bewaringszaken.

4. Hoe te handelen

Op dit moment zijn enkele bouwstenen beschikbaar die gebruikt moeten worden in beschikkingen van de IND, zowel bij asiel als bij regulier. Deze bouwstenen zijn voorgelegd aan de Redactieraad en worden door de Redactieraad opgenomen in de relevante standaardbeschikkingen. In afwachting daarvan moeten deze bouwstenen handmatig worden opgenomen in de betreffende beschikkingen die vanaf heden worden opgesteld.

In een aantal situaties is het duidelijk hoe te handelen. Vaststaat dat de IND in een terugkeerbesluit moet vermelden naar welk land de vreemdeling moet terugkeren als de vreemdeling niet (langer) meer in Nederland mag verblijven. Uiteraard staat het de vreemdeling vrij om zelfstandig te vertrekken naar een derde land van keuze. In alle gevallen dat het land van terugkeer geen discussie oplevert, moet de IND dit land vermelden in een terugkeerbesluit. Dit betekent ook dat de IND in die gevallen eventueel een inreisverbod kan opleggen.

Als de IND vaststelt dat sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 3 EVRM en duidelijk is wat het land van terugkeer is, moet de IND in het terugkeerbesluit ook het land van terugkeer vermelden. In het besluit wordt namelijk ook aangegeven dat de vreemdeling niet wordt verwijderd naar het land van herkomst; op de vreemdeling rust evengoed een vertrekplicht. Hierdoor is sprake van een geldig terugkeerbesluit. In die gevallen kan de IND de huidige werkwijze dus voortzetten, maar moet wel het land van terugkeer worden vermeld.

Als in lopende bezwaar- en vervolgpcedures blijkt dat het land van terugkeer vermeld kan worden, moet de IND het land van terugkeer alsnog expliciet benoemen in de beschikking in bezwaar (of in een andere vervolgpcedure). Hiermee voldoet de IND alsnog aan de voorwaarden die gesteld wordt aan een terugkeerbesluit en kan de procedure voortgezet worden.

Op dit moment wordt nog afgestemd hoe gehandeld moet worden in asielzaken waarin de nationaliteit ongeloofwaardig wordt geacht en dus niet inhoudelijk getoetst wordt, maar er wel sprake is van concrete aanknopingspunten voor een ander land van herkomst. Daarover vindt nog nader overleg plaats. Voor die zaken geldt dat vooralsnog de bouwsteen kan worden gebruikt die ook wordt gebruikt in zaken waarin de nationaliteit ongeloofwaardig is geacht (maar er geen concrete aanknopingspunten voor een ander land van herkomst zijn).

Hieronder wordt met behulp van tekstblokken aangegeven hoe je moet handelen in een bepaalde de situaties. N.B. Voor alle tekstblokken geldt: het betreft m.n. de geel gearceerde teksten; de andere tekstblokken zouden in INDiGO iets anders kunnen luiden.

ASIEL

In het algemeen kan uit de afwijzing van de asielaanvraag afgeleid worden van welke nationaliteit wordt uitgegaan en naar welk land de vreemdeling moet terugkeren.

In het **voornemen** moet de volgende bouwsteen worden gebruikt.

Terugkeerbesluit en vertrektermijn:

*De aanvraag voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd wordt afgewezen en daarbij zal bepaald worden dat betrokkene Nederland, het grondgebied van de EU, EER en Zwitserland moet verlaten. De terugkeerverplichting ziet op *(Land van herkomst of veiligderde land).*

**Op grond van artikel 62, eerste lid, Vw moet betrokkene Nederland, het grondgebied van de EU, EER en Zwitserland binnen vier weken verlaten.*

**De aanvraag wordt afgewezen als kennelijk ongegrond als bedoeld in artikel 31, eerste lid, Vw juncto artikel 30b, eerste lid onder * Vw. Hierdoor moet betrokkene Nederland, het grondgebied van de EU, EER en Zwitserland onmiddellijk verlaten op grond van artikel 62, tweede lid, aanhef en onder b, Vw.*

**Betrokkene vormt een gevaar voor de openbare orde. Hierdoor moet betrokkene Nederland, het grondgebied van de EU, EER en Zwitserland onmiddellijk verlaten op grond van artikel 62, tweede lid, aanhef en onder c, Vw.*

**Omdat artikel 1F van toepassing is, moet betrokkene Nederland, het grondgebied van de EU, EER en Zwitserland onmiddellijk verlaten (zie paragraafA3/3 Vc).*

**Motiveer waarom sprake is van gevaar van openbare orde.*

Als sprake is van bijzondere, individuele omstandigheden of andere redenen waardoor ten aanzien van de uitvoering van een terugkeerbesluit of ten aanzien van de gegeven vertrektermijn anders dient te worden besloten, dan kan betrokkene deze omstandigheden of redenen in de zienswijze naar voren brengen.

Als er in een zaak reeds **eerder een terugkeerbesluit** is uitgevaardigd en uit dat besluit ondubbelzinnig kan worden afgeleid wat het land van terugkeer is, moet de volgende bouwsteen worden gebruikt:

Terugkeerbesluit en vertrektermijn:

*Op *(datum beschikking met eerste terugkeerbesluit) is een terugkeerbesluit uitgevaardigd. Betrokkene moest *Nederland *het grondgebied van de EU, EER en Zwitserland binnen *4 weken verlaten. Dit heeft *Aanhef niet gedaan. Uit de beschikking van * volgt ondubbelzinnig dat * het land is waar betrokkene naar moet terugkeren. Het terugkeerbesluit is daarom nog steeds van toepassing.*

**De vertrektermijn is inmiddels verlopen.*

**De vertrektermijn verloopt op *.*

Hierdoor moet betrokkene Nederland onmiddellijk verlaten.

In de **beschikking** kan gebruik worden gemaakt van de volgende bouwstenen:

**Dit besluit geldt tevens als terugkeerbesluit en heeft van rechtswege tot gevolg dat betrokkene niet langer rechtmatig in Nederland verblijft. Betrokkene moet terugkeren naar * (land van herkomst of veilig derde land). Tevens wordt bepaald dat betrokkene Nederland, het grondgebied van de EU, EER en Zwitserland onmiddellijk moet verlaten. Indien betrokkene hieraan niet voldoet, kan betrokkene worden verwijderd. Tevens zullen verstrekkingen op de voorgeschreven wijze worden beëindigd.*

**Dit besluit geldt tevens als terugkeerbesluit en heeft van rechtswege tot gevolg dat betrokkene met ingang van de dag waarop de beroepstermijn is verstreken, niet langer rechtmatig in Nederland verblijft. Betrokkene moet terugkeren naar * (land van herkomst of veilig derde land). Tevens wordt bepaald dat betrokkene Nederland, het grondgebied van de EU, EER en Zwitserland binnen vier weken moet verlaten. Hierna kan betrokkene worden verwijderd. Tevens zullen verstrekkingen op de voorgeschreven wijze worden beëindigd.*

In zaken waarin de gestelde nationaliteit van de vreemdeling niet geloofwaardig wordt geacht, moet de volgende bouwsteen worden gebruikt:

In het besluit is gemotiveerd uiteengezet waarom aan de verklaringen van de vreemdeling inzake de gestelde herkomst en nationaliteit geen geloof wordt gehecht. Om die reden kan door toedoen van de vreemdeling niet worden vastgesteld naar welk land de vreemdeling moet terugkeren en of hij aldaar heeft te vrezen voor vervolging of ernstige schade. Welk land dit is, mag echter bij de vreemdeling bekend worden verondersteld zodat hij op dit punt niet in onzekerheid verkeert. Op het moment dat in het kader van de terugkeerprocedure voldoende duidelijk is naar welk land de vreemdeling moet terug te keren, zal dit in een volgend aanvullend (terugkeer)besluit worden vermeld. [N.B. In de bouwsteen zou nog het volgende zinsdeel opgenomen kunnen zijn: en zal de vreemdeling in de gelegenheid worden gesteld om desgewenst een opvolgende aanvraag om een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd in te dienen.

Deze verwijzing naar de asielprocedure is niet zonder meer noodzakelijk. Wel wordt hiermee nadrukkelijker aangegeven hoe het risico op refoulement in dit terugkeerbesluit is betrokken. Met de mededeling dat we een nieuw TKB zullen nemen als het land bekend wordt, is dat echter ook afgedicht. Om die reden is besloten dat zinsdeel niet op te laten nemen in de definitieve bouwsteen. Graag dat zinsdeel dan ook schrappen. De bouwstenen worden spoedig hierop aangepast.]

Voorgaande ontslaat de vreemdeling niet om aan de wettelijke vertrekplicht gevolg te geven en terug te keren naar het land waarvan de vreemdeling de nationaliteit heeft.

In zaken waarin de **asielaanvraag buiten behandeling wordt gesteld**, omdat de vreemdeling niet is verschenen om te worden gehoord of met onbekende bestemming is vertrokken, moet in het voornemen de volgende bouwsteen worden gebruikt.

***Terugkeerbesluit**

De aanvraag voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd wordt afgewezen en daarbij zal bepaald worden dat betrokkene Nederland, het grondgebied van de

*EU, EER en Zwitserland moet verlaten. De terugkeerverplichting ziet op *(land van herkomst of veilig derde land).*

*Uit de indiening van de asielaanvraag kan worden afgeleid dat betrokkene stelt bij terugkeer naar dat land te vrezen te hebben voor vervolging of ernstige schade. Zonder opgaaf van redenen is *Aanhef. Hij/zij kleine letters* *niet gekomen om te worden gehoord en *met onbekende bestemming vertrokken. Deze handelwijze van betrokkene geeft aanleiding aan te nemen dat dit terugkeerbesluit kan worden genomen zonder schending van het beginsel van non-refoulement.*

Als sprake is van bijzondere, individuele omstandigheden of andere redenen waardoor ten aanzien van de uitvaardiging van een terugkeerbesluit of ten aanzien van de gegeven vertrektermijn anders dient te worden besloten, dan kan betrokkene deze omstandigheden of redenen in de zienswijze naar voren brengen.

In de beschikking kan dan worden volstaan met het noemen van het land zoals dat ook in andere beschikkingen wordt gedaan.

REGULIER

In het algemeen kan uit de aanvraag van de vreemdeling worden afgeleid welke nationaliteit de vreemdeling heeft en naar welk land de vreemdeling moet terugkeren. In zaken waarin dat niet duidelijk is, omdat de nationaliteit van de vreemdeling onbekend is of dat aan diens nationaliteit wordt getwijfeld, vindt nog nader overleg plaats. Maar in die zaken waarin de nationaliteit wél duidelijk is moet één van de volgende bouwstenen worden gebruikt (laatste bouwsteen komt in Extradoc te staan):

Beschikking in primo (eerste procedure):

**U hebt geen verblijfsrecht meer. Dat betekent dat u niet meer in Nederland mag zijn.*

**U moet Nederland en de Europese Unie (EU) meteen verlaten en u kunt worden uitgezet. Ik bedoel met de EU ook de Europese Economische Ruimte (EER) en Zwitserland.*

**U moet Nederland en de Europese Unie (EU) binnen 4 weken verlaten. Als u dat niet doet, kunt u worden uitgezet. Ik bedoel met de EU ook de Europese Economische Ruimte (EER) en Zwitserland.*

*U moet terugkeren naar *(vermeld hier het betreffende land van herkomst of het betreffende veilig derde land als dat in een asielprocedure aan de vreemdeling is tegengeworpen).*

Beschikking op bezwaar of vervolprocedure waarin uit het eerdere terugkeerbesluit wél ondubbelzinnig kan worden afgeleid wat het land van terugkeer is (bouwsteen zal op een later moment te vinden zijn in Extradoc):

*In het besluit van *datum hebt u een terugkeerbesluit gekregen. Daarin staat dat u Nederland en de Europese Unie (EU), *binnen 4 weken *meteen moest verlaten. Met de EU bedoel ik ook de Europese Economische Ruimte (EER) en Zwitserland. Uit het besluit van * volgt duidelijk dat * het land is waar u naar moet terugkeren. U hebt de EU nog niet verlaten. De plicht om te vertrekken geldt daarom nog steeds.*

U bent zelf verantwoordelijk voor uw vertrek.

5. Afstemming

Het oorspronkelijke informatiebericht is afgestemd met DA&B, DRVN, JZ, de Redactieraad en DMB.



Informatiebericht SUA INTERN

Van	IND / SUA
Auteur(s)	
Telefoonnummer	
Nummer & Titel	IB 2021/69 (Aanpassing asielprocedure – vreemdelingenbewaring en grensprocedure)
Kenmerk (digijust)	3344501
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Procesoverstijgende thema's / Habeas Corpus Asiel themapagina's / Asielprocedure
Relatie met	IB 2021/68 en WI Grensprocedure
Geldig vanaf	02-06-2021
Geldig tot en met	02-12-2021

1. Aanleiding

Bij brief van 10 september 2020 heeft de Staatssecretaris de Tweede Kamer geïnformeerd over het voornemen om een aantal wijzigingen door te voeren in de asielprocedure (TK 2019-2020, 19637 nr. 2652). Deze wijzigingen treden op 25 juni 2021 in werking en zijn neergelegd in het Vreemdelingenbesluit (Vb), het Voorschrift Vreemdelingen (VV) en de Vreemdelingencirculaire (Vc). De belangrijkste wijzigingen vormen de samenvoeging van het aanmeldgehoor en het eerste gehoor, het vragen naar asielmotieven in het aanmeldgehoor, de wijziging van de redenen om de RVT te onthouden en de mogelijkheid om de AA in bepaalde gevallen op voorhand te verlengen. In dit Informatiebericht wordt een overzicht gegeven van de wijzigingen en wat deze betekenen voor asielprocedures in vreemdelingenbewaringszaken (59b en VRIS) en in de grensprocedure.

2. Verwachting

De verwachting is dat dit informatiebericht nog enige tijd na implementatie in werking zal blijven zodat medewerkers de informatie kunnen raadplegen. Het is niet de bedoeling de inhoud van dit informatiebericht op te nemen in een aparte Werkinstructie; dit zal de dagelijkse praktijk worden die is neergelegd in bijvoorbeeld de Procesbeschrijving/Systeembeschrijving Asiel. Vragen die opkomen naar aanleiding van het nieuwe werkproces kunnen via de Q&A worden gesteld en beantwoord en zijn daarna te raadplegen voor alle medewerkers. Waar nodig kunnen bepaalde werkwijzen in een later stadium opgenomen worden in de Vc.

Daarnaast zal de bestaande Werkinstructie over de grensprocedure worden aangepast in lijn met de nieuwe praktijk.

Over de gevolgen van de wijziging van het Vb voor "landzaken" is een apart informatiebericht gepubliceerd, zie IB 2021/68.

3. Inhoud/Toelichting

De volgende onderwerpen komen aan bod in dit informatiebericht:

A. Grensprocedure

1. Introductie van het aanmeldgehoor en vervallen van het eerste gehoor

2. Verplaatsing voorbereiding op het nader gehoor naar de Rust- en Voorbereidingstermijn (RVT)
3. Mogelijkheden om van de RVT af te zien
4. Mogelijkheid om de AA op voorhand met drie dagen te verlengen (AA+)
5. Toepassing van spoor 2 in de grensprocedure

B. Vreemdelingenbewaring 59b en VRIS

1. Introductie van het aanmeldgehoor en vervallen van het eerste gehoor
2. Verplaatsing voorbereiding op het nader gehoor
3. Niet toepassen van de RVT
4. Mogelijkheid om de AA op voorhand met drie dagen te verlengen (AA+)
5. Toepassing van spoor 2 in bewaringszaken

C. Overgangsrecht

A. Grensprocedure

1. Introductie van het aanmeldgehoor en vervallen van het eerste gehoor

Artikel 3.108d, zevende lid, Vb bepaalt dat de aanmeldfase niet van toepassing is in de grensprocedure, maar dat er wel een aanmeldgehoor wordt gehouden waarin ook gevraagd wordt naar de asielmotieven.

Tegelijkertijd vervalt het eerste gehoor en gaat, net als in landzaken, ook in de grensprocedure de AA naar zes dagen. De AA start in het vervolg dus met het nader gehoor.

Het totaal aantal gehoren in de grensprocedure blijft dus gelijk. Wel is het eerste gehoor, dat een vaste plek had op dag 1 van de AA, nu gewisseld voor een aanmeldgehoor waarvoor het vereiste enkel is dat het is gehouden voor de start van de AA. Het aanmeldgehoor maakt dus geen onderdeel uit van AA/AA+.

Het Vreemdelingenbesluit laat open of het aanmeldgehoor vóór dan wel na de RVT wordt gehouden. In de praktijk zal het de voorkeur hebben om het aanmeldgehoor voorafgaand aan de RVT te laten plaatsvinden. Het voordeel daarvan is dat er meer tijd is om op grond van de inhoud van het aanmeldgehoor te bepalen en te plannen of de aanvraag in de AA of de AA+ wordt afgedaan. Wanneer het, bijvoorbeeld in een situatie van een ongebruikelijk hoge instroom aan de grens, niet meer lukt om het aanmeldgehoor voorafgaand aan de RVT te houden, dan kan het aanmeldgehoor direct voorafgaand aan de start van de AA worden ingepland.

In de WI Aanmeldgehoren is uitvoerig beschreven op welke wijze een aanmeldgehoor moet worden gehouden en waar het aan moet voldoen. Met het vervallen van het eerste gehoor is de kwaliteit van het aanmeldgehoor nog meer van belang, te meer omdat het in beginsel niet de bedoeling is om nog aanvullende, verifiërende vragen te stellen tijdens het nader gehoor. Correcties en aanvullingen op het aanmeldgehoor of tijdens de RVT opgekomen nieuwe omstandigheden, dienen zo nodig wel te worden besproken. Ook moet de vreemdeling in het nader gehoor worden geconfronteerd met eventuele tegenstrijdigheden en in de gelegenheid worden gesteld om daarop te reageren.¹

Nieuw is dat de IND in het aanmeldformulier en/of tijdens het aanmeldgehoor zal vragen naar een korte opgave van de asielmotieven. Dit is ook in artikel 3.108d Vb opgenomen. De vraag naar een korte opgave van de asielmotieven is niet meer dan een eerste uitvraag naar de asielmotieven. Hiermee kan de IND een betere inschatting maken van de complexiteit en bewerkelijkheid van de asielaanvraag en

¹ Zie AbRS 20 oktober 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2459

daarnaast eventuele kwetsbaarheden bij de vreemdeling onderkennen. Deze informatie wordt gebruikt voor een efficiënte planning van de procedure. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling om tijdens het aanmeldgehoor op de asielmotieven door te vragen, want hiervoor dient nog steeds het nader gehoor. Ook is het zaak om tijdens het aanmeldgehoor in te grijpen als de vreemdeling zelf te veel uitweidt over zijn asielmotieven. Daarnaast mogen de tijdens de aanmeldfase opgegeven asielmotieven niet betrokken worden bij de beoordeling van de inwilligbaarheid van de aanvraag. Dit gebeurt alleen wanneer de afgelegde verklaringen betrekking hebben op daden als bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag, andere zware strafbare feiten of indien de bescherming van de nationale veiligheid dit vereist.

Andere tijdens de aanmeldfase en aanmeldgehoor afgelegde verklaringen kunnen wel worden betrokken bij de beoordeling van de inwilligbaarheid van de aanvraag. De IND dient namelijk een integrale geloofwaardigheidsbeoordeling te verrichten, waarbij alle door de asielzoeker afgelegde verklaringen en overgelegde bewijsmiddelen over de reden waarom hij in Nederland asiel wil in onderlinge samenhang en in het licht van de overige afgelegde verklaringen, overgelegde bewijsmiddelen en overige omstandigheden moeten worden gezien.²

2. Verplaatsing voorbereiding op het nader gehoor naar de Rust- en Voorbereidingstermijn (RVT)

Onderdeel van de wijziging in de AA is dat deze start met het nader gehoor, waardoor de voorbereiding op dat gehoor verplaatst is naar de RVT (zie artikel 3.109, vierde lid, Vb). De RvR plant de voorbereidingsdag dus voorafgaand aan het nader gehoor in. Indien dit planningstechnisch mogelijk is, kan de RvR/advocaat er ook voor kiezen de voorbereiding al voorafgaand aan het geplande aanmeldgehoor te laten plaatsvinden. De planning van de IND hoeft hier echter niet op afgestemd te worden; in beginsel is in het Vb geregeld dat de voorbereiding tijdens de RVT plaatsvindt.

3. Mogelijkheden om van de RVT af te zien

In artikel 3.109, zesde lid, Vb zijn de reeds bestaande mogelijkheden om van de RVT af te zien iets aangepast en is daarnaast een nieuwe reden toegevoegd:

- 1) de vreemdeling veroorzaakt overlast op of rondom de opvanglocatie;
- 2) de vreemdeling is rechtens zijn vrijheid ontnomen op grond van artikel 59b Vw dan wel op grond van een niet-vreemdelingrechtelijke titel;
- 3) het vermoeden bestaat dat de aanvraag mede kan worden afgewezen omdat de vreemdeling niet naar waarheid gegevens heeft verstrekt over identiteit, nationaliteit, herkomst of etniciteit.

De uitbreiding van de redenen om de RVT te onthouden, raakt de grensprocedure nauwelijks. Zo is al in het beleid opgenomen dat in het geval van strafrechtelijke detentie geen RVT wordt toegepast, dit blijft dus gelden voor grenszaken waarbij de vreemdeling in strafrechtelijke detentie zit. Daarnaast maakt de aard van de grensprocedure (detentie, en binnenkomst in de meeste gevallen via het vliegtuig) dat de grond 'overlast op de opvanglocatie' niet aan de orde is, en ook het probleem van pseudo's doet zich veel minder voor.

Mocht er in een grenszaak toch reden zijn de RVT te onthouden, zie dan Informatiebericht 2021/68 voor meer informatie over het onthouden van de RVT.

² AbRS 20 oktober 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2459

4. Mogelijkheid om AA op voorhand met drie dagen te verlengen (AA+)

Naast de al bestaande mogelijkheden om de AA te verlengen nádat de AA is gestart, wordt in artikel 3.115, eerste lid, Vb een extra mogelijkheid geïntroduceerd om de AA te kunnen verlengen. Het wordt mogelijk om *voorafgaand* aan de start van de AA in enkele specifiek omschreven gevallen de termijn te verlengen met drie dagen.

Deze dagen worden als volgt ingevuld: een extra dag voor het nader gehoor, een extra dag voor de correcties en aanvullingen/beginnen met het voornemen, en een extra dag voor het opstellen van de zienswijze.

Waar in landzaken de regietafel een belangrijke rol inneemt bij de vraag of de AA+ moet worden toegepast, is dat op het AC Schiphol anders. De (fysieke) regietafel is er namelijk niet op het AC Schiphol. In deze gevallen beoordeelt de medewerker die het aanmeldgehoor afneemt in samenspraak met de senior van de dag of de zaak in de AA+ afgehandeld dient te worden.

Het op voorhand verlengen van de AA kan in de volgende situaties:

- 1) Als er indicaties zijn dat het onderzoek naar de afgelegde verklaringen (het asielrelaas) meer tijd zal vergen;
- 2) Als de vreemdeling bijzondere procedurele waarborgen behoeft.

Ad 1)

Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan zaken waarin door de vreemdeling tijdens de aanmeldfase is aangegeven dat zijn asielrelaas bestaat uit meerdere, los van elkaar staande gebeurtenissen die elk een eigen en gedegen beoordeling vergen. Ook kunnen bepaalde asielmotieven gelet op het land van herkomst of de individuele persoon bij de uitvraag veel tijd kosten, waardoor de verwachting is dat ook extra tijd nodig is voor de motivering van het besluit. Het is echter niet wenselijk deze mogelijkheid al te snel en automatisch toe te passen in bepaalde zaken; de AA+ moet de uitzondering op de regel blijven voor zaken waarin wordt voorzien dat echt meer tijd nodig is dan in de AA beschikbaar is.

Ad 2)

Deze mogelijkheid kan worden toegepast wanneer de verwachting is dat het horen meer tijd vergt omdat de vreemdeling stottert, doof is, slechthorend, blind of slechtziend is of niet lang aaneengesloten kan zitten. Bij de beslissing wordt de informatie die tot dan toe in de RVT beschikbaar is (medisch onderzoek en eventuele andere relevante informatie) betrokken. Met de drie extra dagen van de AA+ kan in een aantal van deze zaken de benodigde passende steun worden geboden zonder dat de zaak VA hoeft te worden gezonden.

NB: de al bestaande mogelijkheden om de AA te verlengen en die vermeld staan in artikel 3.115, tweede lid, Vb gelden ook wanneer de AA+ wordt toegepast. Dat betekent dat de AA+ ook verlengd kan worden op basis van de daar genoemde gronden. Uiteraard geldt hier wel dat de aanvraag binnen de gestelde maximumtermijn in de grensprocedure (vier weken) afgehandeld moet worden.

5. Spoor 2 in de grensprocedure

Met het wijzigingsvoorstel wordt de verkorte procedure van spoor 2 (artikel 3.109ca Vb) ook van toepassing op de grensprocedure.

In artikel 3.109ca, eerste lid, Vb zijn de categorieën opgenomen die in spoor 2 afgedaan kunnen worden:

- a. de vreemdeling in een andere lidstaat van de Europese Unie internationale bescherming geniet of die al door Nederland in het bezit is gesteld van een asielstatus (niet zijnde nareis);

- b. vreemdelingen die door een lidstaat van de EER (niet zijnde tevens lidstaat van de EU; dat zijn Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) of Zwitserland in het bezit zijn gesteld van een asielstatus;
- c. vreemdelingen die afkomstig zijn uit een veilig land van herkomst;
- d. vreemdelingen die onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie.

Toepassing van spoor 2 betekent dat in deze zaken geen RVT meer wordt geboden en de vreemdeling slechts één gehoor krijgt. Voorafgaand aan het gehoor wordt de vreemdeling door VWN voorgelicht over de procedure en kan hij kennismaken/voorbereiden op het gehoor met de advocaat.

Omdat in deze procedure geen RVT wordt geboden, krijgen vreemdelingen ook geen (standaard) medisch onderzoek. Onder omstandigheden kan het echter raadzaam zijn om toch een medisch onderzoek aan te bieden, temeer omdat de vreemdeling in detentie zit. Bij vreemdelingen waar aanwijzingen bestaan dat sprake is van medische problematiek/beperkingen die van invloed kunnen zijn bij het horen wordt zorgvuldigheidshalve aangeraden toch een medisch onderzoek aan te bieden, ook om vertraging later in de procedure te voorkomen.

Voor meer informatie over de procedure in spoor 2 zie de Werkinstructie Spoor 2.

B. Vreemdelingenbewaring 59b en VRIS

1. Formaliseren aanmeldfase, samenvoegen aanmeldgehoor en eerste gehoor

In het wijzigingsvoorstel wordt in artikel 3.108d, zevende lid, Vb bepaald dat de aanmeldfase niet van toepassing is in bewarings- en VRIS-zaken, maar dat er wel een aanmeldgehoor wordt gehouden waarin ook gevraagd wordt naar de asielmotieven.

Tegelijkertijd vervalt het eerste gehoor en gaat, net als in landzaken, ook in de grensprocedure de AA naar zes dagen. De AA start in het vervolg met het nader gehoor. Het totaal aantal gehoren blijft dus gelijk. Wel is het eerste gehoor, dat een vaste plek had op dag 1 van de AA, nu gewisseld voor een aanmeldgehoor waarvoor het vereiste enkel is dat het is gehouden voordat het nader gehoor plaatsvindt en dus geen onderdeel meer uitmaakt van de AA/AA+.

In deze zaken is er straks geen RVT meer (zie punt 3). Dat maakt dat er – anders dan hiervoor is beschreven voor zaken in de grensprocedure – geen expliciete keuze gemaakt hoeft te worden voor het moment (voor of na de RVT) dat het aanmeldgehoor wordt gehouden. De enige voorwaarde is dat het plaatsvindt vóór de start van de AA. Wel is het wenselijk het aanmeldgehoor zo vroeg mogelijk te laten plaatsvinden, zodat er ruimte voor bv. herkomst- of documentenonderzoek is.

Zie voor de inhoudelijke opmerkingen over het aanmeldgehoor hierboven bij Grensprocedure, onder punt 1.

2. Verplaatsing voorbereiding op het nader gehoor

Doordat de AA in het gewijzigde proces zal starten met het nader gehoor, verschuift de voorbereiding op het nader gehoor in principe naar de RVT (zie artikel 3.109, vierde lid, Vb). Omdat in bewaringszaken geen RVT wordt gegeven, wordt in artikel 3.109, zevende lid, Vb gewaarborgd dat de vreemdeling wel wordt voorbereid op het nader gehoor vóór de start van de AA. Dit betekent dat de RvR voorafgaand aan de start van de AA een moment inplant waarop de voorbereiding kan plaatsvinden.

3. Niet toepassen van de RVT

In artikel 3.109, zesde lid, Vb worden de mogelijkheden om van de RVT af te zien aangepast/uitgebreid, waardoor in het vervolg in 59b-zaken geen RVT meer gegeven wordt (VRIS-zaken waren al uitgezonderd van de RVT).

Omdat in deze procedure geen RVT wordt geboden, krijgen vreemdelingen ook geen (standaard) medisch onderzoek. Onder omstandigheden kan het echter raadzaam zijn om toch een medisch onderzoek aan te bieden, temeer omdat de vreemdeling in detentie zit. Bij vreemdelingen waar aanwijzingen bestaan dat sprake is van medische problematiek/beperkingen die van invloed kunnen zijn bij het horen wordt zorgvuldigheidshalve aangeraden toch een medisch onderzoek aan te bieden, ook om vertraging later in de procedure te voorkomen.

4. Mogelijkheid om AA op voorhand met drie dagen te verlengen (AA+)

Zie hierboven onder de Grensprocedure *Mogelijkheid om AA op voorhand met drie dagen te verlengen (AA+)*. Deze informatie is ook van toepassing in 59b- en VRIS-zaken.

5. Toepassing van spoor 2 in bewaringszaken

Zie hierboven onder de Grensprocedure *Toepassing van spoor 2 in de grensprocedure*. Deze informatie is ook van toepassing in 59b- en VRIS-zaken.

C. Overgangsrecht

De algemene regel is dat regelgeving onmiddellijke werking heeft op *nieuwe aanvragen* (aanvragen die zijn ingediend op of na de datum van inwerkingtreding van het Vb). Er is in het Vreemdelingenbesluit echter overgangsrecht opgenomen.

Op aanvragen die zijn ingediend vóór de inwerkingtreding van het gewijzigde Vb kan de nieuwe procedure van artikel 3.110 tot en met 3.116 Vb (het vervallen van het eerste gehoor, de zesdaagse AA en eventuele toepassing van de AA+) onder bepaalde voorwaarden worden toegepast. De belangrijkste voorwaarde is dat er in de zaak al een aanmeldgehoor is afgenomen. Als er al een eerste gehoor is geweest, wordt de AA "oude stijl" gewoon voortgezet. In de praktijk zal dit overgangsrecht dus alleen van toepassing zijn in "landzaken" en niet in grens- en bewaringszaken; in die zaken werd eerder immers geen aanmeldgehoor afgenomen.

Aanvraag ingediend op of na de datum van inwerkingtreding

In grens- en bewaringszaken zal de nieuwe procedure in de praktijk dus worden toegepast op aanvragen die zijn ingediend op of na de datum van inwerkingtreding. Voor die zaken geldt dat een aanmeldgehoor wordt ingepland waarin naar asielmotieven wordt gevraagd, dat de RVT wordt onthouden in bewaringszaken, en dat een 6-daagse AA of een 9-daagse AA+ kan worden gepland.

Aanvraag ingediend vóór de datum van inwerkingtreding

Bij aanvragen die zijn ingediend vóór de datum van inwerkingtreding wordt de "oude" procedure ingepland en gevolgd. Het kan zijn dat het eerste gehoor nog is ingepland voor de datum van inwerkingtreding, maar het kan ook voorkomen dat het eerste gehoor net na de datum van inwerkingtreding ligt. Dat laatste zal naar verwachting slechts in een klein aantal zaken het geval zijn. In die zaken kan in INDIGO nog gebruik worden gemaakt van het format eerste gehoor.

Spoor 2

De huidige regelgeving biedt ruimte voor het toepassen van spoor 2 in bewaringszaken. Bij bewaringszaken van veilige landers en EU-statushouders waar de aanvraag voor de datum van inwerkingtreding is ingediend, kan spoor 2 dus al worden toegepast. Voor de nieuwe categorieën geldt dat spoor 2 kan worden toegepast op aanvragen die zijn ingediend op of na de datum van inwerkingtreding van het gewijzigde Vb.

Voor de grensprocedure geldt dat spoor 2 kan worden toegepast op aanvragen die zijn ingediend op of na de datum van inwerkingtreding van het gewijzigde Vb.

4. Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met A&B, I&S en JZ.



Informatiebericht SUA - INTERN

Van	IND / SUA
Auteur(s)	en
Telefoonnummer	en
Nummer & Titel	IB 2021/68 (Aanpassing asielprocedure - samenvoegen eerste gehoor en aanmeldgehoor)
Kenmerk (digijust)	3344501
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel themapagina 's / Asielprocedure
Relatie met	IB 2021/69 (Aanpassing asielprocedure – vreemdelingenbewaring en grensprocedure)
Geldig vanaf	02-06-2021
Geldig tot en met	02-12-2021

1. Aanleiding

Bij brief van 10 september 2020 heeft de Staatssecretaris de Tweede Kamer geïnformeerd over het voornemen om een aantal wijzigingen door te voeren in de asielprocedure (TK 2019-2020, 19637 nr. 2652). Deze wijzigingen treden op 25 juni 2021 in werking en zijn neergelegd in het Vreemdelingenbesluit (Vb), het Voorschrift Vreemdelingen (VV) en de Vreemdelingencirculaire (Vc). De belangrijkste wijzigingen vormen de samenvoeging van het aanmeldgehoor en het eerste gehoor, het vragen naar het asielmotief in de aanmeldfase en de mogelijkheid om de AA in bepaalde gevallen op voorhand te verlengen. In dit informatiebericht wordt een overzicht gegeven van de wijzigingen en wat deze betekenen voor de IND. De rol en taken van VWN en rechtsbijstand wijzigen niet.

2. Verwachting

De verwachting is dat dit informatiebericht nog enige tijd na de inwerkingtreding van de wijzigingen geldig zal blijven zodat medewerkers de informatie kunnen raadplegen. Het is niet de bedoeling de inhoud van dit informatiebericht op te nemen in een aparte werkinstructie; de procedurele aanpassingen zullen opgenomen worden in bijvoorbeeld de Procesbeschrijving/Systeembeschrijving Asiel. Vragen die opkomen naar aanleiding van het nieuwe werkproces kunnen via de Q&A worden gesteld en beantwoord en zijn daarna te raadplegen voor alle medewerkers. Waar nodig kunnen bepaalde werkwijzen in een later stadium opgenomen worden in de Vc.

Over de gevolgen voor zaken in de grensprocedure en vreemdelingenbewaring is een apart informatiebericht gepubliceerd, zie IB 2021/69.

Daarnaast zijn de volgende Werkinstructies worden aangepast in lijn met de nieuwe praktijk (deze worden gepubliceerd op de datum van inwerkingtreding van de gewijzigde regelgeving):

- WI Bijzondere procedurele waarborgen (kwetsbare vreemdelingen)
- WI Nader gehoor
- WI Aanmeldgehoren
- WI Hoog risico paspoorten
- WI Grensprocedure
- WI spoor 2 (dit was eerst een informatiebericht)

- WI Medische problematiek en horen en beslissen in de asielprocedure

3. Inhoud/Toelichting

De volgende onderwerpen komen aan bod in dit informatiebericht:

1. Formaliseren aanmeldfase, uitvraag asielmotief in het aanmeldgehoor, samenvoegen aanmeldgehoor en eerste gehoor
2. Verplaatsing voorbereiding op het nader gehoor naar de Rust- en Voorbereidingstermijn (RVT)
3. Mogelijkheden om van de RVT af te zien
4. Mogelijkheid om AA op voorhand met drie dagen te verlengen (AA+)
5. Uitbreiding spoor 2 en aanpassing spoor 2 aan de huidige praktijk
6. Overgangsrecht

1. Formaliseren aanmeldfase, samenvoegen aanmeldgehoor en eerste gehoor

In artikel 3.108d Vb is de aanmeldfase formeel vastgelegd. Alle handelingen die tijdens de aanmeldfase moeten worden doorlopen, inclusief het aanmeldgehoor, worden in dit artikel benoemd. Ten aanzien van de handelingen die tijdens de aanmeldfase moeten worden verricht, zijn er geen wijzigingen ten opzichte van de huidige praktijk. De aanmeldfase zoals in de loop der jaren in de praktijk is ontstaan, krijgt daarmee een plek in het Vb. De aanmeldfase kan in drie dagen doorlopen zijn, maar kan uitlopen als gevolg van bijvoorbeeld een hoge instroom, onvoorziene wisselingen in de samenstelling van de instroom of het niet beschikbaar zijn van een tolk in een specifieke taal. De aanmeldfase is daarom in het Vb niet in tijd gelimiteerd.

Voor de vreemdeling eindigt de aanmeldfase met het afronden van het aanmeldgehoor, waarna de RVT van start gaat. De vreemdeling krijgt de gelegenheid correcties en aanvullingen in te dienen op het verslag van het aanmeldgehoor (zie artikel 3.108d, achtste lid, Vb).

Samenvoeging van het aanmeldgehoor en het eerste gehoor/verkortung AA

Door het uitbreiden van het aanmeldgehoor is in de loop van de tijd een dubbeling ontstaan tussen het aanmeldgehoor en het eerste gehoor. Het eerste gehoor kon niet achterwege worden gelaten omdat het Vreemdelingenbesluit dit gehoor verplicht stelde. In de praktijk werd het eerste gehoor de laatste jaren vooral een gehoor waarin de verklaringen uit het aanmeldgehoor werden geverifieerd (verificatiegehoor). Met de aanpassing van de regelgeving, worden het aanmeldgehoor en het eerste gehoor samengevoegd waardoor het eerste gehoor komt te vervallen. De AA start voortaan met het nader gehoor in plaats van een eerste gehoor. Omdat daarnaast de voorbereiding op het nader gehoor in de RVT gaat plaatsvinden (de zogenaamde dag -1), duurt de 'normale'/niet-verlengde AA voortaan zes in plaats van acht dagen.

Aanmeldgehoor en uitvraag asielmotief

In de WI Aanmeldgehoren is uitvoerig beschreven op welke wijze een aanmeldgehoor moet worden gehouden en waar het aan moet voldoen. Deze werkinstructie geldt ook voor amv vanaf de leeftijd van 12 jaar. Met het vervallen van het eerste gehoor is de kwaliteit van het aanmeldgehoor nog meer van belang, te meer omdat het in beginsel niet de bedoeling is om nog aanvullende, verifiërende vragen te stellen tijdens het nader gehoor. Correcties en aanvullingen op het aanmeldgehoor of tijdens de RVT opgekomen nieuwe omstandigheden, dienen zo nodig wel te worden besproken. Ook moet de vreemdeling in het nader gehoor

worden geconfronteerd met eventuele tegenstrijdigheden en in de gelegenheid worden gesteld om daarop te reageren.¹

Nieuw is dat de IND in het aanmeldformulier en/of tijdens het aanmeldgehoor zal vragen naar een korte opgave van de asielmotieven. Dit is ook in artikel 3.108d Vb opgenomen. De vraag naar een korte opgave van de asielmotieven is niet meer dan een eerste uitvraag naar de asielmotieven. Hiermee kan de IND een betere inschatting maken van de complexiteit en bewerkelijkheid van de asielaanvraag en daarnaast eventuele kwetsbaarheden bij de vreemdeling onderkennen. Deze informatie wordt gebruikt voor een efficiënte planning van de procedure. Het biedt daarnaast de kans voor de hoornmedewerker om zich beter te kunnen voorbereiden op het nader gehoor nu de essentie van de asielmotieven al bekend is. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling om tijdens het aanmeldgehoor op de asielmotieven door te vragen, want hiervoor dient nog steeds het nader gehoor. Ook is het zaak om tijdens het aanmeldgehoor in te grijpen als de vreemdeling zelf te veel uitweidt over zijn asielmotieven. Daarnaast mogen de tijdens de in het aanmeldformulier of tijdens het aanmeldgehoor opgegeven asielmotieven niet betrokken worden bij de beoordeling van de inwilligbaarheid van de aanvraag. Dit gebeurt alleen wanneer de afgelegde verklaringen betrekking hebben op daden als bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag, andere zware strafbare feiten of indien de bescherming van de nationale veiligheid dit vereist.

Andere tijdens de aanmeldfase en aanmeldgehoor afgelegde verklaringen kunnen wel worden betrokken bij de beoordeling van de inwilligbaarheid van de aanvraag. De IND dient namelijk een integrale geloofwaardigheidsbeoordeling te verrichten, waarbij alle door de asielzoeker afgelegde verklaringen en overgelegde bewijsmiddelen over de reden waarom hij in Nederland asiel wil in onderlinge samenhang en in het licht van de overige afgelegde verklaringen, overgelegde bewijsmiddelen en overige omstandigheden moeten worden gezien.²

NB: zie voor richtlijnen over het betrekken van verklaringen uit het schriftelijk gehoor *IB 2021/31 Schriftelijk gehoor en geloofwaardigheidsbeoordeling*.

Het komt voor dat een vreemdeling niet verschijnt voor het aanmeldgehoor. In de oude situatie werd de vreemdeling opnieuw uitgenodigd, en bij nogmaals niet verschijnen "doorgepland" naar de AA. Tijdens het eerste gehoor kon dan alsnog de benodigde informatie worden verkregen. Met het vervallen van het eerste gehoor is deze werkwijze echter niet meer mogelijk. Daarom is een nieuwe werkwijze opgesteld voor deze zaken; deze is opgenomen in de procesbeschrijving en in de Vc (paragraaf C2/8). Als de vreemdeling na inwerkingtreding van het Vreemdelingenbesluit meerdere malen toerekenbaar niet op het aanmeldgehoor verschijnt, kan een voornemen tot buiten behandelingstelling worden uitgebracht op grond van artikel 30c, eerste lid onder a, Vw.

2. Verplaatsing voorbereiding op het nader gehoor naar de Rust- en Voorbereidingstermijn (RVT)

De voorbereiding op het nader gehoor blijft ongewijzigd, maar vindt op een ander moment tijdens de procedure plaats. Voorheen vond dit plaats op dag 2 van de AA. Zoals eerder is aangegeven, zal de AA voortaan starten met het nader gehoor. De voorbereiding op het nader gehoor zal voortaan tijdens de RVT, voorafgaand aan

¹ Zie AbRS 20 oktober 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2459

² AbRS 20 oktober 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2459

start van de AA worden gedaan (zie artikel 3.109, vierde lid, Vb) en in de regel op dezelfde dag waarop de kennismaking met de rechtsbijstandverlener plaatsvindt.

Tijdens de aanmelding bij de host/registratiemedewerker ontvangt de vreemdeling de brochure: 'Hoe levert u uw documenten in?' Tijdens het aanmeldgehoor kan hier aanvullende informatie over worden gegeven. Tijdens de RVT kan de vreemdeling zijn documenten met een bijgeleverd voorblad per aangetekende post versturen naar de scanstraat in Ter Apel. Van daaruit worden de documenten doorgestuurd naar de centrale documentenkamer in Zwolle waar de documenten geregistreerd worden in INDiGO en de asielgerelateerde documenten vertaald worden voordat ze voor onderzoek aangeboden aan Bureau Documenten in Zwolle.

3. Mogelijkheden om van de RVT af te zien

In artikel 3.109, zesde lid, Vb zijn de reeds bestaande mogelijkheden om van de RVT af te zien iets aangepast en is daarnaast een nieuwe reden toegevoegd:

- 1) de vreemdeling veroorzaakt overlast op of rondom de opvanglocatie;
- 2) de vreemdeling is rechtens zijn vrijheid ontnomen op grond van artikel 59b Vw dan wel op grond van een niet-vreemdelingrechtelijke titel;
- 3) het vermoeden bestaat dat de aanvraag mede kan worden afgewezen omdat de vreemdeling niet naar waarheid gegevens heeft verstrekt over identiteit, nationaliteit, herkomst of etniciteit.

De situatie onder 2) wordt nader toegelicht in het Informatiebericht dat ziet op de gewijzigde werkwijze in bewaringszaken (IB 2021/69).

Algemene aandachtspunten bij Ad 1 en 3

Ook voorheen kon de RVT al in een aantal gevallen worden onthouden. Deze mogelijkheden werden echter zelden toegepast. Het is niet de verwachting dat dit met deze uitbreiding wezenlijk zal veranderen. Het onthouden van de RVT heeft immers alleen zin wanneer de AA direct aansluitend op de aanmeldfase wordt gepland; als er (veel) tijd zit tussen de aanmeldfase en de AA dan heeft de vreemdeling feitelijk alsnog een RVT.

Het onthouden van de RVT kan met name worden ingezet in individuele gevallen dan wel groepsgewijs waar een belang is dat de aanvraag zo spoedig mogelijk wordt afgedaan. De uitbreiding van de mogelijkheid om de RVT te onthouden, is vooral bedoeld om meer armslag te hebben in de gevallen waarin het onwenselijk is dat een RVT wordt geboden.

De beslissing om de RVT te onthouden wordt tijdens de aanmeldfase genomen door de regietafel (in het kader van de doelgroep/planningsbeslissing). Dit is een fysieke tafel waar tijdens en vlak na de aanmeldfase overleg plaatsvindt tussen medewerkers van AVIM, IND, COA en DT&V. Indien de RVT wordt onthouden wordt dat met de reden door de IND vastgelegd in de minuut. Eventuele ondersteunende documenten (bijv. stukken die de overlast van de vreemdeling onderbouwen) kunnen ook worden opgenomen in INDiGO. In de planningsbrief aan de advocaat/vreemdeling wordt vermeld op welke grond wordt afgezien van de RVT, waarbij deze grond kort wordt gemotiveerd. Het afzien van de RVT hoeft niet verder gemotiveerd te worden in zaken waarin de vreemdeling op vreemdelingrechtelijke of strafrechtelijke titel gedetineerd is; dit is immers een feit.

Tegen de beslissing om de RVT te onthouden staat geen apart rechtsmiddel open. Wel kan in de zienswijze of in het kader van een beroep gericht tegen een afwijzend asielbesluit door een vreemdeling worden aangevoerd dat de rust- en voorbereidingstermijn en daarmee ook een medisch advies ten onrechte is onthouden en dat daarom sprake is van onzorgvuldige besluitvorming.

Normaal gesproken vindt de voorbereiding door een advocaat op het nader gehoor plaats in de RVT (zie artikel 3.109, vierde lid, Vb). In artikel 3.109, zevende lid, Vb is geregeld dat de vreemdeling ook in het geval van het onthouden van de RVT in de gelegenheid moet worden gesteld zich voor te bereiden op de asielprocedure. Zodra wordt besloten de RVT te onthouden, zal in overleg met de RvR een advocaat aan de zaak moeten worden gekoppeld zodat de voorbereiding zo snel mogelijk kan plaatsvinden.

Wanneer informatie uit de aanmeldfase daartoe aanleiding geeft, kan er in zaken waarin de RVT wordt onthouden voor worden gekozen om onverplicht toch een medisch onderzoek aan te bieden voorafgaand aan de start van de AA. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als op grond van uitlatingen of gedragingen van de vreemdeling tijdens de aanmeldfase het vermoeden rijst dat er omstandigheden zijn waar tijdens het gehoor rekening mee moet worden gehouden. Hiermee wordt voorkomen dat later in de procedure vertraging wordt opgelopen, als bijvoorbeeld tijdens het nader gehoor blijkt dat alsnog medisch onderzoek moet worden verricht. NB: ga in dit geval na of er nog winst te behalen is door het afzien van de RVT; immers de voorbereiding door de advocaat en het medisch advies vinden toch plaats. De facto is er dan dus wel een RVT.

Ad 1)

Deze mogelijkheid is toegevoegd vanwege de vele incidenten in en rondom de opvanglocaties door overlast gevende vreemdelingen. De informatie die leidt tot de beslissing om de RVT vanwege overlast te onthouden kan afkomstig zijn van bijvoorbeeld COA of AVIM. Bij voorkeur gaat het om schriftelijke informatie, zodat e.e.a. vastgelegd kan worden en ook zichtbaar is in het dossier.

Ad 3)

Deze groep vreemdelingen wordt aangeduid als 'pseudo's'. Van de situatie als omschreven in artikel 3.109, vijfde lid, onder d, Vb kan bijvoorbeeld in de volgende gevallen sprake zijn:

- Tijdens de aanmeldfase heeft de vreemdeling documenten overgelegd die vals blijken te zijn, terwijl de vreemdeling volhardt in de door hem opgegeven identiteit/nationaliteit;
- Er wordt naar aanleiding van het aanmeldproces (de verklaringen in het aanmeldgehoor, screening en of informatie uit gegevensdragers/documenten) sterk getwijfeld aan de gestelde herkomst en/of nationaliteit, omdat onvoldoende antwoord is gegeven op vragen daaromtrent.

NB: het is de bedoeling dat deze grond om de RVT te onthouden wordt toegepast in zaken waar echt iets aan de hand is en dat ook onderbouwd kan worden, en het dus wenselijk is dat de aanvraag zo snel mogelijk wordt afgedaan. Daarnaast is het onthouden van de RVT in deze situaties alleen mogelijk als de aanvraag kan worden afgewezen.

4. Mogelijkheid om AA op voorhand met drie dagen te verlengen (AA+)

Naast de al bestaande mogelijkheden om de AA te verlengen nádat de AA is gestart, wordt in artikel 3.115, eerste lid, Vb een extra mogelijkheid geïntroduceerd om de AA op voorhand te kunnen verlengen. Het wordt dus mogelijk om *voorafgaand* aan de start van de AA in enkele specifiek omschreven gevallen de termijn te verlengen met drie dagen. Deze dagen worden als volgt ingevuld: een extra dag voor het nader gehoor, een extra dag voor de correcties en aanvullingen/beginnen met het voornemen, en een extra dag voor het opstellen van de zienswijze.

Regietafel

De beslissing of de zaak zich leent voor afdoening in de gewone AA dan wel de AA+ wordt genomen bij de bespreking van de zaak door de regietafel. Dit is een fysieke

tafel waar tijdens en vlak na de aanmeldfase (dus in de RVT) overleg plaatsvindt tussen medewerkers van AVIM, IND, COA en DT&V. Bij de beslissing wordt de informatie betrokken uit de aanmeldfase en de informatie die tot dan toe beschikbaar is. De IND-medewerker die deelneemt aan de regietafel heeft een leidende rol in deze afweging.

Soms kan al in de aanmeldfase, bijvoorbeeld op basis van het aanmeldgehoor, duidelijk zijn dat de vreemdeling bijzondere waarborgen behoeft waardoor een AA+ ingepland moet worden. Het kan echter ook zijn dat dit pas duidelijk wordt op basis van de inhoud van het medisch advies. Om die reden wordt elke zaak na het medisch advies nog een keer bekeken, waarna alsnog besloten kan worden dat de AA+ toegepast moet worden (als dat nog niet geconcludeerd was).

Nieuwe omstandigheden ná planadvies regietafel

Het kan voorkomen dat de regietafel een AA-planadvies heeft gegeven, maar daarna nieuwe informatie naar boven komt waardoor mogelijk een AA+ geïndiceerd is. Deze nieuwe omstandigheden kunnen aanleiding zijn om een zaak alsnog in de AA+ te plannen (denk bijvoorbeeld aan de uitslag van een documentenonderzoek of een medisch advies). Als planafdelingen/managers planning/ondersteuning/(senior) medewerker de inschatting maakt dat een gehoor voorzienbaar meer tijd zal vergen, kan een zaak in de AA+ gepland worden.

Externe signalen ná planadvies van de regietafel

Het kan ook voorkomen dat de regietafel een AA-planadvies heeft gegeven, maar daarna een signaal vanuit een externe partij komt waardoor mogelijk een AA+ geïndiceerd is (bijvoorbeeld een signaal van COA of advocaat). In dat geval beoordeelt de planning, zvm of (senior) medewerker de nieuwe informatie en bepaalt of een AA+ traject geïndiceerd is. De planner stelt (indien nodig) de verzoeker (bv. klant/advocaat/VWN/COA/NIDOS) op de hoogte van besluit tot inplannen of niet inplannen AA+ middels een standaard brief.

„Oude“ zaken (aanmeldgehoor voor 25 juni 2021)

Voor oude zaken (waarin op 25 juni 2021 al een aanmeldgehoor was afgenomen en waarbij de regietafel dus geen afweging over AA/AA+ heeft gemaakt) die worden ingepland in de AA, geldt dat ook besloten kan worden de AA+ toe te passen.

Deze beslissing zal niet door de regietafel worden genomen, maar door de locaties zelf. De planafdelingen/managers planning/ondersteuning mogen al dan niet met een (senior) medewerker voorafgaand aan de AA een inschatting maken over de tijd die het zal kosten om een zaak in de AA te horen. Bij deze afweging kan alle informatie uit het dossier betrokken worden. Het kan gaan om medische informatie die maakt dat naar verwachting meer tijd nodig is voor het gehoor, maar ook om de situatie dat er veel asielgerelateerde documenten liggen die doorgenomen moeten worden in het gehoor.

Het toepassen van de AA+ kan in de volgende situaties:

- 1) Als er indicaties zijn dat het onderzoek naar de afgelegde verklaringen (het asielrelaas) meer tijd zal vergen;
- 2) Als de vreemdeling bijzondere procedurele waarborgen behoeft.

Ad 1)

Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan zaken waarin door de vreemdeling tijdens de aanmeldfase is aangegeven dat zijn asielrelaas bestaat uit meerdere, los van elkaar staande gebeurtenissen die elk een eigen en gedegen beoordeling vergen. Ook kunnen bepaalde asielmotieven naar hun aard of gelet op het land van herkomst of de individuele persoon bij de uitvraag veel tijd kosten, waardoor de verwachting is dat ook extra tijd nodig is voor de motivering van het besluit. Het is echter niet wenselijk deze mogelijkheid al te snel en automatisch toe te passen in

bepaalde zaken; de AA+ moet de uitzondering op de regel blijven voor zaken waarin wordt voorzien dat echt meer tijd nodig is dan in de AA beschikbaar is.

Ad 2)

Deze mogelijkheid kan worden toegepast wanneer de verwachting is dat het horen meer tijd vergt omdat de vreemdeling bijzondere waarborgen/passende steun nodig heeft tijdens het gehoor. Het kan bijvoorbeeld gaan om een vreemdeling die stottert, doof is, slechthorend, blind of slechtziend is of niet lang aaneengesloten kan zitten. Met de drie extra dagen van de AA+ kan in een aantal van deze zaken de benodigde passende steun worden geboden zonder dat de zaak VA hoeft te worden gezonden.

Als eenmaal besloten is de zaak in de AA+ af te handelen, wordt dat stramien gevolgd en kan niet na de eerste dag van het nader gehoor worden besloten om de zaak toch in de AA af te doen.

De al bestaande mogelijkheden om de AA te verlengen en die vermeld staan in artikel 3.115, tweede lid, Vb gelden ook wanneer de AA+ wordt toegepast. Dat betekent dat de AA+ ook verlengd kan worden op basis van de daar genoemde gronden. De procedure duurt dan maximaal 21, 23 of 29 dagen (6 dagen AA, 3 dagen AA+ en 12, 14 of 20 dagen verlenging).

De beslissing om al dan niet de AA+ toe te passen is een procesbeslissing en dus geen zelfstandig besluit dat de vreemdeling waartegen de vreemdeling een rechtsmiddel kan aanwenden.

Voor de volledigheid volgt hieronder een overzicht van de mogelijke termijnen in de AA/AA+:

AA (artikel 3.110, eerste lid, Vb)

- 6 dagen

AA+ (artikel 3.115 lid 3 en 8 Vb)

- 9 dagen

AA met verlenging (artikel 3.115 lid 3 en 9 Vb)

- AA 6 dagen + verlenging 12 dagen = 18 dagen
- AA 6 dagen + verlenging 14 dagen = 20 dagen
- AA 6 dagen + verlenging 20 dagen = 26 dagen

AA+ met verlenging (artikel 3.115 lid 3 en 10 Vb)

- AA 6 dagen + 3 dagen AA+ + verlenging 12 dagen = 21 dagen
- AA 6 dagen + 3 dagen AA+ + verlenging 14 dagen = 23 dagen
- AA 6 dagen + 3 dagen AA+ + verlenging 20 dagen = 29 dagen

5. *Uitbreiding spoor 2 en aanpassing spoor 2 aan de huidige praktijk*

In artikel 3.109ca, eerste lid, Vb zijn drie extra categorieën toegevoegd die voortaan in spoor 2 afgedaan kunnen worden:

1. vreemdelingen die al door Nederland in het bezit zijn gesteld van een asielstatus op grond van artikel 29, eerste lid, Vw;
2. vreemdelingen die door een lidstaat van de EER (niet zijnde tevens lidstaat van de EU; dat zijn Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) of Zwitserland in het bezit zijn gesteld van een asielstatus;
3. vreemdelingen die onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie (NB: deze categorie werd in de praktijk al in spoor 2 afgedaan).

Deze categorieën liggen naar hun aard in het verlengde van de al bestaande doelgroepen en hebben gemeen dat de kans op inwilliging van de asielaanvraag zeer klein is. Deze aanvragen komen overigens ook weinig voor. Voor de vreemdeling bedoeld onder 1 geldt dat de aanvraag op grond van artikel 30a, eerste lid, onder e, Vw niet-ontvankelijk wordt verklaard gelet op een gebrek aan belang (NB: het gaat hier dus niet om vreemdelingen die al een asielvergunning hebben gekregen op basis van nareis).

Daarnaast is artikel 3.109ca Vb aangepast aan de bestaande praktijk waarin (al sinds medio 2016) één dag van de zienswijze is ingeruild voor een dag voorbereiding door de rechtsbijstandverlener en VWN. In artikel 3.109ca, achtste lid, Vb is opgenomen dat er één dag is voor het indienen van de zienswijze.

Zie voor meer informatie over de procedure in spoor 2 ook de Werkinstructie Spoor 2.

6. Overgangsrecht

Er is in het Vreemdelingenbesluit specifiek overgangsrecht opgenomen voor aanvragen die in spoor 4 worden afgedaan.

Aanvraag vóór de datum van inwerkingtreding, EG al plaatsgevonden

Aanvragen waar op de datum van inwerkingtreding al een eerste gehoor heeft plaatsgevonden, volgen de procedure van vóór inwerkingtreding van de wijziging van het Vb (de 8-daagse AA).

Aanvraag vóór de datum van inwerkingtreding, nog geen EG plaatsgevonden

Op aanvragen die zijn ingediend vóór de inwerkingtreding van het gewijzigde Vb én waarin nog geen eerste gehoor heeft plaatsgevonden, kan de nieuwe 6-daagse AA worden toegepast. Het eerste gehoor kan achterwege gelaten worden en de procedure start met het nader gehoor. Voorwaarde daarvoor is wel dat er een gehoor heeft plaatsgevonden dat voldoet aan de eisen in het Vb (in de meeste gevallen zal het om een uitgebreid aanmeldgehoor gaan). Verder moeten de gebruikelijke handelingen van de RVT uiteraard plaatsvinden voorafgaand aan de start van de AA; de voorlichting, voorbereiding en het medisch advies.

Alhoewel het overgangsrecht de mogelijkheid biedt om ook bij aanvragen van vóór de datum van inwerkingtreding te vragen naar asielmotieven en vervolgens te kiezen tussen een 6-daagse of 9-daagse asielprocedure, is om logistieke redenen besloten daarvan geen gebruik te maken als al een aanmeldgehoor heeft plaatsgevonden. Er wordt in oude zaken dus niet alsnog naar het asielmotief gevraagd voorafgaand aan de AA.

Wel kan in die zaken op basis van de informatie in het dossier aanleiding zijn om de AA+ toe te passen. Deze afweging wordt gemaakt door de locaties zelf bij het plannen van de AA (zie hierboven onder het kopje *Mogelijkheid om AA op voorhand met drie dagen te verlengen (AA+)*).

AMV en aanvraag ingediend vóór de datum van inwerkingtreding

Op aanvragen die zijn ingediend vóór de inwerkingtreding van het gewijzigde Vb én waarin nog geen eerste gehoor heeft plaatsgevonden, kan de nieuwe 6-daagse AA worden toegepast. Het eerste gehoor kan achterwege gelaten worden en de procedure start met het nader gehoor. Voorwaarde daarvoor is wel dat er – vóór of na de datum van inwerkingtreding van het Vb - een gehoor heeft plaatsgevonden dat voldoet aan de eisen in het Vb. Dit kan zowel een verkort als een uitgebreid aanmeldgehoor zijn. Verder moeten de gebruikelijke handelingen van de RVT uiteraard plaatsvinden voorafgaand aan de start van de AA; de voorlichting, voorbereiding en het medisch advies.

Ook voor AMV geldt dat wanneer op de datum van inwerkingtreding al een eerste gehoor heeft plaatsgevonden, de reeds geplande 8-daagse AA afgemaakt wordt.

Spoorwisselingen bij aanvragen die zijn ingediend vóór de datum van inwerkingtreding

Wanneer een procedure wisselt van spoor 1 naar spoor 4 en de AA is nog niet gestart op het moment van inwerkingtreding van het Vb, biedt het Vb de mogelijkheid een aanmeldgehoor te plannen. Dit is echter niet verplicht gesteld (het Dublingehoor voldoet ook aan de basale vereisten die in het overgangsrecht worden gesteld voor toepassing van de nieuwe AA). Wanneer geen aanmeldgehoor wordt gepland, wordt de vreemdeling na de RVT ingepland voor de nieuwe 6-daagse AA of de AA+.

Wanneer de procedure wisselt van spoor 2 naar spoor 4 en de AA is nog niet gestart op het moment van inwerkingtreding, dan kan een 6-daagse AA worden ingepland. In het gehoor spoor 2 is immers al gevraagd naar bijvoorbeeld identiteit, nationaliteit en reisroute. Wanneer er desondanks onvoldoende informatie beschikbaar is, kan alsnog een aanmeldgehoor worden ingepland of kunnen aanvullende vragen gesteld worden in het nader gehoor. Het Vb biedt die mogelijkheid.

Uitbreiding spoor 2

Voor spoor 2 is geen specifiek overgangsrecht opgenomen. Daar geldt de algemene regel bij nieuwe regelgeving: regelgeving heeft onmiddellijk werking op nieuwe aanvragen. Dit betekent dat de aan spoor 2 toegevoegde categorieën in spoor 2 kunnen worden afgedaan als zij een aanvraag hebben ingediend op of na de datum van inwerkingtreding.

4. Afstemming

A&B, JZ, I&S



Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur	
Telefoonnummer	
Nummer & Titel	IB 2021/56 asielverzoeken van bijzonder kwetsbare statushouders
Hoofdtak	Asiel
Informind Thema	Asiel themapagina's – Vw 30a Niet ontvankelijk / Vw 30a.1a Internationale bescherming EU
Relatie met	IB 2018/40 Afdelingsuitspraken statushouders Italië, Griekenland en Bulgarije
Geldig vanaf	06-05-2021
Geldig tot en met	06-11-2021

1. Aanleiding

Naar aanleiding van de jurisprudentie van het Europees Hof van Justitie¹, nader uitgewerkt in Nederlandse rechtspraak², zal de IND, bij statushouders die stellen in de vergunningverlenende lidstaat niet te zijn of worden behandeld overeenkomstig de eisen die de Kwalificatierichtlijn in hoofdstuk VII stelt, niet zonder meer kunnen volstaan met een verwijzing naar het interstatelijk vertrouwensbeginsel. In het uiterste geval zal de vergunningverlenende lidstaat om individuele garanties moeten worden gevraagd. Gelet op wat openbare bronnen melden over de positie van statushouders in Griekenland, Bulgarije en Hongarije, zal het vragen van garanties met name aan de orde kunnen zijn in zaken van bijzonder kwetsbare statushouders uit die landen.

2. Toelichting

Dit informatiebericht ziet op de behandeling van zaken van statushouders. Meer specifiek wordt ingegaan op de vraag hoe moet worden omgegaan met zaken van bijzonder kwetsbare statushouders. Dit IB betreft een aanvulling op IB 2018/40 en vervangt IB 2019/62.

3. Hoe te handelen

Asielaanvragen van statushouders (minderjarig en meerderjarig) die *niet* bijzonder kwetsbaar zijn kunnen in beginsel in spoor 2 niet-ontvankelijk (no) worden verklaard op grond van artikel 30a, eerste lid, onder a, Vw.³ In alle zaken van statushouders geldt dat een geloofwaardigheidsbeoordeling plaatsvindt cf. WI 2014/10 van de *leefomstandigheden* van de vreemdeling in de lidstaat en dat informatie uit openbare bronnen en het individuele relaas bij de beslissing worden betrokken.⁴ In het gehoor dient goed doorgevraagd te worden op de volgende onderwerpen:

¹ Zie het arrest van het EHRM van 30 mei 2017, E.T. en N.T. tegen Zwitserland en Italië, ECLI:CE:ECHR:2017:0530DEC007948013 en arrest van het Europees Hof voor Justitie van 19 maart 2019, Ibrahim, ECLI:EU:C:2019:219.

² Zie de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State (AbRS) van 22 april 2020, 201904529/1 en 201905936/1.

³ Wat verstaan moet worden onder bijzondere kwetsbaarheid komt in paragraaf 4.2 aan bod.

⁴ Dit betekent dat ook aangevoerde omstandigheden t.a.v. bijzondere kwetsbaarheid, zoals alleenstaand zijn of trauma, getoetst moeten worden op geloofwaardigheid.

- hoe heeft betrokkene zich staande kunnen houden na de vergunningverlening; welke acties heeft hij ondernomen om in zijn/haar levensonderhoud te kunnen voorzien;
- verblijven er familieleden van betrokkene in de lidstaat; heeft betrokkene aldaar een sociaal netwerk;
- had betrokkene toegang tot voorzieningen (medisch, onderwijs, (begeleide) huisvesting, arbeid, bijstand en/of financiële ondersteuning). Waarom is daar geen gebruik van gemaakt of waarom was er hiertoe geen toegang;
- documenten (zoals verblijfsvergunning, medisch, aanzegging de opvang te verlaten, aangiftes) of de reden voor niet overleggen;
- heeft betrokkene zijn/haar beklag gedaan over problemen die zich hebben voorgedaan of aangifte gedaan; om welke reden is dit niet gedaan;
- heeft betrokkene gebruik gemaakt van eventuele in de lidstaat aanwezige integratieprogramma's tijdens of na de asielprocedure; Wat is de reden dat hij dit niet heeft gedaan;
- Kan betrokkene de taal van de lidstaat spreken en zo niet, hoe heeft hij gecommuniceerd met instanties;
- Heeft betrokkene contact gehad met of is hij op de hoogte van het bestaan van ngo's of andere (maatschappelijke) organisaties die asielzoekers en statushouders in de betreffende lidstaat ondersteunen;
- Als betrokkene al voor of kort na de statusverlening is vertrokken uit de lidstaat, wat was de reden; Waarom heeft hij de beslissing niet afgewacht of is hij zonder pogingen tot integratie en vestiging te doen, vertrokken?

4.1 De algemene situatie van statushouders in de vergunningverlenende lidstaat

In de beslissing die ziet op een statushouder zal in het algemeen moeten worden geschetst hoe de betreffende lidstaat zowel juridisch als feitelijk uitvoering geeft aan de eisen die de Kwalificatierichtlijn stelt en met name ten aanzien van de waarborgen die voortvloeien uit hoofdstuk VII. Rapporten van AIDA kunnen hierbij de nodige informatie leveren.⁵

Het is in beginsel aan de vreemdeling om onder verwijzing naar openbare bronnen aannemelijk te maken dat in de vergunningverlenende lidstaat sprake is van een (zeer) slechte situatie van statushouders en dat bij terugkeer een risico op ernstige schade niet met een enkele verwijzing naar het interstatelijke vertrouwensbeginsel kan worden uitgesloten. Worden dergelijke bronnen aangehaald, dan kan in de beslissing niet worden volstaan met de enkele verwijzing naar het interstatelijk vertrouwensbeginsel of de stelling dat de rapporten niet op de persoon van betrokkene zien. Er zal een oordeel moeten worden geveld over de aard en de ernst van de in het algemeen door statushouders ondervonden (juridische en feitelijke) problemen. Ook de omstandigheid dat de wetgeving van de betreffende lidstaat voldoet aan de eisen van de relevante Europese asielrichtlijnen is niet voldoende. De feitelijke positie van statushouders en de daadwerkelijke houding van de autoriteiten staan voorop.

De drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van de betrokken lidstaat ertoe leidt dat iemand die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn eigen wil en keuzes om, terechtkomt in een "toestand van zeer verregaande materiële deprivatie", waardoor hij niet kan voorzien in zijn belangrijkste basisbehoeften, zoals wonen, eten en zich wassen, en waardoor zijn lichamelijke of geestelijke gezondheid zou worden geschaad of zijn leefomstandigheden mensonwaardig zouden worden. Bij Griekenland, Hongarije en Bulgarije is deze situatie in beginsel aan de orde. Niet kan worden uitgesloten dat er nog meer lidstaten zijn waar dit speelt. Indien de vreemdeling openbare bronnen aanvoert die zien op een slechte situatie van statushouders in andere lidstaten dan

⁵ Zie <https://asylumineurope.org/reports/>.

Griekenland, Bulgarije en Hongarije, dan dient informatie over de positie van statushouders opgevraagd te worden bij TOELT en voorgelegd te worden aan SUA.

Daarbij geldt wel dat grote onzekerheid, ernstige armoede, of een sterke verslechtering van de leefomstandigheden bij terugkeer op zichzelf onvoldoende zijn om de drempel te halen. Ook schendingen van de bepalingen van hoofdstuk VII van de Kwalificatierichtlijn die niet leiden tot een "toestand van zeer verregaande materiële deprivatie", maakt niet dat de asielaanvraag van een statushouder uit de lidstaat waar die schendingen plaatsvinden, ontvankelijk moet worden verklaard en inhoudelijk beoordeeld. Artikel 3 van het EVRM verplicht in zijn algemeenheid de lidstaten ook niet te waarborgen dat eenieder binnen de jurisdictie van een lidstaat onderdak heeft of financiële ondersteuning ontvangt waarmee een bepaalde levensstandaard kan worden gewaarborgd.

Als een dergelijke situatie zich in een lidstaat voordoet, moet worden beoordeeld of de statushouder als bijzonder kwetsbaar dient te gelden en daarmee dus (nagenoeg volledig) afhankelijk is van de vergunningverlenende lidstaat. Voor niet bijzonder kwetsbare statushouders geldt dat zij, wat er ook zij van de slechte situatie in de lidstaat, geacht moeten worden zichzelf desondanks staande te kunnen houden. Zij zijn immers niet geheel afhankelijk van overheidssteun. Dit gaat zeker op voor niet bijzonder kwetsbare vreemdelingen die al voor of kort na de statusverlening zijn vertrokken uit de lidstaat. In deze zaken kan tegengeworpen worden dat de vreemdeling niet heeft gepoogd zich staande te houden en ook al daarmee niet aannemelijk is gemaakt dat zij zich bij terugkeer niet staande kunnen houden.

4.2 Vaststelling bijzondere kwetsbaarheid

In zaken van statushouders uit lidstaten waar gelet op de algemene situatie een risico bestaat op ernstige schade, zal daarom vastgesteld moeten worden of sprake is van bijzondere kwetsbaarheid als bedoeld in het arrest van het Hof van Justitie van 19 maart 2019 in de zaak Ibrahim. Daarnaast zal gekeken moeten worden of deze betrokkene vanwege die bijzondere kwetsbaarheid bij terugkeer naar de lidstaat terecht komt in een toestand van "zeer verregaande materiële deprivatie". Als een betrokkene bijzonder kwetsbaar is én aangenomen kan worden dat bij terugkeer naar de lidstaat een toestand van verregaande materiële deprivatie zal ontstaan, worden individuele garanties opgevraagd.

Bij de beoordeling of er sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid, wordt in de eerste plaats opgemerkt dat het om *bijzondere* kwetsbaarheid gaat. Enkel kwetsbaarheid is dus onvoldoende. Of er sprake is van bijzondere kwetsbaarheid zal afhangen van de individuele omstandigheden van het geval. Daarbij is zelfredzaamheid of een gebrek daaraan een essentieel aandachtspunt. De bewijslast dat er sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid ligt bij de vreemdeling. Voor de uitvoeringspraktijk kan naar de volgende handvatten gekeken worden bij het bepalen of een betrokkene als bijzonder kwetsbaar kan worden aangemerkt.

4.2.1 Minderjarige vreemdelingen

Alleenstaande minderjarige vreemdelingen die in de vergunningverlenende lidstaat geen familie hebben, worden aangemerkt als bijzonder kwetsbaar. Voor deze groep geldt dat moet worden aangenomen dat zij bij terugkeer naar Griekenland, Hongarije of Bulgarije in een toestand van verregaande materiële deprivatie zullen belanden, tenzij de betreffende lidstaat individuele garanties afgeeft die dat voorkomen. Bij andere dan deze drie genoemde lidstaten geldt dat het aan de vreemdeling is om onder verwijzing naar openbare bronnen aannemelijk te maken dat zich in de betreffende lidstaat een vergelijkbare situatie voordoet (zie 4.1 hierboven). Verder is voor minderjarige statushouders van belang mee te wegen of

in de lidstaat die de status heeft verleend opvang en voogdij aanwezig is en of daarvan, voor zover aangeboden, ook daadwerkelijk gebruik is gemaakt.

Uitgangspunt van het Nederlandse asielstelsel is een ex-nunc-toets: het asielverzoek wordt beoordeeld aan de hand van de situatie en omstandigheden ten tijde van het nemen van de beslissing op het asielverzoek. De leeftijd ten tijde van de beslissing van de IND op de asielaanvraag in Nederland is dus bepalend voor de beoordeling of de statushouder een alleenstaande minderjarige vreemdeling is. Als een AMV-er gedurende de behandeling van de asielaanvraag in Nederland meerderjarig wordt en er naast de minderjarigheid geen andere redenen zijn om tot bijzondere kwetsbaarheid te concluderen, is er geen grond meer voor bijzondere kwetsbaarheid. Hierbij wordt benadrukt dat een snelle besluitvorming in alle zaken van alleenstaande minderjarigen, dus ook van vreemdelingen die gedurende de behandeling van de asielaanvraag in Nederland meerderjarig worden, steeds het uitgangspunt blijft.

Indien sprake is van een lang lopende zaak van een tijdens de procedure meerderjarig geworden alleenstaande vreemdeling, kan wegens bijzondere omstandigheden besloten worden de zaak inhoudelijk te beoordelen. Het uitgangspunt hierbij is een termijn van 3 jaar of langer tussen datum aanvraag en beslissing. De rol van de vreemdeling bij het verstrijken van deze termijn (bijvoorbeeld MOB gang tijdens de procedure) moet bij de afweging worden betrokken.

Indien de alleenstaande minderjarige in Nederland als minderjarig is aangemerkt, maar in de andere lidstaat als meerderjarig is geregistreerd hoeft er geen verzoek om individuele garanties m.b.t. voogdijschap en opvang verstuurd te worden.⁶ De lidstaat zal er immers vanuit gaan dat betrokkene geen minderjarige is en zal dus hoe dan ook geen voogdij en opvang gericht op minderjarigen regelen. De aanvraag van de minderjarige kan in dat geval in de Nederlandse asielprocedure inhoudelijk beoordeeld worden met inachtneming van WI 2018/19 en IB 2018/60, tenzij de minderjarige binnen enkele maanden meerderjarig wordt en de asielaanvraag dateert van korter dan drie jaar geleden.

Indien een alleenstaande minderjarige bijzonder kwetsbaar is en deze kwetsbaarheid (ook) te maken heeft met ernstige medische problemen heeft, is BMA onderzoek noodzakelijk om de ernst en aard van de problemen vast te stellen vast te stellen en om in het verzoek om individuele garanties aan de autoriteiten te kunnen verduidelijken van welke aandoening sprake is en welke medische ondersteuning vereist is.

Een minderjarige statushouder⁷ die in Nederland alleenstaand is, maar onderdeel uitmaakt van een gezin dat nog als statushouder verblijft in de lidstaat die de status heeft verleend, is over het algemeen niet enkel op basis van zijn minderjarigheid bijzonder kwetsbaar. Bij terugkeer zal hij immers (opnieuw) onderdeel gaan uitmaken van het ouderlijk gezin en dus moet de eventuele bijzondere kwetsbaarheid worden beoordeeld binnen de context van het gezin als geheel, zie voor toelichting paragraaf 4.2.2 over beoordeling van kwetsbaarheid bij gezinnen. Of sprake is van bijzondere kwetsbaarheid zal afhangen van het individuele geval;

⁶ Indien de in Nederland minderjarige vreemdeling die in de lidstaat meerderjarig is, in Nederland bijna 18 jaar oud is en om andere redenen dan minderjarigheid (bijv. medisch) als bijzonder kwetsbaar moet worden beschouwd, dient wel om die reden een verzoek om individuele garanties verzonden te worden.

⁷ Indien uit onderzoek of verklaringen blijkt dat de amv-er (nog) geen status in de andere lidstaat heeft en zijn ouders aldaar in procedure zitten of al een status hebben verkregen, moet er een Dublinprocedure opgestart worden totdat blijkt dat de amv-er in de andere lidstaat een afgeleide vergunning heeft. Zie IB 2020/141.

bijzondere omstandigheden die van invloed zijn op de zelfredzaamheid van het gezin in de andere lidstaat moeten in aanmerking genomen worden bij de beoordeling of de in Nederland verblijvende minderjarige als bijzonder kwetsbaar moet worden aangemerkt. Het kind wordt met zijn of haar gezin als één geheel gezien. De beoordeling komt daarmee in wezen overeen met de beoordeling die verricht zou worden als het gehele gezin naar Nederland zou zijn gekomen.

De beoordeling van bijzondere kwetsbaarheid in het geval dat de familie nog in de andere lidstaat verblijft, kan bijvoorbeeld aan de hand van de informatie verstrekt door de minderjarige zelf en/of de voogd. In geval van twijfel is er ook de mogelijkheid dat de IND aanvullende informatie vraagt aan de Griekse autoriteiten, bijvoorbeeld of de ouders in Griekenland een geregistreerde vaste woon en verblijfplaats. Indien sprake is van twijfel inzake de kwetsbaarheid van het gezin als geheel en het niet mogelijk blijkt voldoende informatie te verkrijgen over de situatie van de in Griekenland achtergebleven gezinsleden, ligt het in de rede om voordeel van de twijfel te geven en bijzondere kwetsbaarheid aan te nemen.

4.2.2 Gezin of alleenstaande ouder met (minderjarige) kinderen

Een casus van een gezin met beide ouders of een (alleenstaande) ouder⁸ met één of meer (minderjarige) kinderen is op zichzelf, dus als verder geen sprake is van aan het gezin verbonden (medische en/of overige) problematiek, onvoldoende om bijzondere kwetsbaarheid aan te nemen. Deze drempel is in beide gevallen zeer hoog. Zo zal in beginsel een gezin met beide ouders voldoende zelfredzaam worden geacht omdat bijvoorbeeld zorgtaken verdeeld kunnen worden, en daarmee de last om in het levensonderhoud te voorzien. Ook voor alleenstaande ouders zonder bijkomende problematiek geldt dat van hen verlangd mag worden dat zij zorgtaken combineren met het voorzien in levensonderhoud, hetzij door tijdens schooltijd te werken, hetzij door (indien aanwezig) opvangmogelijkheden te benutten of anderszins. In beginsel wordt verwacht dat men zich indien nodig tot de autoriteiten wendt om hun rechten als statushouders te effectueren. Uiteraard is daarbij van belang dat hier in het gehoor aandacht aan is besteed. Tot slot geldt dat niet ter zake doet dat de situatie in Nederland (de lidstaat waar een nieuw verzoek om internationale bescherming wordt gedaan) de sociale bescherming en de levensomstandigheden gunstiger zijn dan in de vergunningverlenende lidstaat.

De aanwezigheid van (minderjarige) kinderen kan onder omstandigheden leiden tot de conclusie dat sprake is van bijzondere kwetsbaarheid van het gehele gezin. Zo zullen bijzondere omstandigheden in het gezin in aanmerking genomen moeten worden bij de beoordeling. Daarbij kan worden gedacht aan onder meer handicaps of ernstige medische problematiek bij de ouders zelf of bij de kinderen en aan bijkomende omstandigheden die van invloed zijn op de zelfredzaamheid van het gezin. Er zal daarom sprake moeten zijn van omstandigheden die maken dat een gezin als geheel als bijzonder kwetsbaar moet worden aangemerkt. Daarbij kan worden gedacht aan omstandigheden die maken dat de ouder of beide ouders bijvoorbeeld vanwege de continu zorgbehoefte van de overige gezinsleden dermate aan het gezin gebonden zijn dat zij niet kunnen werken om in het levensonderhoud van het gezin te voorzien, en vanwege hun problematiek, gelet op de algemene houding van de autoriteiten van de lidstaat ten aanzien van statushouders, ook niet in staat moeten worden geacht te bewerkstelligen dat toegang tot bepaalde noodzakelijke medische zorg en voorzieningen (in brede zin), etc. Ook hierbij geldt dat op deze punten moet worden doorggevraagd in het gehoor.

⁸ Het aangehaalde arrest Ibrahim heeft betrekking op statushouders met minderjarige kinderen, waaronder een alleenstaande moeder met kind.

4.2.3 Volwassen vreemdeling

Volwassenen zullen enkel onder bijzondere omstandigheden (medische en/of overige problematiek) als bijzonder kwetsbaar worden aangemerkt. De aanwezigheid van medische problematiek leidt echter niet zonder meer tot het aanmerken van een betrokkene als bijzonder kwetsbaar. In het individuele geval dient de ernst van de medische problemen gewogen te worden samen met de noodzaak van het kunnen beschikken over medicatie en de vraag of de medische problematiek invloed had op de mogelijkheden om zelf rechten te effectueren.⁹ Ook voor medische problematiek geldt dat beoordeeld moet worden in hoeverre betrokkene zelfstandig – al dan niet met hulp van vangnetten – een bestaan kan opbouwen en in zijn of haar levensonderhoud kan voorzien. Het is wel van belang dat de medische problematiek aannemelijk is gemaakt, bijvoorbeeld door het overleggen van documenten.

Indien de bijzondere kwetsbaarheid van minderjarigen of meerderjarigen (mede) zou kunnen voortvloeien uit medische omstandigheden van een zekere ernst, is BMA onderzoek noodzakelijk. Een BMA rapport kan daarbij inzicht verschaffen in de aard en ernst van medische problematiek. Indien bij uitblijven van een medische behandeling een noodsituatie zal optreden, zal in de regel sprake zijn van bijzondere kwetsbaarheid. Bij minder ernstige medische problematiek kan echter ook sprake zijn van bijzondere kwetsbaarheid, met name wanneer die van zodanige aard is dat de zelfredzaamheid daardoor in overwegende mate is aangetast. Aan de hand van het medisch advies kan in het verzoek om individuele garanties aan de aan de autoriteiten verduidelijkt worden van welke aandoening sprake is en welke medische ondersteuning vereist is.

4.3 Verregaande materiële deprivatie

Indien een betrokkene als bijzonder kwetsbaar kan worden aangemerkt, dient vastgesteld te worden of bij terugkeer sprake zal zijn van verregaande materiële deprivatie. Hieronder dient te worden begrepen dat de vreemdeling basale voorzieningen zoals eten en onderdak¹⁰ mist. Hierbij geldt dat een grote onzekerheid over de beschikbaarheid van die basale voorzieningen of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden onvoldoende is om tot de conclusie te komen dat sprake is van schending van artikel 4 van het Handvest. De lat ligt dus hoog. Bij bijzonder kwetsbare statushouders uit Griekenland, Hongarije en Bulgarije zal gelet op wat openbare bronnen melden over de positie van statushouders aldaar sneller worden aangenomen dat een toestand van verregaande materiële deprivatie zal kunnen ontstaan, maar niet zonder meer. Dit hangt ook van de omstandigheden van het individuele geval af. Daarbij is met name van belang of uit het individuele relaas naar voren komt dat men zich ondanks de bijzondere kwetsbaarheid gedurende langere periode staande heeft gehouden en of en in hoeverre de autoriteiten van de lidstaat of de aanwezige organisaties daarbij behulpzaam zijn geweest. Ook de aanwezigheid van een netwerk of familieleden die bijvoorbeeld vanuit het land van herkomst of een andere lidstaat (financiële) steun hebben verleend, kan daarbij relevant zijn. Daarnaast dienen openbare bronnen te worden geraadpleegd, waarbij vooral de feitelijke situatie van statushouders die in vergelijkbare omstandigheden verkeren van belang is en niet zozeer de vraag of zij formeel dezelfde rechten hebben als onderdanen van de lidstaat.

In geval van bijzonder kwetsbaren die de lidstaat voor of kort na statusverlening hebben verlaten, kan niet aan de hand van het individuele geval vastgesteld

⁹ Zie ook uitspraak van de Rechtbank Den Haag, 30 november 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:12260 en de uitspraak van de AbRS, 28 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:179.

¹⁰ Hiermee is niet gezegd dat dit een eigen huis moet zijn.

worden hoe slecht de situatie in de lidstaat is en of zij zich wellicht toch staande konden houden. In die gevallen kan enkel aan de hand van openbare bronnen een inschatting gemaakt worden.

Indien een betrokkene zowel als bijzonder kwetsbaar kan worden aangemerkt en aannemelijk kan worden geacht dat een toestand van materiële deprivatie kan ontstaan, dienen individuele garanties te worden opgevraagd alvorens een eigenstandige beoordeling van de zaak volgt.

4.4 Individuele garanties

Als een statushouder bijzonder kwetsbaar is en aannemelijk is gemaakt dat hij bij terugkeer in een situatie komt van verregaande materiële deprivatie, zal om individuele garanties gevraagd moeten worden. De beslisser kan de verzoeken om individuele garanties doorgeven aan unit Dublin via mailbox: [ULAD DUBLIN](#). Hij of zij dient hierbij aan te geven wat voor zaak het betreft (identiteitsgegevens NL en de andere lidstaat, documenten) en welke specifieke garanties er dienen te worden gevraagd. Het uitgangspunt hierbij is maatwerk. Unit Dublin verzendt het verzoek om individuele garanties in de vorm van een terugnameverzoek op grond van de Terugkeerrichtlijn naar de autoriteiten van het betreffende land en bewaakt de termijn.

Indien binnen een redelijke termijn (momenteel wordt een termijn van omstreeks vier weken aangehouden) toereikende individuele garanties worden ontvangen, informeert Unit Dublin de medewerker asiel waarna de zaak in principe niet-ontvankelijk verklaard kan worden ingevolge artikel 30a, eerste lid, onder a, van de Vw 2000. De DT&V zal vervolgens als de uitzetting daar is onder verwijzing naar de verkregen garanties in samenspraak met de autoriteiten van het betreffende land een overdrachtsdatum plannen.

Indien na vier weken geen reactie is ontvangen van de autoriteiten van de aangeschreven lidstaat, of indien de reactie niet toereikend is, informeert de medewerker asiel de dossierhouder SUA middels een mail met een korte situatieschets, de brief waarin om garanties is gevraagd en de eventuele reactie daarop, waarna SUA ervoor zorgt dat de zaak op hoger niveau bij de lidstaat onder de aandacht wordt gebracht. Indien er na in totaal drie maanden geen (toereikende) individuele garanties zijn verkregen, zal het onderzoek in afstemming met SUA in principe afgesloten worden. De asielaanvraag wordt in de Nederlandse asielprocedure inhoudelijk beoordeeld binnen de nationale kaders. Het kan zijn dat de beslismedewerker tot een afwijzing komt (terwijl de vreemdeling in de andere lidstaat internationale bescherming heeft verkregen).

4.5 Procedurele bijzonderheden

Wanneer tijdens de spoor 2 procedure, op de dag van het gehoor of de dag van beslissing, vastgesteld wordt dat (mogelijk) sprake is van bijzondere kwetsbaarheid als bedoeld in het arrest Ibrahim, dan wordt de zaak verder in de AA behandeld. De medewerker verzendt een brief naar gemachtigde over de spoorwisseling met als reden dat er nader onderzoek gedaan wordt. Tegelijkertijd kan een BMA onderzoek worden opgestart als dit nodig is voor de verdere beoordeling. De AA wordt pas ingepland als de opgestarte onderzoeken zijn afgerond (BMA of het verzoek om aanvullende garanties). In de AA kan, in gevallen waarin toch geen sprake is van bijzondere kwetsbaarheid of aanvullende garanties zijn verleend, alsnog niet-ontvankelijk worden afgedaan op grond van de verleende internationale bescherming. Wanneer dit niet mogelijk is dan wordt de asielzaak inhoudelijk behandeld.

Het is overigens mogelijk om aanvullend te horen binnen spoor 2, vooropgesteld dat het mogelijk is om binnen 8 dagen na het (eerste) gehoor een beslissing te nemen.

Verlenen asielstatus in Nederland aan statushouder

Indien de asielzaak van de statushouder in Nederland inhoudelijk wordt behandeld en wordt besloten dat (ook) door Nederland internationale bescherming wordt verleend, zal de lidstaat die de eerdere status heeft verleend moeten worden verzocht om de markering internationale bescherming in Eurodac in te trekken. De beslisser kan dit verzoek indienen via [Eurodac Registratie](#), [IND/ASIEL/UNIT368](#). Vermeld daarbij de volgende gegevens: Afdeling: %EDT Eurodac Registratie, naam, v-nummer, zaaknummer, en datum inwilliging (in Nederland).

Beslistermijnen

Op het moment dat duidelijk wordt dat in een zaak van een statushouder nader onderzoek zal moeten worden verricht naar bijzondere kwetsbaarheid en/of bij de vergunningverlenende lidstaat garanties moeten worden gevraagd, kan het raadzaam zijn de beslistermijn te verlengen vanwege complexe feitelijke of juridische kwesties (artikel 42, tweede lid, onder a Vw). Dit met name als voorzienbaar is dat dit onderzoek zal leiden tot overschrijding van de beslistermijn van 6 maanden. Daarbij kan in de verlengingsbrief de gemachtigde in algemene zin worden gemeld welk onderzoek/welke onderzoeken zullen worden verricht en dat we wat betreft de duur van deze onderzoeken onder meer afhankelijk zijn van de medewerking van de vreemdeling en diens medische behandelaars aan het onderzoek (bij BMA) of van de medewerking van de verantwoordelijke autoriteiten van de vergunningverlenende lidstaat (garanties etc.). Zie daartoe IB 2019/116. Ook het opvragen van informatie bij lidstaten (niet zijnde derde landen) kan een verlenging van beslistermijnen rechtvaardigen.

4. Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met DMB, A&B en JZ.



Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s)
Telefoonnummer

Nummer & Titel IB 2021/41 De A in AMV bij nareis

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Nareis - Afgeleide verblijfsvergunning

Relatie met
Geldig vanaf 08-04-2021
Geldig tot en met 23-08-2021

1. Aanleiding

Een amv dient daadwerkelijk alleenstaand te zijn om in het kader van nareis voor gezinshereniging in aanmerking te komen. Minderjarigen die bij een gezinslid verblijven, vallen onder de hoede van dit gezinslid en kunnen om die reden niet worden gezien als alleenstaande. Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid zijn, naar aanleiding van enkele signalen uit de praktijk, vragen omtrent deze kwestie en de wenselijkheid ervan voorgelegd op 31 maart 2021. Dit bood geen aanleiding om van de huidige werkwijze af te zien. Een kind dat bij een gezinslid verblijft, is in beginsel niet alleenstaand, en heeft daarmee geen recht op nareis.

2. Verwachting

Dit IB zal worden opgenomen in de nieuwe Handvatten. Daarnaast moet worden geregistreerd hoeveel amv bij een gezinslid wonen.

3. Inhoud/Toelichting

Indien een amv een verblijfstatus asiel krijgt, en onder de voogdij van Nidos staat, heeft de amv in beginsel recht op nareis en overkomst van de biologische ouders. Indien de amv bij een gezinslid in Nederland woont zoals een oom/oma/meerderjarige broer/nicht, wordt de amv niet langer als alleenstaand aangemerkt. Het is hierbij niet van belang of het kind eerder bij deze gezinsleden heeft gewoond, of dat deze gezinsleden wel of niet de voogdij hebben. Nareis is dus uitgesloten voor deze specifieke groep, de referent is immers niet alleenstaand.

Nareis is wel mogelijk als er bijzondere omstandigheden zijn waardoor er ondanks het verblijf bij een gezinslid, toch indicaties zijn dat dit gezinslid niet de daadwerkelijke/feitelijke zorg draagt. Of als er bijvoorbeeld schrijnende omstandigheden zijn. Denk hierbij aan situaties waarbij het belang van het kind in het geding is of schrijnende omstandigheden.

Het kind kan nog wel om gezinshereniging vragen in het kader van artikel 8EVRM. Regulier (art. 3.24a Vb) is geen optie omdat ook hier het kind niet als alleenstaand wordt aangemerkt.¹ Het is aannemelijk dat er snel gezinsleven wordt aangenomen tussen de biologische ouder en het minderjarige kind. De belangenafweging zal in deze situatie ook snel in het voordeel van de vreemdeling uitvallen.

¹ Het is niet de bedoeling van de wetgever om gelijktijdig nareis & 3.24a Vb in te dienen, in de MvT wordt dit uitgesloten.

4. Hoe te handelen

Indien een amv om overkomst vraagt van de biologische ouder, controleer dan of de amv bij een gezinslid woont. Als het kind bij een gezinslid verblijft, neem dan contact op met Stichting Nidos/VWN/de gemachtigde. Leg uit dat de referent niet als alleenstaand kan worden aangemerkt, en vraag of de nareisaanvraag moet worden doorgezet, of dat ze deze willen omzetten in een artikel 8EVRM aanvraag. Vraag ook of er bijzondere omstandigheden zijn waaruit blijkt dat de referent wel als alleenstaande gezien zou moeten worden. Deze bewijslast ligt bij de vreemdeling. Hierbij kan gedacht worden aan betrokkenheid van de Raad van Kinderbescherming.

Indien het een nareisaanvraag blijft, kun je de aanvraag afwijzen omdat de referent niet als alleenstaande kan worden aangemerkt, en daarom niet tot de categorie behoort. Indien er sprake is van bijzondere omstandigheden, leg deze dan voor aan je senior. Deze zaken kunnen worden besproken in de Kennisgroep/lasna.

Indien het een 8EVRM aanvraag wordt, moeten er leges worden voldaan. Behandel de aanvraag vervolgens in het 8EVRM kader.

Indien de referent tijdens de procedure verhuist, en niet bij gezinsleden woont, kan na een onderzoek van de reden van verhuizing, het kind eventueel alsnog als alleenstaand worden aangemerkt. Uit een Afdelingsuitspraak blijkt immers dat feitelijk wonen bij een ander (niet zijnde een gezinslid) er toe leidt dat een kind als alleenstaand kan worden aangemerkt.

Het registreren van amv's die bij gezinsleden verblijven, wordt later aangevuld.

5. Afstemming

DMB, SUA , JAZ en JZ.



Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	
Nummer & Titel	2021/8 Beoordeling veilige derde landen in de asielprocedure - bewijslast en landeninformatie
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Geldig vanaf	20-1-2021
Geldig tot en met	20-7-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de achtergrond, de bewijslast en de toepassing van 'Veilig derde land' in de asielprocedure.

De volgende informatieberichten over de beoordeling van veilige derde landen komen hiermee te vervallen: IB 2018/36 en IB 2020/32.

2. Inhoud/Toelichting

Op 13 december 2017 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een drietal uitspraken gedaan over de wijze van toepassen van de ontvankelijkheidsgrond 'veilig derde land' (ECLI:NL:RVS:2017:3381; ECLI:NL:RVS:2017:3380 en ECLI:NL:RVS:2017:3379). Zoals in het eerdere IB 2018/36 is aangegeven, kan op basis van deze uitspraken worden geconcludeerd dat er een zwaardere bewijslast bij de IND is komen te liggen waar het gaat om de rechten die de vreemdeling als asielzoeker of als door de UNHCR erkende vluchteling heeft in het veilige derde land. Dit is nog steeds van toepassing. Om deze zwaardere bewijslast in te kunnen vullen, is goede en gedetailleerde landeninformatie nodig over het betreffende derde land.

Indien een derde land als veilig wordt beschouwd voor de vreemdeling conform Vw 30a. 1c, kan de aanvraag niet-ontvankelijk verklaard worden. Dit is een individuele beoordeling. De individuele verklaringen zijn derhalve van belang in samenhang met hetgeen in het algemeen bekend is over de situatie van asielzoekers en vluchtelingen in het betreffende derde land. De omstandigheid dat een specifiek land aan een bepaalde asielzoeker is tegengeworpen als veilig derde land, brengt dus niet met zich dat dit land kan en zal worden tegengeworpen aan alle vreemdelingen die er banden mee hebben.

Uit de wetgeving en de jurisprudentie van de AbRS volgt dat voor de tegenwerping van veilig derde land aan een aantal voorwaarden moet zijn voldaan:

- De vreemdeling moet een band hebben met het veilig derde land, zodanig dat het voor hem/haar redelijk is om naar dat land te gaan;
- Het moet aannemelijk zijn dat de vreemdeling toegang kan verkrijgen tot het derde land;
- In het derde land mag de vreemdeling niet bedreigd worden met refoulement naar het land van herkomst, vervolging of ernstige mensenrechtenschendingen;

- Conform Vb 3.106a dient in het derde land de mogelijkheid te bestaan om de vluchtelingenstatus te verzoeken en, indien hij als vluchteling wordt erkend, bescherming te ontvangen overeenkomstig het Vluchtelingenverdrag. Uit de bovengenoemde uitspraken van de AbRS volgt dat het derde land niet hoeft te zijn aangesloten bij het Vluchtelingenverdrag om als veilig derde land te kunnen worden aangemerkt en het land hoeft evenmin middels nationale wetgeving te voorzien in de toekenning van een asiestatus. Onder omstandigheden kan het voldoende zijn dat de UNHCR de asielaanvraag heeft verricht en dat het derde land de nodige gevolgen verbindt aan deze door de UNHCR verrichte beoordeling;
- Er moet sprake zijn van basisvoorzieningen voor asielzoekers en vluchtelingen (m.n. huisvesting, onderwijs, gezondheidszorg). Indien asielzoekers geen aanspraak kunnen maken op bestaansondersteunende voorzieningen, is van belang of zij toegang hebben tot de arbeidsmarkt en zich zo staande kunnen houden gedurende de asielaanvraagprocedure..

Dit zijn cumulatieve voorwaarden. Slechts indien aan alle voorwaarden is voldaan, kan een land als veilig derde land worden tegengeworpen. Indien het duidelijk is dat aan één of meer voorwaarden niet wordt voldaan, kan verder onderzoek achterwege blijven.

3. Toepassing veilig derde land

Toepassing van deze n.o. grond slechts bij potentiële inwillingen

Deze ontvankelijkheidsgrond is een niet-dwingende (namelijk 'kan') bepaling. Derhalve bestaat de ruimte voor een pragmatische werkwijze en is gekozen om deze ontvankelijkheidsgrond in het algemeen slechts tegen te werpen indien een inhoudelijke beoordeling van de aanvraag zou kunnen leiden tot een inwilliging. **In zaken waarin geconcludeerd wordt dat bij een inhoudelijke beoordeling van de asielaanvraag kan worden afgewezen en deze beslissing redelijk eenvoudig te motiveren is, kan deze ontvankelijkheidsgrond dus buiten beschouwing blijven.**

Er bestaat echter in afwijking van het vorenstaande geen beletsel om de aanvraag niet-ontvankelijk te verklaren in plaats van een afwijzing op inhoudelijke gronden, als duidelijk is dat een (gedwongen) uitzetting naar het veilig derde land sneller en op eenvoudiger wijze kan worden bewerkstelligd dan een uitzetting naar het land van herkomst. Hiervan zal echter niet snel sprake zijn.

Horen

Bij de vraag of een derde land voor de individuele vreemdeling als veilig moet worden beschouwd, vormt het relaas van de vreemdeling het eerste uitgangspunt.

De IND en de vreemdeling hebben een gedeelde bewijslast voor wat betreft de vraag of een derde land als veilig kan worden aangemerkt, namelijk:

- de vreemdeling moet onderbouwen dat het derde land waarmee de vreemdeling een band heeft voor hem niet als veilig kan worden aangemerkt; en
- de IND onderzoekt of het derde land waarmee de vreemdeling een band heeft voor hem als veilig kan worden aangemerkt, waarbij de verklaringen van betrokkene en de algemene landeninformatie worden betrokken.

Gelet op de gedeelde bewijslast is het van belang om in de asielaanvraagprocedure door te vragen over banden met het derde land, de status van betrokkene in het derde land, toegangs- en verblijfsmogelijkheden aldaar, de reden van vertrek uit het derde land en de bestaansmogelijkheden van betrokkene aldaar. Als betrokkene stelt in het derde land te vrezen hebben voor problemen, moeten ook daar vragen over worden

gesteld.

Band met derde land

Bij de beoordeling of sprake is van een band, worden alle relevante feiten en omstandigheden betrokken, waaronder begrepen de aard, duur en omstandigheden van het eerdere verblijf.

Uit Vc C2/6.3 volgt dat in ieder geval aangenomen wordt dat de vreemdeling een band heeft met een derde land als:

- de echtgenoot of de partner van de vreemdeling de nationaliteit heeft van dat land;
- in dat land eerstelijns of directe familie woonachtig is van de vreemdeling, waarmee nog contact is; of
- de vreemdeling voor een langere periode eerder in dat land heeft verbleven.

Bij de beoordeling gaat het om het samenstel van deze factoren. De enkele doorreis door het derde land is in het algemeen onvoldoende om een band aan te nemen, tenzij sprake is van andere factoren op grond waarvan die band kan worden aangenomen. Indien geen sprake is van andere factoren op grond waarvan een band kan worden aangenomen, zal eerder verblijf in het derde land in het algemeen tenminste een half jaar dienen te zijn geweest, waarbij tevens de omstandigheden waaronder betrokkene in het derde land heeft verbleven moeten worden meegewogen.

Dit is geen limitatieve opsomming, andere omstandigheden die leiden tot het aannemen van een band zijn dus denkbaar. Doen zich dergelijke situaties voor, dan zal individueel moeten worden gemotiveerd dat deze rechtvaardigen dat een band wordt aangenomen.

Ter illustratie enkele casusposities:

a. De vreemdeling heeft zelf een reguliere verblijfsvergunning in het derde land; Dit is 'an sich' niet voldoende. Deze verblijfsstatus zou betrokkene immers kunnen kwijtraken en dan moet er bij wijze van terugvaloptie een deugdelijke asielprocedure zijn die kan voorkomen dat refoulement en uitzetting naar het land van herkomst plaatsvindt. Op basis van de landeninformatie van TOELT wordt de beoordeling gemaakt of het derde land een deugdelijke asielprocedure kent. Dit is dus ook relevant indien de vreemdeling een verblijfsvergunning regulier heeft.

b. De vreemdeling heeft zelf geen verblijfsvergunning in het derde land maar er verblijven wel gezinsleden (bijvoorbeeld op basis van een vergunning of de nationaliteit van het land); Dit is 'an sich' niet voldoende. Ook indien aangenomen kan worden dat de vreemdeling er (al dan niet eenvoudig) een reguliere verblijfsstatus kan verkrijgen, moet er bij wijze van terugvaloptie een deugdelijke asielprocedure zijn die kan voorkomen dat refoulement en uitzetting naar het land van herkomst plaatsvindt. Op basis van de landeninformatie van TOELT wordt deze beoordeling gemaakt.

c. Er kan aangenomen worden dat de vreemdeling al dan niet eenvoudig de nationaliteit van het derde land kan verkrijgen; Dit is 'an sich' niet voldoende. Zelfs indien aangenomen kan worden dat de vreemdeling (eenvoudig) de nationaliteit kan verkrijgen, geldt de eis dat er een deugdelijke asielprocedure moet zijn. Zie uitspraak ECLI:NL:RVS:2020:2356 Op basis van de landeninformatie van TOELT dient een beoordeling gemaakt te worden of het derde land een deugdelijke asielprocedure kent.

d. De vreemdeling heeft een verblijfsvergunning asiel in het derde land;
In dat geval is geen sprake van een veilig derde land, maar wordt het derde land tegengeworpen als land van eerste asiel (30a, eerste lid onder b Vw).

e. De vreemdeling is genaturaliseerd en heeft daardoor de nationaliteit van het derde land;
In deze situatie is geen sprake van een veilig derde land, maar van een land van herkomst/land waarvan betrokkene de nationaliteit bezit.

Toegang tot derde land

Uit het beleid volgt niet dat op voorhand vast hoeft te staan dat de vreemdeling toegang tot het derde land zal krijgen. Uit artikel 38, vierde lid van de Procedurerichtlijn, dat per 20 juli 2015 is geïmplementeerd, vloeit voort dat eerst nadat is komen vast te staan dat het derde land de vreemdeling niet toelaat, alsnog een gewone inhoudelijke asielprocedure moet worden gevoerd.

Beoordeeld moet worden of er redenen zijn om aan te nemen dat de vreemdeling (weer) toegang zal krijgen tot dat derde land. De Afdeling legt dit aldus uit, dat het aan de IND is om die toegang aannemelijk te maken (de Staatsecretaris moet redenen aandragen waarom toegang *in beginsel* mogelijk moet zijn). Dat kan volgen uit verklaringen van vreemdeling, waarbij kan worden gedacht aan het eerder hebben kunnen verkrijgen van toegang op een moment dat de omstandigheden min of meer gelijk waren aan de huidige situatie. Indien sprake is van legaal verblijf van gezinsleden in het derde land, kan worden gewezen op de migratiewetgeving van het derde land voor zover daaruit volgt dat er bijvoorbeeld een gezinsherenigingsprocedure bestaat. Vervolgens is het aan de vreemdeling om het tegendeel aan te tonen. Wat betreft het verkrijgen van toegang tot het veilig derde land: de vreemdeling zal daartoe - na de niet-ontvankelijkverklaring van zijn asielaanvraag - aantoonbaar serieuze pogingen moeten doen. Dit vertoont overeenkomsten met een beroep op het 'buiten schuld' beleid.

Toetsing veilig derde land, rol TOELT/SUA

Zoals hierboven uiteengezet, is ten aanzien van de vraag of het derde land als veilig kan worden aangemerkt van belang om informatie te hebben over de situatie voor asielzoekers en vluchtelingen in het betreffende derde land, de bescherming die zij krijgen tegen refoulement, de mogelijkheden om asiel aan te vragen en de bestaansmogelijkheden en voorzieningen voor asielzoekers en vluchtelingen (werk, gezondheidszorg, onderwijs, huisvesting).

Indien er sprake is van een band met een derde land, de toegang daartoe aannemelijk is en er nog geen specifiek Informatiebericht over dit land als veilig derde land of een factsheet door TOELT is verschenen, vraagt de beslisser bij TOELT informatie op over het desbetreffende land. De standaard-vragen aan TOELT luiden als volgt:

- Bij welke relevante mensenrechtenverdragen voor vluchtelingen en refoulement is x aangesloten?
- Kent x op nationaal niveau een verbod op refoulement? Zo ja, in welke wetgeving, lagere regelgeving of anderszins?
- Hoe wordt in * in de praktijk omgegaan met het non-refoulement beginsel? Is er in dat opzicht nog specifieke informatie met betrekking tot personen uit x?
- Is er in zijn algemeenheid informatie over gedwongen terugsturen door de autoriteiten van land x van vreemdelingen direct aan de grens dan wel over gedwongen uitzettingen door de autoriteiten van land x van vreemdelingen die al

langer in land x verblijven waarbij mogelijk sprake kan zijn van refoulement? Zo ja, hoe is daar op gereageerd door UNHCR en/of mensenrechtenorganisaties?

- Kent x een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen bij de autoriteiten van x? Zo ja, is er een nationale instantie verantwoordelijk voor de statusdeterminatie?
- Indien de asielbeoordeling niet door de autoriteiten van * wordt verricht: is de UNHCR actief in x en beoordeelt de UNHCR asielaanvragen? Werkt de UNHCR daarbij samen met de autoriteiten van x en zo ja, hoe ziet die samenwerking er in de praktijk uit?
- Wat is de verblijfsstatus van asielzoekers en erkende vluchtelingen? Of worden zij gedoogd en, zo ja, worden zij dan geregistreerd? Krijgen zij een bewijs van registratie?
- Welke rechten heeft een vreemdeling die asiel heeft aangevraagd of die de status van vluchteling heeft, verleend door een nationale instantie van x dan wel door de UNHCR, met name op het gebied van huisvesting, onderwijs en gezondheidszorg? Mag hij (betaalde) werkzaamheden verrichten?
- Kan in het kort worden omschreven onder welke levensomstandigheden *asielzoekers en vluchtelingen* in de praktijk in het algemeen in x verblijven?

Let op: De standaardvragen kunnen worden uitgebreid, denk daarbij aan vragen over de situatie voor LHBTI of leden van de Turkse Gülen-beweging in het betreffende derde land.

Beleidsconsequenties in landgebonden IB

Als de informatie van TOELT middels een factsheet is verschenen, maakt SUA vervolgens op basis van de informatie van TOELT in afstemming met de directie JZ en DMB een beoordeling van de vraag of het derde land als veilig derde land kan worden aangemerkt. Deze interne algemene beoordeling zal middels een Informatiebericht op Informind gedeeld worden.

In een Informatiebericht over een specifiek derde land zijn verschillende conclusies mogelijk. Soms kan een land in het geheel niet als veilig derde land worden aangemerkt, in andere gevallen is denkbaar dat een derde land voor bepaalde categorieën vreemdelingen (denk aan een specifieke nationaliteit) wel veilig kan worden geacht omdat zij in de nationale asielprocedure een voorkeursbehandeling krijgen. In *uitzonderlijke* gevallen kan, indien een derde land in het algemeen als niet-veilig is aangemerkt, toch aanleiding zijn het betreffende land voor betrokkene als veilig derde land aan te merken. In zo'n geval kan de zaak worden voorgelegd aan SUA/JZ. Er dienen in dat geval *concrete aanknopingspunten* te zijn dat de vreemdeling, in weerwil van algemene negatieve berichtgeving over het betreffende derde land, aldaar wel een deugdelijke asielprocedure kan krijgen, beschermd is tegen refoulement en ook anderszins het derde land in zijn/haar geval als veilig derde land is aan te merken. Ter illustratie: als het probleem niet zozeer zit in de asielprocedure maar in de voorzieningen waarop iemand aanspraak kan maken (huisvesting, gezondheidszorg etc.), dan kan een individuele relevante omstandigheid zijn dat iemand in het derde land een verblijfspositie heeft die maakt dat hij zich ook zonder die door de autoriteiten/UNHCR/ngo's verstrekte voorzieningen goed staande kan houden. De vraag of betrokkene eigen vermogen heeft of in het derde land een echtgeno(o)t(e) heeft wonen met de nationaliteit van het betreffende derde land, kan daarbij een rol spelen. Uiteraard mag nimmer sprake zijn van een risico op refoulement.

Nadert de beslistermijn in de zaak?

Zo nodig kan op grond van artikel 42, vierde lid, onder a, Vw de beslistermijn worden verlengd met 9 maanden op grond van de omstandigheid dat er 'complexe feitelijke of juridische kwesties' aan de orde zijn.

Is de beslistermijn in de zaak verlopen, kan er niet meer verlengd worden en is er een ingebrekestelling ingediend?

Het uitgangspunt is dat de benodigde landeninformatie binnen drie weken wordt aangeleverd door TOELT. In deze zaken beoordeelt de beslismedewerker of kan worden gewacht met beslissen totdat de landeninformatie is opgevraagd en beoordeeld, ook al wordt in voorkomende gevallen een wettelijke dwangsom verbeurd.

Mocht een tijdige beoordeling niet mogelijk zijn, dan dient alsnog inhoudelijk op de aanvraag beslist te worden. In de beschikking waarin de inhoudelijke beslissing wordt genomen, dient wel aangegeven te worden dat het onderzoek naar de vraag of het derde land kan worden aangemerkt als een veilig derde land niet kon worden afgewacht en dat om die reden niet op deze ontvankelijkheidsgrond kon worden ingegaan. Hiermee wordt precedentwerking naar andere soortgelijke zaken voorkomen.

3 Afstemming

Dit bericht is afgestemd met A&B, TOELT, JZ en DMB.



Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s)
Telefoonnummer

Nummer & Titel IB 2021/3 Syrische gezinnen met indicatieve documenten

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel / Nareis
InformIND Thema **Thema('s) vermelden** <http://ind.pucoverheid.nl/thema>

Relatie met
Geldig vanaf 13-1-2021
Geldig tot en met 13-1-2022

1. Aanleiding

In het Lasna van 18 november 2020 is door meerdere locaties voorgesteld om een andere lijn te hanteren voor indicatieve documenten bij Syrische gezinnen. Na input van SUA, A&B, Bdoc en NV is dit IB tot stand gekomen.

2. Verwachting

De werkwijze van dit IB zal over een half jaar in het Lasna worden geëvalueerd.

3. Inhoud/Toelichting

Bij Syrische gezinnen waarbij de ouders identificerende documenten hebben, er officiële echt bevonden familierechtelijke documenten worden overgelegd en de kinderen tot 14 jaar een Kimlik hebben, wordt dit geaccepteerd als substantieel indicatief bewijs. De identiteit van de minderjarige kinderen wordt hiermee aannemelijk geacht.

Achtergrond

Syrische kinderen tot 14 jaar hoeven geen identiteitskaart te hebben. Een familieboekje geldt in de praktijk tot die tijd als identiteitsbewijs voor het kind. Het verkrijgen van een Kimlik (Turkse ID-kaart) is met verscheidene waarborgen omkleedt. Zo vindt er altijd eerst een NV/oo-onderzoek plaats door de Turkse autoriteiten.

Op die manier kan nader onderzoek worden vermeden, en kan er sneller worden beslist. Zeker nu er door Covid-19 geen DNA-onderzoek mogelijk is in de landen waar Syriërs verblijven.

4. Hoe te handelen

Bij aanvragen van Syrische bio-kerngezinnen verzoek je altijd om officiële familierechtelijke en identificerende documenten. Daarnaast wordt ook om indicatieve documenten verzocht. Indien de ouders officiële identificerende documenten hebben, en de familierechtelijke relatie is aangetoond met echt bevonden familierechtelijke documenten, maar de kinderen geen officiële identificerende documenten hebben, kun je dit IB toepassen.

Indien er meerdere indicatieve identificerende documenten zijn overgelegd zoals UNHCR-documenten, een Kimlik en pasfoto's, kan dit als substantieel indicatief bewijs worden gezien, en is het mogelijk op basis hiervan de identiteit aan te

nemen. De Kimlik is hierbij een zwaarwegend document. Indien er geen Kimlik is, omdat de gezinsleden zich bijvoorbeeld niet in Turkije bevinden, moet per individuele zaken worden bekeken of er sprake is van substantieel indicatief bewijs.

De combinatie van de vastgestelde identiteit van de ouders, de vastgestelde familierechtelijke relatie maakt dat de indicatieve identificerende documenten voor kinderen onder de 15 jaar als substantieel kunnen worden aangemerkt, en daardoor de identiteit van de minderjarige kinderen wordt aangenomen.

Let op voor contra-indicaties:

- Bij signalen van Bdoc dat documenten niet kloppen, zoals bij individuele uittreksels of Syrische paspoorten met afwijkingen, kan dit IB niet worden toegepast.
- Bij signalen over NV bij de gezinsleden, kan dit IB niet worden toegepast.
- Dit IB geldt niet voor kinderen van 15 jaar of ouder.
- Dit IB geldt niet voor stief/pleeg/voorkinderen.

5. Afstemming

Dit IB is afgestemd met SUA, A&B, JZ en NV.



Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s)
Telefoonnummer

Nummer & Titel IB 2020/172 Beoordeling veilig derde land - Bahrein

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Informatie ter beoordeling veilig derde land - Bahrein
Geldig vanaf 10-12-2020
Geldig tot en met 10-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Bahrein als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Bahrein heeft TOELT op november 2020 factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Bahrein in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Bahrein als veilig derde land:

Bahrein is partij bij het antifolterverdrag en het internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Bahrein is geen partij bij het Vluchtelingenverdrag en het aanvullend protocol daarbij. Het verbod op refoulement is opgenomen in de grondwet.

Bahrein kent geen asielwetgeving en er bestaat geen nationale instantie die asielaanvragen in behandeling neemt. Het is dus in de praktijk niet mogelijk om asiel/bescherming aan te vragen.

Het U.S. Department of State schrijft in 2020 als volgt over refoulement in Bahrein: *'The government at times provided protection against the expulsion or return of refugees to countries where their lives or freedom would be threatened on account of their race, religion, nationality, membership in a particular social group, or political opinion; however, protection was mostly limited to those who had been able to obtain and maintain employment in the country. Such individuals generally had access to health care and education services while employed but were at risk of*

deportation if they became unemployed or if their country of origin revoked their passports’.

De mensenrechtenorganisatie Advocates of Silenced Turkey (AST) schrijft in 2020 op de eigen website dat onder andere Bahrein meewerkt aan de deportatie van Gülenisten naar Turkije, ofwel zou Bahrein de geheime dienst van Turkije faciliteren bij het arresteren van Gülenisten in Bahrein.

Bahrein valt onder de verantwoordelijkheid van het UNHCR veldkantoor in Riyad, Saoedi Arabië. De UNHCR heeft geen vluchtelingenprogramma's lopen in Bahrein maar UNHCR en Bahrein hebben in oktober 2020 een overeenkomst getekend waarbij beide partijen afspraken om hulp en steun te bieden aan vluchtelingen in de regio.

In de meeste landen van het Arabisch schiereiland, inclusief Bahrein, geldt het sponsorshipsysteem (kafalaysysteem). Om verblijf te krijgen heeft een persoon een sponsor nodig. Dit kan een werkgever of familielid zijn.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Bahrein in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- geen partij bij het Vluchtelingenverdrag;
- geen nationale asielpcedure en dus geen verblijfsstatus, bewijs van registratie of recht op basisvoorzieningen.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.



Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s)
Telefoonnummer

Nummer & Titel IB 2020/153 Beoordeling veilig derde land – Saoedi-Arabië

Kenmerk (digijust)

Hoofdtak Asiel

InformIND Thema Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering

Relatie met IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Saoedi-Arabië: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'

Geldig vanaf 24-11-2020

Geldig tot en met 24-05-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Saoedi-Arabië als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Saoedi-Arabië heeft TOELT op 8 september 2020 een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Saoedi-Arabië in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Saoedi-Arabië als veilig derde land:

Saoedi-Arabië is niet aangesloten bij alle relevante mensenrechtenverdragen op het gebied van vluchtelingen en refoulement. Daarnaast kent de nationale wetgeving geen duidelijk verbod op refoulement en zou Saoedi-Arabië zich ook in praktijk schuldig maken aan refoulement, dat schrijven onder meer IOM en HRW. In 2017 was er ook specifieke berichtgeving over Turkse families die banden zouden hebben met de Gulenbeweging en gedeporteerd zijn naar Turkije. De banden tussen Turkije en Saoedi-Arabië zijn anno 2020 gespannen.

Het is niet mogelijk bescherming te vragen van VN-organisaties.

Voor Jemenieten en Syriërs kent Saoedi-Arabië het zogenaamde Kafalastelsel. Er is sprake van een soort gedoogsituatie voor Syriërs en Jemenieten door het verlenen van tijdelijke visa, maar voor levensonderhoud zijn zij aangewezen op familie of netwerk.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Saoedi-Arabië in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- het niet bestaan van een asielprocedure die kan leiden tot verblijfsrecht;
- geen partij bij de relevante internationale verdragen voor vluchtelingen en refoulement;
- het niet respecteren van het non-refoulement beginsel.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.



Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	
Telefoonnummer	
Nummer & Titel	IB 2020/152 Beoordeling veilig derde land - Qatar
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/Qatar: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	24-11-2020
Geldig tot en met	24-05-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Qatar als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Qatar heeft TOELT op 20 september 2020 een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Qatar in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Qatar als veilig derde land:

Qatar is geen partij bij het Vluchtelingenverdrag, wel bij het Antifolterverdrag (CAT) en Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (ICCPR).

In de grondwet staat het beginsel van non-refoulement opgenomen en sinds 2018 heeft Qatar stappen gemaakt in vernieuwing van de asielwetgeving. Hoewel het een verbetering is, zie je in de wetgeving dat belangrijke mensenrechten, als vrijheid van meningsuiting en bewegingsvrijheid ingeperkt wordt voor erkende vluchtelingen. In 2019 en 2020 verschenen er berichten dat Qatar de asielwetgeving weliswaar heeft aangenomen, maar er twijfel is of deze wetgeving daadwerkelijk is geïmplementeerd nu asielzoekers nog steeds met uitzetting worden bedreigd en er nog steeds geen eerste asielvergunning is verstrekt.

Het US State Department maakte geen meldingen van refoulement schendingen in 2018 of 2019. Wel werd er geschreven over de afhandeling van een asielaanvraag van een Jemeniet wiens claim niet bekeken werd en waar met deportatie werd gedreigd.

In 2017 zijn er, volgens pro-Gülen media, 45 Gülenisten gedeporteerd naar Turkije. De banden tussen Turkije en Qatar zijn goed.

Het US Department of State schreef over de situatie voor Syriërs: *...approximately 60,000 Syrians were living in Doha, of whom approximately 20,000 came to Doha after the start of the civil war and have been granted repeated extensions to their residency status to allow them to remain in country. The government provided housing and education to these de facto refugees.*

Met deze verblijfsstatus valt deze groep onder het zogenaamde Kafalasyteem en worden ze dus niet erkend als vluchteling.

De UNHCR is actief in Qatar. Qatar doneert veel geld aan UNHCR zodat deze organisatie vluchtelingen, in andere landen zoals bijvoorbeeld Jemen, kan helpen. Er is geen verdere informatie gevonden over de positie van Jemenieten en of zij evenals Syriërs verblijfsvergunningen krijgen of andere ondersteuning zoals huisvesting en scholing voor de kinderen.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Qatar in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- Sinds de aanpassing van nationale wetgeving is het sinds 2018 in theorie mogelijk om een asielaanvraag in te dienen. In de praktijk blijkt echter dat er sinds deze wet is aangenomen nog geen asielvergunningen verstrekt zijn.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.



Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s)
Telefoonnummer

Nummer & Titel IB 2020/138 aanpassing B8/4 Vc (buitenschuldbeleid)

Kenmerk (digijust) 3042100
Hoofdtak Asiel / Regulier
InformIND Thema

Relatie met
Geldig vanaf 1 oktober 2020
Geldig tot en met 1 oktober 2021

1. Aanleiding

Met het verzamel-WBV van 1 oktober 2020 is paragraaf B8/4 Vc 'Vreemdelingen die buiten hun schuld niet uit Nederland kunnen vertrekken' aangepast. In dit informatiebericht wordt deze aanpassing toegelicht.

2. Verwachting

Met de aanpassing van de Vc is slechts beoogd het geldende beleid helderder te verwoorden. Er is geen sprake van een beleidswijziging. Er zijn daarom geen gevolgen voor de uitvoering voorzien.

3. Inhoud/Toelichting

Zoals in de toelichting op het WBV verwoord is paragraaf B8/4 Vc verduidelijkt. In de nieuwe tekst is de strekking van het beleid – de vaststelling van een buitenschuldsituatie als uitkomst van een vertrekprocedure – kernachtig weergegeven in vier voorwaarden.

De eerste voorwaarde uit het buitenschuldbeleid zoals dat voorheen was geformuleerd, namelijk dat de vreemdeling zelfstandig heeft geprobeerd zijn vertrek te realiseren, is nu vervat in de tweede voorwaarde. Daarin is opgenomen dat de vreemdeling de DT&V om bemiddeling heeft gevraagd en deze bemiddeling niet het gewenste resultaat heeft gehad.

De voormalige vierde voorwaarde, nu de derde, is toegespitst op de inbreng van de vreemdeling in de bemiddelingsprocedure en de daarover met de DT&V gemaakte afspraken.

De voorwaarden dat er geen redelijke twijfel mag bestaan over de identiteit en nationaliteit van de vreemdeling en dat er op het moment van beslissen geen sprake mag zijn van een lopende procedure, zijn nu respectievelijk opgenomen als eerste en vierde voorwaarde.

De uitvoerige opsommingen van (voorbeelden van) situaties waarin wel en niet wordt aangenomen dat sprake is van een buitenschuldsituatie, zijn geschrapt.

4. Hoe te handelen

Er zijn in verband met de wijziging van de Vc geen veranderingen voorzien in de rolverdeling tussen DT&V en IND en in de wijze van toetsing door de IND.

Bij elke aanvraag voor een buitenschuldvergunning is het van belang om tijdig contact op te nemen met DT&V, zodat kan worden achterhaald of er al een bemiddeling loopt en hoe ver deze eventueel is gevorderd. Naar aanleiding van de

bemiddeling stelt DT&V een zwaarwegend advies op, op basis waarvan de IND beslist op de aanvraag.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met A&B, JZ en DT&V.



Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	
Telefoonnummer	
Nummer & Titel	IB 2020/82 Beoordeling veilig derde land - Rwanda
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Rwanda: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	18-06-2020
Geldig tot en met	17-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Rwanda als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Rwanda heeft TOELT op 2 juni 2020 een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Rwanda in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Rwanda als veilig derde land:

Rwanda is partij bij de belangrijkste vluchtelingenverdragen, ook heeft Rwanda het principe van non-refoulement vastgelegd in zijn eigen vluchtelingen wetgeving. Er zijn geen recente signalen dat Rwanda dit non-refoulement principe schendt.

Rwanda kent een moderne vluchtelingenprocedure met onderscheid tussen asielzoekers en erkende vluchtelingen. Voor de registratie van asielzoekers wordt samengewerkt met de UNHCR. Een aanvraag wordt in Rwanda beoordeeld door het Refugee Determination Committee, en het is mogelijk om tegen de beslissing van dit comité in beroep te gaan. Burundezen krijgen een prima facie vluchtelingenstatus in Rwanda.

Asielzoekers, en erkende vluchtelingen, hebben toegang tot alle belangrijke voorzieningen inclusief het recht op vrije vestiging en bewegingsvrijheid. In de praktijk wonen veel mensen nog in het vluchtelingenkamp en maken zij daar gebruik van onderwijs en gezondheidszorg.

LHBT

Rwanda kent geen strafwetartikelen gericht tegen homoseksualiteit of homoseksuele handelingen. Desalniettemin zijn er wel signalen van discriminatie door de samenleving. Rwanda heeft als een van de weinige Afrikaanse landen de VN verklaring gericht tegen geweld tegen de LHBT gemeenschap ondertekend. Er zijn verschillende LHBT organisaties in Rwanda die contacten hebben binnen delen van de politie en justitie, deze organisaties kunnen LHBT'ers die problemen of discriminatie ondervonden hebben, helpen met het invoeren van de bescherming van de autoriteiten.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND, Rwanda in zijn algemeenheid wel aan als veilig derde land vanwege:

- de asielprocedure die toegankelijk is in de praktijk;
- het refoulementsverbod wordt nageleefd; en
- er toegang is tot de basisvoorzieningen.

Bovenstaande geldt ook als er sprake is van een geloofwaardige LHBT afkomstig uit een derde land. Of Rwanda in een specifieke zaak kan worden tegengeworpen is nog altijd afhankelijk van de individuele merites van de zaak. Zoals altijd is het van belang om te vragen naar eventuele problemen die de vreemdeling in het derde land heeft ondervonden. Juist voor LHBT's waarin Rwanda als veilig derde land wordt tegengeworpen is het van belang om goed door te vragen.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.



Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s)
Telefoonnummer

Nummer & Titel IB 2020/60 Werkwijze Afghaanse tolken Asiel & Dublin

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Asiel landenpagina's, Afghanistan, VW 30 Dublin,

Relatie met WI 2020/1: Handelwijze bij politiek- en/of mediagevoelige zaken
Geldig vanaf 20-04-2020
Geldig tot en met 20-10-2021

1. Aanleiding

Op 18 december 2019 is een brief uitgegaan aan de Tweede Kamer waarin is aangegeven dat het kabinet heeft besloten systematische vervolging aan te nemen voor tolken die hebben gewerkt voor internationale militaire missies in Afghanistan. Hiermee geeft het kabinet gehoor aan de motie Belhaj, die op 12 november 2019 is aangenomen door de Tweede Kamer. Deze beleidswijziging geldt zowel voor Afghaanse tolken die voor Nederland als die voor andere landen hebben gewerkt.

Dit informatiebericht ziet toe op de gevolgen van eerdergenoemde motie en bevat een werkwijze voor de behandeling van asiolverzoeken van Afghaanse tolken.

2. Inhoud/Toelichting

Met de eerdergenoemde motie heeft de staatssecretaris besloten om voor Afghaanse tolken die voor internationale militaire missies hebben gewerkt, geen geringe indicaties meer te verlangen om aannemelijk te maken dat zij te vrezen hebben voor vervolging, maar om systematische vervolging aan te nemen. Dat betekent dat personen die tot deze categorie behoren voor bescherming in Nederland in aanmerking komen, ongeacht of zij voor Nederland of voor een ander land hebben getolkt, tenzij het asiolverzoek kan worden afgewezen op basis van contra-indicaties, bijvoorbeeld omdat er verboden gedragingen zijn gepleegd als bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag, een andere lidstaat verantwoordelijk is op grond van de Dublinverordening, of er sprake is van een veilig derde land. Indien een andere lidstaat verantwoordelijk is op grond van de Dublinverordening, wordt er geen claim gelegd indien betrokkene voor Nederland heeft gewerkt, tevens zal bij een tolk die voor Nederland heeft gewerkt een veilig derde land niet worden tegengeworpen.

Ten aanzien van de categorie tolken die een asielaanvraag heeft in gediend, maar die niet voor de Nederlandse militaire missie hebben gewerkt, heeft de staatssecretaris aangegeven dat contact moet worden gelegd met de autoriteiten van het land waarvoor zij actief zijn geweest om te bezien of zij de asielaanvraag kunnen overnemen. Daarnaast dient te worden bekeken of het gewijzigde beleid tot meer asielaanvragen leidt.

3. Hoe te handelen

In 'WI 2020/01: Handelwijze bij politiek- en/of mediagevoelige zaken' wordt beschreven welke stappen moeten worden genomen indien een zaak (potentieel) media- en/of politiek gevoelig is.

Eén van de categorieën die daar worden beschreven is '*Personen die voor Nederland hebben gewerkt in het buitenland of personen die in Nederland hebben gewerkt voor het land van herkomst.*'

In deze WI staat aangegeven dat indien een medewerker te maken krijgt met een dergelijke zaak, contact opgenomen dient te worden met de operationeel manager en eventueel met de staf van de eigen directie.

Indien een zaak van een Afghaanse tolk zich voordoet, zal de procedure tijdelijk afwijken van de procedure zoals aangegeven in de werkinstructie. Er dient in dat geval contact opgenomen te worden met Unit Speciale Zaken (USZ) via

@ind.nl. Reden hiervoor is dat USZ (indien aan de orde) bij Defensie checkt of de tolk voor de Nederlandse missie heeft gewerkt en tevens omdat USZ monitort of er naar aanleiding van het nieuwe beleid vaker een beroep wordt gedaan op dit beleid.

Het e-mailbericht aan USZ bevat in ieder geval:

- Naam en v-nummer;
- De aard en stand van de procedure;
- Informatie over de (gestelde) werkzaamheden;
- Aard en duur van de (gestelde) werkzaamheden.

Dit geldt voor alle zaken waarin sprake is van een Afghaanse tolk.

Dublin en veilig derde land

Indien een andere lidstaat verantwoordelijk is voor de aanvraag op grond van de Dublinverordering, wordt er geen claim gelegd indien de vreemdeling voor Nederland heeft gewerkt. Ook een veilig derde land wordt in dit geval niet tegengeworpen. Reden hiervoor is de speciale verantwoordelijkheid die door de Nederlandse autoriteiten is uitgesproken voor deze groep.

Indien de vreemdeling voor een ander land heeft gewerkt, wordt de normale Dublinprocedure gevolgd.

Werkwijze Afghaanse tolken die voor andere mogendheden hebben gewerkt

Veel landen voelen, net als Nederland, een speciale verantwoordelijkheid voor tolken die in internationale missies zijn ingezet. Indien er sprake is van een zaak waarin een Afghaanse tolk voor een andere mogendheid heeft gewerkt en niet voor Nederland, zal er dan ook bekeken moeten worden of dat andere land mogelijk bescherming kan bieden.

Voor een aantal landen, zoals de VS, Canada en een aantal EU-landen, is bekend dat daar een beschermingsprogramma bestaat. USZ houdt bij in welke landen sprake is van een (effectief) beschermingsprogramma waar de vreemdeling een beroep op kan doen.

Niet voor elk land is echter bekend of zij een (effectief) beschermingsprogramma hebben. Indien er nog geen informatie beschikbaar is over een mogelijk beschermingsprogramma, dient contact opgenomen te worden met de desbetreffende ambassade. In overleg met USZ en mogelijk SUA zal er per individuele zaak bekeken worden wat de juiste weg is voor het opvragen van de informatie.

Het volgende dient te worden nagevraagd door de beslisser bij de desbetreffende ambassade:

- Is er sprake van een beschermingsprogramma voor tolken die in Afghanistan hebben gewerkt?
- Wat houdt dit beschermingsprogramma in?
- Hoe ziet de procedure er uit?
- Hoe lang duurt een dergelijke procedure in de praktijk?

De overkoepelende coördinatie voor het bijhouden van mogelijke beschermingsprogramma's ligt bij USZ, maar de verantwoordelijkheid voor het verkrijgen van de informatie en de verdere beslisstappen ligt bij de beslisser.

Indien er binnen twee maanden geen reactie is van de ambassade, mag er zonder deze informatie op de aanvraag worden beslist.

5. Afstemming
SUA A&B, USZ.



Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	
Telefoonnummer	
Nummer & Titel	IB 2019/81 Ambtshalve toets schrijnende situatie
Kenmerk (digijust)	2581022
Hoofdtak	Asiel / Regulier
InformIND Thema	afschaffen discretionaire bevoegdheid / ambtshalve toets schrijnendheid / artikel 3.6ba Vb
Relatie met	
Geldig vanaf	31 juli 2019
Geldig tot en met	30 januari 2022

1. Aanleiding

In de [Kamerbrief](#) van 29 januari 2019 heeft de Staatssecretaris aangegeven dat de discretionaire bevoegdheid komt te vervallen. In plaats daarvan wordt HIND gemandateerd met de bevoegdheid om tijdens de eerste aanvraagprocedure ambtshalve een verblijfsvergunning regulier op schrijnende omstandigheden te verlenen. Dit is vastgelegd in artikel 3.6ba, eerste lid, Vb. In dit informatiebericht wordt uitgelegd hoe moet worden omgegaan met deze nieuwe bevoegdheid.

Daarnaast zijn er een aantal categorieën gecreëerd voor groepen die op grond van artikel 3.4, vierde lid, Vb 3.48, derde lid, onder b, Vb en 3.51, derde lid, Vb een verblijfsvergunning op (niet-) tijdelijk humanitaire gronden kunnen krijgen. Zie hiervoor respectievelijk artikel 3.16a VV en artikel 3.24aa, eerste en tweede lid, VV.

2. Verwachting

SUA zal dit IB voor het eind van het jaar vervangen door een openbare Werkinstructie.

3. Inhoud/Toelichting

3.1 Juridisch kader

In artikel 3.6ba, eerste lid, Vb staat:

Tot het moment waarop de beslissing op een eerste in Nederland ingediende aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiël voor bepaalde tijd of een eerste in Nederland ingediende aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onherroepelijk is geworden, kan ambtshalve een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd worden verleend onder een andere beperking dan voorzien in artikel 3.4, eerste lid, indien sprake is van een schrijnende situatie die gelegen is in een samenstel van bijzondere omstandigheden die de vreemdeling betreffen.

De nadere uitwerking vind je terug in paragraaf B11/2.5 van de Vreemdelingencirculaire.

3.2 In welke aanvragen ambtshalve toetsen aan een schrijnende situatie?

Alleen bij eerste in Nederland ingediende aanvragen toetst de IND aan een schrijnende situatie in de zin van artikel 3.6ba Vb. In een tweede of opvolgende aanvraag kan een vreemdeling derhalve nooit meer in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning op grond van schrijnende omstandigheden.

De IND toetst niet ambtshalve aan een schrijnende situatie in de zin van artikel 3.6ba Vb bij:

- Tweede/opvolgende aanvragen;
- Als het niet een aanvraag voor bepaalde tijd betreft;
- MVV/TEV aanvragen voor een vreemdeling die in het buitenland verblijft;
- Verlengingen en intrekkingen;
- Als de aanvraag buiten behandeling wordt gesteld;
- Vreemdelingen op wie de Dublinverordening van toepassing is (zie 4.3.1);
- Indien er sprake is van NV of OO signalen (zie 3.2.1);
- Als je de aanvraag inwilligt op basis van het gevraagde doel of een resttoets.

Zie hiervoor ook het stroomschema in de bijlage.

Indien er in de eerste in Nederland ingediende aanvraag niet ambtshalve aan een schrijnende situatie wordt getoetst (bijvoorbeeld bij Dublin), en de vreemdeling dient vervolgens een nieuwe aanvraag in (voor een verblijfsdoel waarbij normaliter wel ambtshalve aan artikel 3.6ba Vb wordt getoetst), dan wordt deze nieuwe aanvraag aangemerkt als een tweede aanvraag waarin we niet ambtshalve toetsen aan een schrijnende situatie.

Dus ongeacht of we bij een eerste in Nederland ingediende aanvraag wel of niet ambtshalve toetsen, deze aanvraag blijft aangemerkt als eerste aanvraag. Het gevolg is dat in een aantal situaties bij een vreemdeling dus nimmer getoetst zal worden of sprake is van een schrijnende situatie in de zin van art. 3.6 ba Vb.

Casus A:

Een vreemdeling heeft een ambtshalve afgeleide asielvergunning (na mvv) in het kader van nareis. Verlenging van de vva-bep wordt afgewezen, zonder toets aan schrijnende omstandigheden. Vervolgens vraagt de vreemdeling medisch aan. De aanvraag medisch wordt aangemerkt als de eerste in Nederland ingediende aanvraag. Bij deze aanvraag toets je ambtshalve aan schrijnende omstandigheden.

Casus B:

Een vreemdeling heeft een verblijfsvergunning regulier in het kader van gezinshereniging (na mvv). Na 5 jaar vraagt zij een sterker verblijfsdoel voor bepaalde tijd aan. Tijdens deze wijziging beperking, toets je ambtshalve aan schrijnende omstandigheden. Let op: als de vreemdeling niet mvv-plichtig is en een vvr-aanvraag heeft ingediend, wordt die aanvraag gezien als eerste aanvraag.

Casus C:

Een vreemdeling heeft in 2018 een asielaanvraag ingediend die is afgewezen. Hiertegen is geen beroep aangetekend. Vervolgens dient de vreemdeling na 1 mei 2019 een aanvraag medisch in, en vult zijn aanvraag aan met bijzondere omstandigheden. Omdat dit geen eerste aanvraag is, worden de bijzondere omstandigheden niet ambtshalve getoetst. De vreemdeling komt niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning op grond van 3.6ba Vb.

Casus D:

Een vreemdeling dient in mei 2019 een asielaanvraag in. Tijdens het nader gehoor komen er schrijnende omstandigheden naar voren waardoor de vreemdeling in aanmerking zou kunnen komen voor een verblijfsvergunning conform 3.6ba Vb. Uit het asielrelaas blijkt dat de vreemdeling ook een inwilliging kan krijgen op grond van zijn asielaanvraag. De vreemdeling krijgt dan een inwilliging op asiel, en niet op artikel 3.6ba Vb.

3.2.1 Nationale veiligheid, ongewenstverklaring en inreisverbod

Zoals ook in de paragraaf B11/2.5 van de Vc staat, worden aanvragen van vreemdelingen die een gevaar vormen voor de nationale veiligheid, niet ambtshalve getoetst aan schrijnende omstandigheden. Indien er een ongewenstverklaring is opgelegd, of een inreisverbod ligt, wordt er ook niet ambtshalve getoetst aan schrijnende omstandigheden.

3.3. Welke bijzondere omstandigheden kunnen worden meegewogen?

3.3.1 Omstandigheden die zich hebben voorgedaan in Nederland

Omstandigheden die zich in het land van herkomst, of onderweg tijdens de reis naar Nederland hebben voorgedaan, worden in beginsel niet meegewogen in de beslissing of er sprake is van schrijnende omstandigheden. De toets is dus niet te vergelijken met bijvoorbeeld de asieltoets. Eventuele gevolgen die voortvloeien uit situaties die zich buiten Nederland hebben voorgedaan, worden wel meegewogen in de toets. Denk hierbij ook aan psychische problematiek door wat de vreemdeling heeft meegemaakt gedurende zijn verblijf buiten Nederland.

Casus E:

Een vreemdeling breekt in Syrië zijn been, eenmaal in Nederland gaat het tijdens de asielprocedure ontsteken. Hoewel het been reeds gebroken was in het land van herkomst, is de ontsteking wel een omstandigheid die wordt meegewogen in de beslissing.

3.3.2 Omstandigheden die zich hebben voorgedaan buiten Nederland

Indien iemand een regulier verblijfsdoel aanvraagt, en louter bijzondere omstandigheden aandraagt die met het land van herkomst te maken hebben, kun je de vreemdeling doorverwijzen naar asiel. Daar worden deze omstandigheden immers getoetst.

In uitzonderlijke gevallen kan er echter reden zijn om de ogen niet geheel te sluiten voor de omstandigheden in het land van herkomst, of die zich zullen voordoen als betrokkene moet terugkeren naar zijn land van herkomst. Die zijn dan niet als zodanig beslissend, maar kunnen soms wel net de doorslag geven in de weging van de schrijnende situatie. Hierbij kun je denken aan gehandicapte kinderen die in het land van herkomst niet de juiste hulp kunnen ontvangen. De situatie in het land van herkomst kan dus relevant zijn. In zulke zaken, waarin er veel bijzondere omstandigheden spelen, kun je snel opschalen naar het MDT. Op die manier kan er ook het nodige advies worden ingewonnen.

3.3.3 Voorbeelden bijzondere omstandigheden

Hieronder worden een aantal omstandigheden genoemd die meegewogen kunnen worden. Let op, dit is geen uitputtende lijst. Of er sprake is van een schrijnende situatie als bedoeld in artikel 3.6ba Vb hangt af van de individuele omstandigheden van de casus.

Ernstige medische problemen

Medische omstandigheden worden betrokken bij de vraag of iemand zich in een schrijnende situatie bevindt. Hierbij is allereerst van belang hoe ernstig de medische problematiek is. Dat wil niet zeggen dat minder ernstige medische problematiek niet mee wordt genomen. Ook een element dat van belang kan zijn is het feit dat meerdere gezinsleden te maken hebben met medische problematiek. Medische problematiek kan, samen met andere bijzondere omstandigheden leiden tot een schrijnende situatie. De praktijk leert dat deze omstandigheden regelmatig

worden aangedragen. Indien nodig, kan er een BMA-advies worden aangevraagd op advies van het MDT SZ.

Overlijden in Nederland van een gezinslid van de betrokken vreemdeling

Indien gedurende het verblijf in Nederland een gezinslid komt te overlijden, is dit een relevante omstandigheid bij de beoordeling van een schrijnende situatie. Zeker als het gezinslid in Nederland is begraven. De zwaarte van deze omstandigheid hangt ook hierbij wederom af van de individuele omstandigheden van het geval. Tevens is van belang wat de oorzaak is van het overlijden. Indien sprake is van een ongeval waarbij ook nog sprake is van enige rol van Nederlandse overheid (bijvoorbeeld een ongeval op een COA locatie) weegt de omstandigheid dat er een familielid in Nederland is overleden, nog zwaarder in het voordeel van betrokkene mee.

Gender-gerelateerde aspecten

Bij gender-gerelateerde aspecten kun je denken aan eerwraak of huiselijk geweld. Deze omstandigheden kunnen tot een schrijnende situatie leiden. Onderzoek hierbij de ernst van de situatie. Indien dit de enige omstandigheid is die wordt aangedragen, komt de vreemdeling niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning op schrijnende omstandigheden. Je kunt de vreemdeling erop wijzen dat hij/zij een reguliere aanvraag voor gender-gerelateerde aspecten kan indienen.

Traumatiserende ervaringen die in Nederland hebben plaatsgevonden

Bij traumatiserende ervaringen die in Nederland hebben plaatsgevonden kan je denken aan rampen of heftige gebeurtenissen. Deze omstandigheden kunnen worden meegenomen bij de beoordeling of er sprake is van een schrijnende situatie. Een voorbeeld hiervan kan een terroristische aanslag zijn.

Langdurig rechtmatig verblijf in Nederland

In tegenstelling tot het beperkt meenemen van omstandigheden die zich voordoen tijdens onrechtmatig verblijf bij de toets aan een schrijnende situatie, kan langdurig rechtmatig verblijf wel in het voordeel van de vreemdeling meewegen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een vreemdeling die jaren op grond van een geldige vvr bij zijn partner heeft verbleven. Indien zich in die periode schrijnende omstandigheden hebben voorgedaan, moet dit worden meegenomen in de beslissing.

3.3.4 Voorbeelden

Hieronder worden twee casussen besproken:

Casus F:

Iemand uit Ethiopië wordt tijdens de reis naar Nederland in Libië verkracht. Zij raakt hierdoor zwanger. In Nederland verliest zij het kind tijdens de rust- en voorbereidingstijd door een onveilige trap op een COA-locatie. Daarnaast heeft ze te kampen met psychische problemen door de gebeurtenissen in Libië. Ze vraagt hier asiel aan.

Omdat dit haar eerste aanvraag is, toetsen we aan bijzondere schrijnende omstandigheden. De gebeurtenissen in Libië wegen niet mee in deze toets. Deze hebben immers buiten Nederland plaatsgevonden. De psychische stoornissen die hieruit voortvloeien, wegen we wel mee als bijzondere omstandigheid. Het overlijden van het gezinslid is ook een bijzondere omstandigheid. Hierbij kan nog onderzocht worden of het kind in Nederland is begraven, en het graf wordt bezocht. Door het samenstel van deze bijzondere individuele omstandigheden kan deze zaak in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning op grond van artikel 3.6ba Vb.

Casus G:

Een ernstig ziek minderjarig kind wordt in Nederland achtergelaten zonder documenten of verblijf. De ouders zijn mob, en het kind staat onder toezicht van Nidos. De pleegouder vraagt op grond van artikel 8 EVRM verblijf aan voor het kind. Omdat er echter geen documenten zijn, en geen toestemming van de ouders, komt het kind niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning op grond van dit reguliere verblijfsdoel. Omdat dit de eerste aanvraag is, toetsen we ook aan schrijnende omstandigheden. Het achterlaten van dit kind is een bijzondere omstandigheid. Het is onwenselijk dat dit kind zonder verblijfsrecht in Nederland verblijft. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat er geen zicht is op terugkeer. De RvK moet bij deze beslissing worden betrokken. Deze situatie kan leiden tot het verlenen van een verblijfsvergunning op grond van artikel 3.6ba Vb.

3.4 Toetsing schrijnende situatie

Of de bijzondere omstandigheden leiden tot een 'schrijnende situatie' in de zin van artikel 3.6ba Vb hangt af van het een samenstel van deze bijzondere, individuele omstandigheden.

Alle aangedragen omstandigheden moeten aan een aantal vereisten voldoen. Zo moeten ze niet passen in het reguliere beleid. Als een vreemdeling omstandigheden aandraagt die toezien op een omstandigheid waar al een regulier verblijfsdoel voor bestaat (zoals bijvoorbeeld medisch), dan kun je de vreemdeling wijzen op dit reguliere kader.

Daarnaast moet het een samenstel van bijzondere omstandigheden betreffen. Hierbij geldt het adagium: één omstandigheid is geen omstandigheid. De combinatie van deze bijzondere omstandigheden moeten leiden tot een schrijnende, onvoorziene, individuele situatie. Bijvoorbeeld: het enkele feit dat iemand een gezinslid heeft verloren in Nederland is onvoldoende.

De term bijzonder moet zo worden geïnterpreteerd dat het niet-alledaagse omstandigheden betreffen. Als iemand bijvoorbeeld een vinger heeft gebroken tijdens een rugbywedstrijd, dan is dit niet bijzonder.

3.4.1 Contra-indicaties

Bij de beoordeling of sprake is van een schrijnende situatie als bedoeld in artikel 3.6ba Vb, moeten altijd de volgende contra-indicaties worden meegewogen:

- Gevaar voor de openbare orde;
- Identiteitsfraude of twijfel aan de identiteit van de vreemdeling;
- Niet rechtmatig verblijf in de zin van artikel 8 Vw.

Bij openbare orde wordt aangesloten bij het kader van regulier. Zie hiervoor artikel 3.77 Vb, 3.78 Vb en B1/4.4 Vc. Indien er 1F signalen zijn, moet je deze signaleringen onderzoeken. Bijzondere omstandigheden die zich voordoen tijdens onrechtmatig verblijf, worden beperkt meegenomen. Let op, de contra-indicaties hoeven niet te betekenen dat iemand niet in aanmerking kan komen voor een verblijfsvergunning op grond van artikel 3.6ba Vb. Dit wordt per casus individueel beoordeeld.

3.4.2 Identiteit

De vreemdeling moet zijn of haar identiteit aantonen. Twijfel aan identiteit is een contra-indicatie. Denk hierbij aan identiteitsfraude, meerdere aliassen, valse

identificerende documenten, onjuiste HIS beantwoording, etc. Dit is een contra-indicatie die moet worden meegewogen.

3.5 Belangen van het kind

Bij het nemen van de beslissing waarbij de situatie van een kind meespeelt, dient gewicht te worden toegekend aan het belang van het kind. Bij het nemen van de beslissing kunnen ook andere belangen doorslaggevend zijn, maar dan is het belangrijk dat wordt uitgelegd waarom andere belangen prevaleerden boven het belang van het kind. Het belang van het kind is overigens in eerste instantie al onderdeel van de (rest)toets of sprake is dat verblijf kan worden verleend in het kader van artikel 8 EVRM. Als een vreemdeling in aanmerking komt voor verblijf op grond van artikel 8 EVRM wordt niet getoetst aan artikel 3.6ba Vb. Om de belangen van het kind te waarborgen kan de Raad voor de Kinderbescherming deelnemen aan het MDT Schrijnende Zaken. (zie hiervoor ook 4.3)

4. Hoe te handelen (procedurele aspecten)

4.1 Wanneer Herstel verzuim bieden

Er bestaat geen overgangsrecht. Daarom zal de vreemdeling bij lopende aanvragen nog niet altijd zijn gevraagd naar bijzondere, schrijnende omstandigheden. Ook bij nieuwe aanvragen kan de vreemdeling een verouderd aanvraagformulier hebben ingediend. Dat laat echter onveranderd, dat het aan de vreemdeling is om zijn bijzondere omstandigheden aan te dragen, de bewijslast ligt immers bij de vreemdeling. In lopende zaken, is het niet de bedoeling om speciaal herstel verzuim te bieden om te vragen naar bijzondere omstandigheden.

Indien je een incomplete zaak hebt waarin je nog herstel verzuim moet bieden en er is op het aanvraagformulier nog nooit gevraagd naar bijzondere omstandigheden, dan moet je in deze brief de vreemdeling in de gelegenheid stellen zijn of haar bijzondere schrijnende omstandigheden aan te dragen. Gebruik hiervoor de nieuwe bouwstenen. Hetzelfde geldt als je een gehoor afneemt met de vreemdeling. Stel dan ook een vraag of er sprake is van een schrijnende situatie die is gelegen in een samenstel van bijzondere omstandigheden.

4.2 Zaken voorleggen aan het MDT SZ

Indien je meent dat een vreemdeling in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning op grond van schrijnende omstandigheden, moet je deze zaak voorleggen aan het Multi Disciplinair Team Schrijnende Zaken (MDT SZ). Het MDT SZ bestaat uit de IND en, naar gelang de zaak, andere ketenpartners (zoals de Raad voor Kinderbescherming indien er minderjarige kinderen bij de casus betrokken zijn). Neem voordat je een zaak voorlegt aan het MDT SZ, altijd contact op met je senioren. Het MDT SZ adviseert HIND over de zaak. HIND neemt uiteindelijk de beslissing.

Een zaak voorleggen aan het MDT SZ kan gevolgen hebben voor je beslistermijn. Het voorleggen kan een reden zijn om een asielzaak VA te sturen. Bij reguliere verblijfsdoelen kun je contact opnemen met de vreemdeling/gemachtigde om tot een nieuwe termijnbelofte te komen. Leg deze afspraken altijd vast in INDiGO.

Je kunt een zaak voorleggen aan het MDT SZ door te mailen naar %MDTSchrijnendeZaken

4.2.1 Advies

Het MDT SZ kan beslissen dat er nader onderzoek nodig is om een zaak zorgvuldig te kunnen beoordelen. Hiervoor kan er deskundigenadvies worden ingewonnen bij

instanties die we ook in de vreemdelingenketen gebruiken. Denk hierbij aan het BMA, NIFP en de RvK.

4.3 Bijzondere procedures

4.3.1 Dublin

Als op een vreemdeling de Dublinverordening van toepassing is, is paragraaf 3.2 van toepassing en wordt er niet ambtshalve getoetst aan artikel 3.6ba Vb. Dit geldt dus zowel voor asielzoekers wiens aanvraag in de Dublinprocedure wordt afgedaan als voor reguliere procedures van vreemdelingen op wie de Dublinverordening van toepassing is (zie de toelichting bij B11/2.5 zoals gewijzigd per 1 augustus 2019, WBV 2019/10). Indien de afwijzing in de Dublinprocedure nog niet onherroepelijk is geworden maar er is besloten de Dublin procedure voortijdig te beëindigen en de asielaanvraag van de vreemdeling alsnog te behandelen in de nationale asielprocedure, stroomt de vreemdeling in de AA/VA waarin er wel getoetst wordt aan schrijnende omstandigheden.

4.3.2 Slachtoffers mensenhandel (humanitair-tijdelijk)

Voor aanvragen tot het verlenen van een verblijfsvergunning humanitair tijdelijk op grond van het beleid in B8/3 Vc geldt een afwijkende aanvraagprocedure. De kennisgeving van de aangifte mensenhandel wordt ambtshalve aangemerkt als aanvraag (er is dus geen aanvraagformulier) en er wordt binnen een streeftermijn van 24 uur beslist op de aanvraag. De aanvraag wordt in de meeste gevallen ingewilligd, tenzij sprake is van contra-indicaties zoals openbare orde. Mocht er sprake zijn van een afwijzing, dan toets je in deze gevallen wel ambtshalve aan artikel 3.6ba Vb.

4.3.3 Slachtoffers mensenhandel op wie de Dublinverordening van toepassing is

Voor vreemdelingen op wie de Dublinverordening van toepassing is, geldt met ingang van 1 augustus een aanvullende voorwaarde: er wordt enkel een verblijfsvergunning verstrekt wanneer het OM aangeeft dat de aanwezigheid van de vreemdeling noodzakelijk is in Nederland.

Wanneer het OM aangeeft dat de aanwezigheid van de vreemdeling in Nederland niet noodzakelijk is, wordt de aanvraag afgewezen. In het afwijzende besluit hoeft niet aan artikel 3.6ba Vb getoetst te worden. Immers, er is ofwel sprake van een tweede aanvraag (wanneer de vreemdeling eerder een asielaanvraag heeft ingediend) ofwel de vreemdeling valt onder de uitzondering opgenomen in B11/2.5 Vc (op de vreemdeling is de Dublinverordening van toepassing).

4.3.4 Aanvragen via erkende referenten

De aanvraagformulieren van aanvragen die via een erkende referent worden ingediend, zijn niet aangepast op de wijziging. Indien een vreemdeling via de erkende referentenprocedure een eerste aanvraag in Nederland doet, en deze aanvraag niet in aanmerking komt voor een inwilliging, moet de vreemdeling in de gelegenheid gesteld worden om bijzondere omstandigheden aan te dragen door bijvoorbeeld herstel verzuim te bieden.

4.4 Toetsingsvolgorde

Ambtshalve toetsen aan bijzondere schrijnende omstandigheden is in beginsel de laatste toets die je meeneemt in je beslissing, alleen de toets aan artikel 64 Vw komt later. Als iemand in aanmerking komt voor verblijf op grond van een andere resttoets, komt diegene niet voor een verblijfsvergunning op grond van artikel 3.6ba Vb in aanmerking.

5. Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met A&B, RVN, JZ en DMB.



Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	
Telefoonnummers	
Nummer & Titel	IB 2019/30 Beoordeling aanvragen asielzoekers uit <u>Bahrein</u>
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel landenpagina's / informatie overige landen
Geldig vanaf	22-03-2019
Geldig tot en met	22-03-2022

1. Aanleiding

Naar aanleiding van een individuele asielzaak van een afgewezen asielzoeker uit Bahrein die in oktober 2018 naar Bahrein is verwijderd en vervolgens is gearresteerd en veroordeeld, is er recent veel publiciteit ontstaan. De Staatssecretaris heeft overigens benadrukt dat geen conclusies kunnen worden getrokken over de causaliteit tussen betrokkene's arrestatie en veroordeling in Bahrein en hetgeen hij in Nederland in de asielprocedure naar voren heeft gebracht. Deze zaak staat thans ook volop in de aandacht van de Tweede Kamer.

2. Inhoud

Voor Bahrein geldt dat uit verschillende bronnen blijkt dat de mensenrechtensituatie in de laatste jaren verslechterd is. Dit geldt met name voor kritische geluiden vanuit de oppositie op het bewind, mensenrechtenactivisten en journalisten en de vrijheid van meningsuiting, vereniging en vergadering.

Gelet hierop en in het licht van de gebeurtenissen rond de bovenvermelde individuele zaak, is het wenselijk extra aandacht te hebben voor de behandeling van Bahreinse asielaanvragen.

3. Instructie:

Voordat een beslissing wordt genomen in een Bahreinse asielzaak, dient contact te worden opgenomen met de dossierhouders binnen JZ () en SUA ().

4. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met directie A&B en JZ.



Informatiebericht SUA

Van IND - SUA/A&B en SUA/RVN
Auteur(s) (A&B)
(RVN)
Telefoonnummer /
Nummer & Titel IB 2019/8 Handelwijze Turkse zaken en Koerdische zaken
Hoofdtak Asiel / Nederlanderschap / Regulier
InformIND Thema Asiel landenpagina's/Turkije, B1/4.2, B1/4.4, art. 9 lid 1a RWN
Relatie met WI 2018/14 Politiek- en mediagevoelige zaken
Geldig vanaf 4-2-2019
Geldig tot en met 15-11-2021

Inleiding

Met dit informatiebericht wordt het informatiebericht Handelwijze Turkse zaken van 26 januari 2018 (IB 2018/4) aangepast. De aanpassing ziet in de mededeling dat er geen melding meer hoeft te worden gemaakt bij de unit Speciale Zaken gelet op de situatie in Turkije. Bovendien worden - Koerdische zaken waarbij (toegedichte) terrorisme wordt aangevoerd, thans ook gemeld bij de contactpersonen Turkse zaken.

1. Melding Turkse zaken

Asiel

In Turkse asielenzaken waarin een (toegedichte) link is met de Gülen-beweging of/een relatie is met de coupoging van 15 juli 2016, wordt een melding gemaakt bij de contactpersonen Turkse Zaken van je locatie. Het vorenstaande geldt ook voor zaken waarin door Koerden wordt aangevoerd dat zij onterecht in verband worden gebracht met de PKK dan wel met (toegedichte) terrorisme. Deze melding hoeft **niet** meer te worden doorgestuurd aan de unit Speciale Zaken.

Let op: zaken waarin Koerden stellen dat zij behoren tot de PKK, worden nog steeds bij de unit 1F aangemeld, tenzij er nationale veiligheidsaspecten aan zitten, dan wordt de zaak doorgestuurd naar de unit Speciale Zaken.

Regulier

Turkse reguliere zaken waarin een relatie is met de coupoging, hoeven **niet** meer te worden gemeld bij de unit Speciale Zaken.

N.B.: Indien er sprake is van een mogelijk politiek en/of mediagevoelige zaak, wordt verwezen naar Werkinstructie 2018/14, Handelwijze bij politiek- en/of mediagevoelige zaken.

2. Afdoening van asielaanvragen

Een aanvraag asiel voor bepaalde tijd wordt gemeld bij de contactpersonen Turkse Zaken, als een Turkse vreemdeling een beroep doet op:

- de coupoging van 15 juli 2016;
- het bestaan van een associatie met de Gülen-beweging;
- vermeend of toegedicht terrorisme vanwege zijn Koerdische afkomst

Dit geldt ook voor opvolgende asielaanvragen.

3. Gesignaleerde documenten

Naar aanleiding van de coup poging van 15 juli 2016 zijn er in de media berichten verschenen dat Turkije een groot aantal identiteitsdocumenten heeft ingetrokken. Een deel van deze ingetrokken identiteitsdocumenten staat gesignaleerd in het Nationaal Documenten Systeem. **In alle zaken waarin een gesignaleerd document wordt aangetroffen dient melding te worden gemaakt bij de handhavingscoördinatoren van je locatie.** Hieronder treft u een aanvullende instructie per proces aan hoe moet worden gehandeld indien een dergelijk gesignaleerd document wordt aangetroffen.

Grens

Indien door de Kmar aan de grens een gesignaleerd document wordt aangetroffen wordt door hen contact opgenomen met het IND Grenskantoor voor nadere instructies.

Proces asiel

Wanneer door de Kmar of AVIM bij de IND wordt gemeld dat is vastgesteld dat betrokkene in het bezit is van een gesignaleerd document, dient betrokkene daarvan op de hoogte te worden gebracht en in de gelegenheid te worden gesteld om hier tijdens het nader gehoor op te reageren. Indien aan de grens een dergelijk document wordt aangetroffen en betrokkene asiel aanvraagt, kan de gewone grensprocedure worden gevolgd waarbij betrokkene tijdens het nader gehoor in de gelegenheid wordt gesteld om te reageren. In alle gevallen dient de zaak gemeld te worden middels de hierboven beschreven werkwijze.

Een gesignaleerd document is in ieder geval aanleiding om de zaak niet in de AA af te doen.

Processen regulier verblijf, naturalisatie en visa

Wanneer bij een aanvraag regulier, visum of een verzoek om naturalisatie blijkt dat betrokkene in het bezit is van een gesignaleerd paspoort dat is ingetrokken, wordt volgens staand beleid de aanvraag/naturalisatieverzoek afgewezen omdat betrokkene dan niet beschikt over een geldig reisdocument.

Indien van een persoon die in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning bekend is dat het paspoort is gesignaleerd, wordt diens vergunning niet ingetrokken, als deze signalering het enige feit is dat gewijzigd is.

Bij de openbare ordetoets regulier plus naturalisatie krijgt de beslismedewerker vanzelf een notificatie als er een hit is vanuit (N)SIS. Indien blijkt dat deze hit een gesignaleerd paspoort betreft van een vreemdeling met de Turkse nationaliteit, dan dient het V-nummer gemeld te worden op de hierboven beschreven werkwijze.

Visumvrijstelling geldt alleen voor houders van een diplomatiek paspoort, *special passports* en dienstepaspoort. Indien echter blijkt dat een dergelijk document is ingetrokken, geldt de visumvrijstelling niet meer en kan er op het betreffende document niet meer gereisd worden.

4. Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met de directies A&B, RVN en JZ.



Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s)
Telefoonnummer

Nummer & Titel IB 2018/25 voorleggen aan SUA bij 8 EVRM en polygamie
Hoofdtak Regulier/Asiel
InformIND Thema
Relatie met werkinstructie 2018/6 'richtlijnen voor toepassing 8 EVRM'
Geldig vanaf 24-05-2018
Geldig tot en met 24-11-2021

1. Aanleiding

Bij brief van 21 maart 2018 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid de schriftelijke vragen beantwoord die zijn gesteld door het lid Azmani (VVD) over het bericht "Asielzoeker mag tweede vrouw uit Syrië halen in belang van kinderen". In deze brief geeft de Staatssecretaris aan dat een polygaam huwelijk in strijd is met de openbare orde. Het beleid voorziet om die reden niet in de mogelijkheden voor gezinshereniging in polygame situaties.

Mede naar aanleiding van de beantwoording van de kamervragen is werkinstructie 2015/4 ('richtlijnen voor de toepassing van artikel 8 EVRM') aangepast. In de aangepaste werkinstructie – met nummer 2018/6 – is een passage opgenomen over de wijze waarop een polygame situatie moet worden gewogen in het kader van de toetsing aan artikel 8 EVRM.

2. Hoe te handelen

In de aangepaste werkinstructie 2018/6 staat dat de Nederlandse staat in het kader van de belangenafweging van artikel 8 EVRM een zwaarwegend belang heeft om het faciliteren van polygame situaties in Nederland tegen te gaan. Als zich een zaak voordoet waarin ondanks de polygame situatie toch het voornemen bestaat om te berusten in het verblijf moet van tevoren contact worden opgenomen met SUA. Zonder contact te hebben gehad met SUA mag niet worden berust in het verblijf.